

รายงานความก้าวหน้า

ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เดินทางเมืองเวียงแก่นเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

Education needs of Thai tourists to the form of conservation history,
tourism routes in the old town Chiang Saen. Chiang Rai.

โดย

ทศพล เก่อนเชียงสา และคณะ

มีนาคม 2553

(งานวิจัยยังไม่สมบูรณ์ โปรดอย่านำไปใช้อ้างอิง)

รายงานความก้าวหน้า

ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน จังหวัดเชียงราย

Education needs of Thai tourists to the form of conservation history,
tourism routes in the old town Chiang Saen. Chiang Rai.

คณะผู้วิจัย

ศุภกานต์ สุภารัตน์

พศพลด เขื่อนเชียงสา

อาทิตยา บัวผัด

ปฐุมชัย อนันตรักษ์

สังกัด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

ชุดโครงการ “เชื่อมโยงโครงข่ายภาคีประเด็นการท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี”

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ
ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษางานวิจัย

คณะกรรมการตัดสิน ภาคชั้นนำในเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย
ที่ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ข้อมูล คำแนะนำและคำวิจารณ์ในการเข้าพื้นที่เก็บข้อมูล
ขอขอบคุณความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสนทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้แทนส่วน
ราชการ ผู้นำชุมชน ผู้แทนภาคเอกชน ตัวแทนชุมชนท้องถิ่น เกี่ยวกับข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
ต่องานวิจัย รวมถึงการจะนำผลงานวิจัยไปประชาสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องต่อไป
ขอขอบคุณพระคุณ อาจารย์ศุภกิจ ศุภารัตน์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
เชียงราย รวมถึงที่สำคัญ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว
ไทย ที่ให้โอกาสและสนับสนุนคณวิจัยเป็นอย่างดี หวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์
ต่องานท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์และผู้ที่สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด
คณวิจัยขออภัยมา ณ ที่นี่

ทศพล เขื่อนเชียงสา

อาทิตยา บัวผัด

ปฐมชัย อนันดรักษ์

คณวิชาชีพ

31 มีนาคม พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: TRI/UTLGB52009

ชื่อโครงการ: ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ชื่อนักวิจัย: นายทศพล เขื่อนเชียงสา, นายปฐุมชัย อนันดรักษ์, นางสาวอาทิตยา บัวผัด
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

E-mail Address: thotsapon-tok@hotmail.com, supika_s@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 1 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2553

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์
เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยศึกษาถึงลักษณะทาง
ประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิภาค
ที่อาศัย ที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนและ
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการและแบบสาระความรู้ เส้นทาง
เมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว, ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มี
ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอ
เชียงแสน จำนวน 410 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้
การทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และหากค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหสมพันธ์อย่างง่าย
ของเพียร์สัน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณสถิติใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผลการวิจัย พぶว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงแสนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20 -29 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด มีอาชีพวิชาชีพ/ธุรกิจ มีรายได้เท่ากับ 5,001 – 10,000 บาท และมีภูมิภาคที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ

2. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย แบบนั้นทนาการและแบบสาระความรู้

2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนั้นทนาการด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองสืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดแสดงแสง เสียง สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดแสดงการละเล่นสืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมสืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี การจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนั้นทนาการและนักท่องเที่ยวให้ความสนใจกับรูปแบบการท่องเที่ยว แบบนั้นทนาการในรูปแบบกิจกรรม การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง การฟ้อนรำพื้นเมือง การแสดงดนตรีพื้นเมืองจากวง สะล้อ ซอ ซึ้ง

2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ, การจัดวิทยากรบรรยาย, การจัดเอกสารไปความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว, การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการอุ่นเครื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้และนักท่องเที่ยวให้ความสนใจกับรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ในรูปแบบการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการอุ่นเครื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ เครื่องจักรสาน การทำมาหากินแบบพื้นเมือง การรักษาโรคแบบพื้นเมือง การทำเครื่องดันตรีแบบพื้นเมือง

2.3 ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นว่าปัจจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

สารบัญ

หน้า

กิจกรรมประการ.....	๗
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๙
บัญชีตาราง.....	๑๓

1 บทนำ

หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	2
คำนำมการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ผลวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	6

2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	7
รูปแบบของการท่องเที่ยว.....	13
แนวคิดและทฤษฎีพัฒนานักท่องเที่ยว.....	19
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	32
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	36
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนันทนาการ.....	46
ประวัติเมืองเวียงก่อเชียงแสน.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประโยชน์ของการท่องเที่ยวที่มีต่อห้องถิน.....	51
แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	60
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4 ผลการศึกษาและการอภิปรายผล	
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการศึกษา.....	82
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	219
5 บทสรุป	
บทสรุป.....	232
ข้อเสนอแนะ.....	233

บรรณานุกรม

- ภาคผนวก ก Gantt chart เปรียบเทียบกิจกรรมที่เสนอในข้อเสนอโครงการ
และกิจกรรมที่ทำจริง
- ภาคผนวก ข แบบสอบถาม
- ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้าง
- ภาคผนวก ง ภาพประกอบแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

บัญชีตาราง

	หน้า
ตาราง	
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัย.....	83
2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนั่งทนาการ และแบบสำรวจความรู้ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	86
3 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	100
4 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	101
5 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	102
6 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	103
7 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	104
8 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	105

บัญชีตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	107
10 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	108
11 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	109
12 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	110
13 แสดงความจำนวน และค่าร้อยละ โดยรวมเกี่ยวกับความต้องการการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวขาقةเชียงแสน จังหวัดเชียงราย.....	111
14 ปัจจัยสนับสนุนที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	114
15 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	119
16 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	121

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	123
18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	124
19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	125
20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	126
21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	127
22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	129
23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	130
24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	131
25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	132

บัญชีตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
26 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยการเปรียบเทียบเชิงช้อนโดยจำแนกตามอายุ และความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	134
27 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว.....	136
28 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	137
29 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	138
30 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	139
31 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพ กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	141
32 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพ กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	142
33 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุ กับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	143

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
34 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	144
35 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	135
36 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	136
37 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	148
38 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	149
39 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	151
40 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	152

บัญชีตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
41 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	153
42 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	154
43 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	156
44 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	157
45 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	158
46 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	159
47 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองสันทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	162

บัญชีตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
48 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	166
49 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดการแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	170
50 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	174
51 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	179

บัญชีตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
52 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมให้พระ 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	183
53 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	188
54 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	194
55 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	197

บัญชีตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
56 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิน เวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	201
57 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	206
58 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	212
59 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน.....	216
60 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	219

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการค้า การท่องเที่ยวและการลงทุน ซึ่งอำเภอเชียงแสนเป็นหนึ่งในอำเภอของจังหวัดเชียงราย ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากอำเภอเชียงแสน เป็นเมืองโบราณที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดเมืองหนึ่งของแคว้นล้านนาที่มีอายุนับพันปี นับได้ว่าเป็นเมืองเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีแสดงให้เห็นว่า เมืองเชียงแสนเป็นเมืองที่มีพัฒนาการมาอย่างนาน เนื่องจากเป็นเมืองที่มีทำเลที่ตั้งเหมาะสม และมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ การปกครอง ศาสนา และศิลปกรรม อำเภอเชียงแสนได้มีการพัฒนาอนุรักษ์โบราณสถาน และวัฒนธรรมที่เก่าแก่ไว้จึงทำให้อำเภอเชียงแสน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย

ประวัติศาสตร์เชียงแสนถือว่ามีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทยอีกแห่งหนึ่ง แต่ก็ยังไม่ได้รับความสนใจ หรือได้รับความสำคัญเท่าที่ควร และมีความสำคัญลดน้อยลงไปมากในปัจจุบัน ไม่เฉพาะแต่ประวัติศาสตร์เชียงแสนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงประวัติศาสตร์ของไทยที่คุณไทยให้ความสนใจลดน้อยลง ซึ่งเรื่องราวของประวัติศาสตร์ชาติไทยกล้ายเป็นเรื่องไกลตัวที่เด็ก เยาวชน และคนไทยจำนวนไม่น้อยมีความเข้าใจและรู้น้อยกว่าเรื่องใกล้ตัวอื่น ๆ หลายเรื่อง

ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย หรือเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน เพื่อสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยให้เดินทางมาเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีให้เลือกทั้งด้านสาระความรู้ และด้านนันทนาการ ซึ่งจะพัฒนาเมืองเวียงเก่าเชียงแสนให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สมบูรณ์แบบ และเพื่อให้นักท่องเที่ยวรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นได้เกิดความตระหนักรู้ในมรดกของจังหวัด

เชียงราย การศึกษาในหัวข้อนี้จะเป็นการกระตุนให้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในแง่ของมรดกทางประวัติศาสตร์และสามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งให้เกิดการจ้างงาน เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยหวังว่า จะทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาเมืองเวียงเก่าเชียงแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย และประเทศไทยอีกแห่งหนึ่งต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะทางประชาราศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อยู่อาศัย ที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1.2.2 เพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1.2.3 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ลักษณะทางประชาราศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีผลต่อความต้องการรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นอย่างไร?

1.3.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัด เชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นอย่างไร?

1.3.3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นอย่างไร?

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ หมายถึง ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ที่มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ ขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกตามความสนใจและต้องการเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1.4.1.1 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ในสถานที่สำคัญ ของอำเภอเชียงแสนเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ก่อให้เกิดความสนุกสนาน และมีความสุข กับกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วยกิจกรรม 6 ลักษณะ ได้แก่ การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม เมืองเชียงแสน , การจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเชียงแสน, การจัดแสดงการละเล่น เมืองเชียงแสน , การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเชียงแสนตามประเพณีประจำปี และ การจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัดเมืองเชียงแสน

1.4.1.2 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสร้างความรู้ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ในสถานที่สำคัญ ของอำเภอเชียงแสนเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ก่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ และความรู้เพิ่มขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ลักษณะ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ, การจัดวิทยากรผู้บรรยาย, การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว และการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญา ท้องถิ่นเชียงแสน

1.4.2 เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน หมายถึง เส้นทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน ที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเพื่อชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในอำเภอเชียงแสน ได้แก่ วัดพระธาตุเจดีย์หลวง วัดพระบัว วัดพระธาตุผาเงา วัดเจดีย์เจ็ดยอด วัดพระเจ้าล้านทอง วัดพระธาตุจอมกิตติ วัดพระธาตุดอยปูเข้า วัดป้าสัก พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ (หอพื้น)อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ ทะเลสาบเชียงแสน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงแสน จำนวน 621,549 คน (สถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือเขต 2 จังหวัด เชียงราย: 2550) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นผู้ที่กognamayai ได้กำหนดเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ (พั้นการเป็นผู้เยาว์) และมีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง กรณีที่เป็นนักท่องเที่ยวทั้งที่เคยมาเที่ยว และไม่เคยมาเที่ยวอำเภอ เชียงแสน จำนวนทั้งสิ้น 410 คน ในเขตจังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (Taro Yamane. 1973: 125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และ ความผิดพลาดสูงสุดที่ยอมให้เกิด 5% หรือ 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย เท่ากับ 399.99 คน ดังนั้นจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น 400 คน และสำรองจำนวนตัวอย่างไว้ 10 ตัวอย่างรวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 410 ตัวอย่าง

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

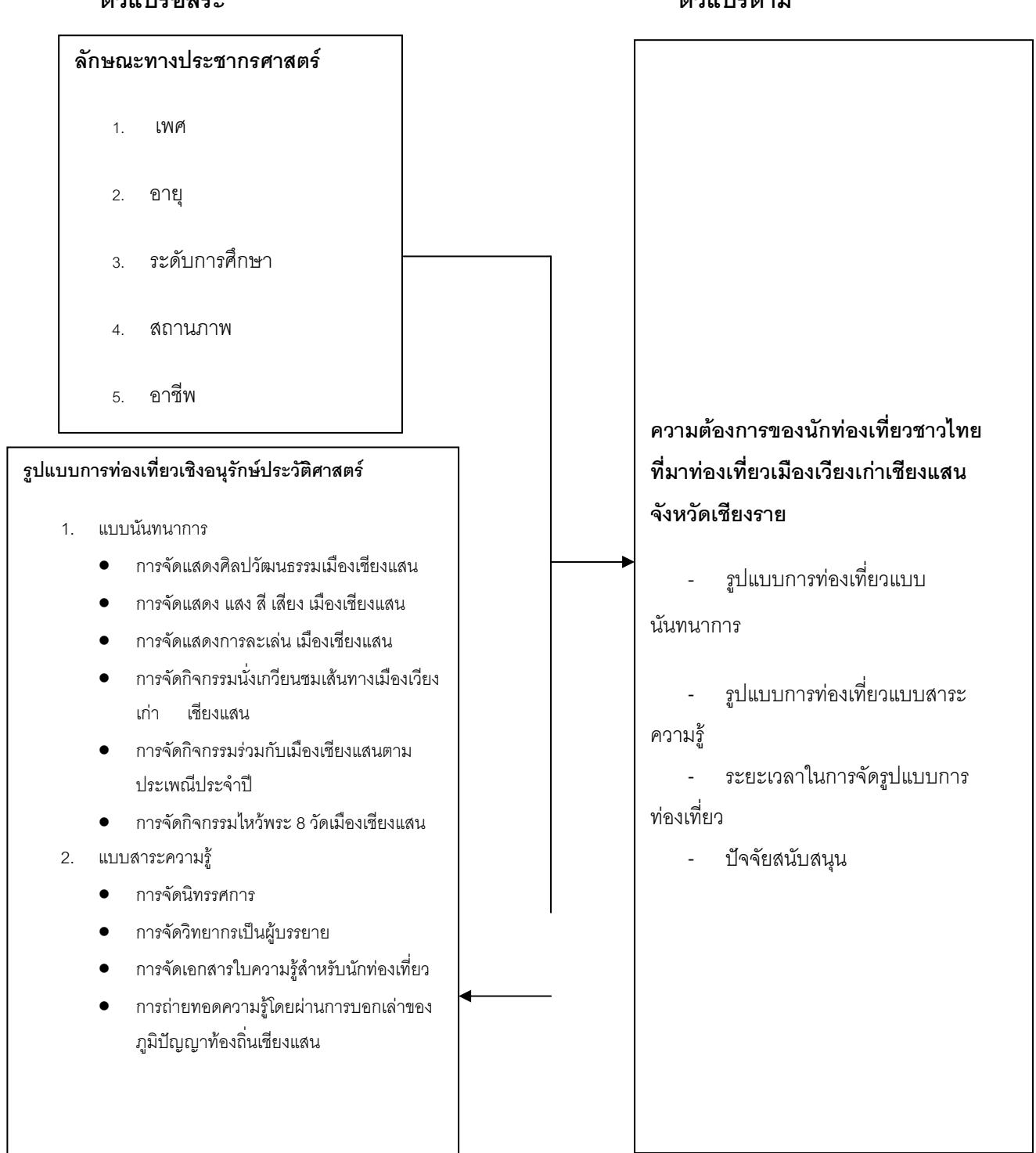
มีดังนี้คือ

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิภาคที่อาศัย

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยว เมืองเชียงใหม่ เชียงราย จังหวัดเชียงราย

1.5.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

1.6 ผลวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

1.6.2 ทราบรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1.6.3 ทราบแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และใช้เป็นแนวทางในการจัดการ การพัฒนา การส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของจังหวัดอื่นๆ ได้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ รูปแบบใหม่ อันเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตัวของสถานที่ทางประวัติศาสตร์นั้น ๆ ในที่นี้คือเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และใช้เป็นแนวทางในการจัดการ การพัฒนา การส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของจังหวัดอื่นๆ ได้

1.8 แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลของการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการและพัฒนาส่งเสริมเมืองเวียงเก่า เชียงแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย โดยจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว อันเป็นการสร้างรายได้ ให้กับประชาชนในท้องถิ่นรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงราย ก่อให้เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่ายในการอนุรักษ์สถานที่ประวัติศาสตร์ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. รูปแบบของการท่องเที่ยว
3. แนวคิดและทฤษฎีพัฒน์นักท่องเที่ยว
  - 3.1 กระบวนการตัดสินใจซื้อ
  - 3.2 ธรรมชาติความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยว
  - 3.3 แนวโน้มพัฒน์นักท่องเที่ยวในอนาคต
  - 3.4 การตลาดกับพัฒน์นักท่องเที่ยว
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนันทนาการ
7. ประวัติเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
8. ประวัติเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
9. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีแนวคิดและทฤษฎีที่ข้างต้นดังต่อไปนี้

2.1.1 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้มีบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้มากมาย เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งแล้วได้รับการข้างอิงถึงเสมอ ที่สำคัญมีดังนี้

Ceballos Lascurain (1991) อาจจะเป็นคนแรกที่ได้ให้คำจำกัดความของ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "เป็นการท่องเที่ยว รูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์ เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทศนิยภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏ ในแหล่งธรรมชาติ เหล่านั้น"

Elizabeth Boo (1991) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "การท่องเที่ยวแบบ องค์ธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อ การอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแล รักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชนชนหรือห้องถิน พร้อมทั้งให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้าน สิ่งแวดล้อม"

The Ecotourism Society (1991) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศและในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนห้องถิน"

Western (1993) ได้ปรับปรุงคำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ The Ecotourism Society ให้สั้นและง่ายด้วย แต่มีความหมายสมบูรณ์มากขึ้นคือ "การเดินทางท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติซึ่งมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนห้องถินดีขึ้น"

The Commonwealth Department of Tourism (1994) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือ การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่า ธรรมชาติ ดึงแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขั้นบธรรมเนียมประเพณีห้องถินด้วย ส่วนคำว่าการรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้น

หมายถึง การบันผลประโภชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (อ้างถึงในสกุล แสงอรุณ. นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.)

เสรี เวชบุญกร (2538) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นธรรมชาติและต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึงวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานโบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย"

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีท่าทีในการอนุรักษ์ (Conservation) การอนุรักษ์มีความหมายในการร่วมกันป้องกันรักษาให้คงเดิม โดยจะเป็นการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท คือธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่มีรูปแบบ อนุรักษ์โดยองค์กรที่รับผิดชอบ หรือโดยนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีวิธีการที่หลากหลาย

สรุป ความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในการศึกษาเรื่องนี้ หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิด การรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้และเพลิดเพลินไปกับหัวใจภาพพืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาส ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้วย

จุดมุ่งหมายสูงสุด (Super Goal)

จุดมุ่งหมายสูงสุด (Super Goal) ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คงสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมที่ดี และประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้นจุดมุ่งหมายเฉพาะในระยะแรกของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเป็นการตอบด้วย

1. ให้มีแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศในพื้นที่ ที่ได้รับการจัดการอย่างมีความรับผิดชอบในการอนุรักษ์พื้นที่ และรักษาระบบนิเวศที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงข้อความสามารถที่รองรับได้โดยมีการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ พื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่นอกเขตอนุรักษ์เพื่อการท่องเที่ยว

2. ให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ อันเป็นการสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมโดยรวม

3. ให้มีการจัดการที่ประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตามบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนโดยมีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน และมีการศึกษาร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ต้องมีการจัดการอย่างมีส่วนร่วมที่เสมอภาคและเป็นธรรมของประชาชนท้องถิ่น ในกระบวนการท่องเที่ยวในด้านการจัดการกำกับดูแล และประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างเหมาะสม เสริมสร้างชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ประชาชนสามารถรักษาภารกิจชีวิตที่ดี ชีวิตและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงด้วยการสมัครใจ

4. ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกลมกลืนกับทรัพยากร โดยคงรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน รักษาเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและสังคมของพื้นที่ และมีบรรยายกาศการท่องเที่ยวที่ให้ความมั่นใจและปลอดภัยในการท่องเที่ยว

5. ให้นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพ เดินทางเข้ามาสู่ประเทศไทยมากขึ้นนักท่องเที่ยวชาวไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในประเทศอย่างกว้างขวางมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนและประชาชนทั่วไป และมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ดรุชนี เออมพันธุ์ และสุรเชษฐ์ เชชฐามาส (2539) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วการวางแผนการท่องเที่ยวซึ่งรวมไปถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้วยนั้น จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (natural resource tourism)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่ยังดำรงไว้ซึ่งสภาพดั้งเดิมของระบบบиона (first hand ecosystem) และวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่วนใหญ่ จึงมักปราศจากอยู่ในพื้นที่พื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติเขตวัฒนาพันธุ์ สัตหีบี และอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2539) กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ว่าเป็นแหล่งที่มีจุดเด่นเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (nature attractions) และตัดขาดจากโลกภายนอก (solitude) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่ได้สัมผัส

ที่บ้าน นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวว่า หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมาย (destination) ของการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงพื้นที่ ที่รองรับนักท่องเที่ยว พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะมีทรัพยากรที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ความดึงดูดใจ เหล่านั้นอาจเป็นความดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ดังนั้นสภาพ ทรัพยากรจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับตลาดการท่องเที่ยว นอกจากความดึงดูดใจในทรัพยากรแล้ว ในบางพื้นที่ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้น ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจึงหมายรวมถึงศักยภาพในการประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย โดยได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (nature destination) และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (cultural destination) ซึ่งรวมเข้าแหล่งท่องเที่ยวศาสนาประวัติศาสตร์ และโบราณคดี (historical, archaeological and regions destination) และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม และประเพณี (art, culture and traditional destinations) เข้าไว้ด้วยกัน ดังนั้น หากมองการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นอุดสาหกรรมบริการอย่างหนึ่ง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้นจึงได้ว่าเป็นวัตถุดิบเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และเป็นวัตถุดิบประเภทใช้แล้วไม่หมดไป หรือสูญหายหากมีการควบคุมป้องกันด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืนโดยไม่เสื่อมโทรมลงไป ทั้งยังไม่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจความสามารถของระบบที่จะรองรับได้ (carrying capacity)

2. นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (2540) ระบุว่า นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 นักท่องเที่ยวแบบหัวกระติ (hard-core nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าขณะที่เที่ยวชมธรรมชาติ

ประเภทที่ 2 นักท่องเที่ยวธรรมชาติแบบอุทิศตน (dedicated nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นเจาะจงไปเที่ยวสถานที่ ธรรมชาติโดยเฉพาะ เพื่อจะได้รู้ได้เข้าใจในธรรมชาติ หรือประเพณีท้องถิ่น

ประเภทที่ 3 นักท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลัก (mainstream nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่ชอบไปสถานที่แปลกๆ ที่ไม่เคยไปมาก่อน เช่น ไปเยือนลุ่มน้ำอะเมซอน (Amazon) อุทยานกอริลลาในรวันดา (Rawanda Gorilla Park) หรือจุดหมายปลายทางอื่นๆ ที่เป็นการวิเคราะห์รับโปรแกรมท่องเที่ยวพิเศษ

ประเภทที่ 4 นักท่องเที่ยวธรรมชาติตามโอกาส (casual nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่บังเอิญต้องไปชุมชนธรรมชาติ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมท่องเที่ยวที่ตนได้เลือกไป

นอกจากนี้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2539 ได้กล่าวถึงลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า จะต้องเป็นนักท่องเที่ยวที่มีพัฒนาระบบที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา หาความรู้ และประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ

3. การตลาด

การตลาดนับเป็นส่วนสำคัญในการซักจูนนักท่องเที่ยวให้ไปท่องเที่ยว โดยเป็นสื่อกลางระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งในเชิงการตลาดจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีลักษณะอย่างไร โดยการให้ข้อมูลและสิ่งที่คาดหวังจากการท่องเที่ยว (expectation) อาย่างถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจว่า รูปแบบของการท่องเที่ยวในลักษณะเช่นนี้เหมาะสม กับความสนใจ และตรงตามความต้องการของตนเองหรือไม่ และสามารถยอมรับกฎ หรือติกาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้หรือไม่

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการตลาดเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเลือกสรรสוג่ประเภทและคุณภาพของนักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ (qualitative tourism) มากกว่าการท่องเที่ยวในเชิงปริมาณ (quantitative tourism) อันจะเป็นหนทาง นำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ดร.วนิช เอมพันธ์ และสุรเชษฐ์ เชษฐ์มาศ, 2539)

4. การบริการ

การท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต่อการสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว แต่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นต้องการบริการที่เน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และการบริการเพื่อให้นักท่องเที่ยว ได้รับประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น บริการด้านสื่อความหมายธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในภาคบริการ ซึ่งได้แก่ การจัดที่พักที่สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ecolodge) เป็นมัคคุเทศก์นำทางในการเดินป่า เป็นต้น

2.1.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

รูปแบบการท่องเที่ยวประกอบด้วย

1.1. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural based tourism) มีการจัดการดังนี้

1.1.1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายในภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.1.2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.1.3. การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินพา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามภูมิทัศน์ที่มีความเปลกของเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลก ศึกษาธรรมชาติของหิน ดิน แร่ต่างๆ

และฟอสซิล ได้ความรู้ มีประสบการณ์ใหม่ บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ มีจิตสำนึกรักษาสภากาแฟดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

1.1.4. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์ เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้ มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกรักษาสภากาแฟดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

1.1.5. การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจักรASICที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือนเพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยะจักรวาล มีความรู้ ความประทับใจ ความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกรักษาสภากาแฟดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยั่งยืน

1.2. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural based tourism) มีการจัดการดังนี้

1.2.1. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่เก่าแก่และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น โบราณสถาน วัด วัง พระราชวัง ฯลฯ ที่แสดงถึงความมั่งคั่ง อำนาจ ความเจริญทางเศรษฐกิจ สถาปัตยกรรม ศิลปะ ฯลฯ ให้ความรู้ ความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่น พื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกรักษาสภากาแฟดล้อม รวมถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสถาปัตยกรรม โบราณสถาน วัฒนธรรม ศิลปะ ฯลฯ โดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.(2545) ให้ความหมายว่า ประวัติศาสตร์ หมายถึง เหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในอดีต และสิ่งที่มนุษย์ได้กระทำ หรือสร้าง แนวความคิด ไว้ทั้งหมด รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดจากเจตจำนงของมนุษย์ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือธรรมชาติที่มีผลต่อมนุษยชาติ

ประวัติศาสตร์ ได้แก่ เหตุการณ์ในอดีตที่นักประวัติศาสตร์ได้สืบสานค้นคว้าและรายงานมาไว้เป็นเรื่องราวและเรียนรู้ เนื่องจากเรื่องราวของมนุษย์ในอดีตมีขอบเขตกว้างขวาง

และมีความสำคัญแตกต่างมากน้อยลดหลั่นกันไป นักวิทยาศาสตร์จึงหยิบยกขึ้นมาศึกษาเฉพาะแต่สิ่งที่ตนเห็นว่ามีความหมายและมีความสำคัญ

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical tourism) คือ การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยว ได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นบนพื้นฐานของ ความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาการอนุรักษ์และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยที่ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ อาจจัดรายการเดินทางท่องเที่ยวตามรอยประวัติศาสตร์ต่างๆ อาทิ ทัวร์เดินทางศิลปะขอมตามรอยพ่อขุนเมืองรายเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ต่างๆ เป็นต้น

วรรณนา วงศ์วนิช (2549: 146) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ทางประวัติศาสตร์ โบราณสถานที่สำคัญๆ หรือมีชื่อเสียง เป็นการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และได้เห็นคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีมาแต่โบราณคันเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรมและการดำรงชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน

สรุป การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ คือ การเดินทาง เพื่อการท่องเที่ยวยังแหล่งประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชม และศึกษาประวัติศาสตร์และโบราณคดีให้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์ของชาติไทย

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ มีดังนี้

1. เป็นแหล่งโบราณคดีทั้งก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์บางแห่งเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม บางแห่งเป็นพิพิธภัณฑ์ บางแห่งเป็นแหล่งมรดกโลก
2. เป็นการจัดการท่องเที่ยววัฒนธรรมศึกษา สิงแวดล้อมศึกษา และความปลดปล่อยภัย
3. เป็นการจัดการโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับพนักงานและได้รับผลประโยชน์อย่างเสมอภาค
4. เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบมีจิตสำนึกต่อการรักษาการอนุรักษ์และส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะสั้น และระยะยาว
5. เป็นการจัดการที่ร่วมกันกำหนดนโยบายแผนงานและแผนปฏิการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว

6. มีวิทยากร หรือมัคคุเทศก์ท่องถินนำชม

7. นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลิน ความปลอดภัย ความรู้และประสบการณ์ใหม่

เพิ่มขึ้น

8. เป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

หลักสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวแบบนี้ คือ

1. เป็นสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับด้านประวัติศาสตร์และโบราณสถาน ตลอดจนมรดกทางวัฒนธรรม และรวมถึงพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ด้วย

2. เป็นการให้ความรู้ทั้งด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

3. มีมัคคุเทศก์และวิทยากรให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่นั้น และความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ประชาชนเจ้าของท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่น

1.2.2. การท่องเที่ยวงานชุมชนวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and traditional tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชุมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียศิลป์เพื่อศึกษาความเชื้อ การยอมรับนับถือการเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้ มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

1.2.3. การท่องเที่ยวชุมชนวิถีชีวิตในชนบท (Rural tourism / Village tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่น เพื่อความเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

1.3 รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special interest tourism) มีการจัดการดังนี้

1.3.1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพภายใต้รับความเพลินเพลิน และสุนทรียภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม (Health beauty and spa)

1.3.2 การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (Edu-meditation tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อทัศนศึกษา และเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หากความรู้สัจจะธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิ เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนไทย รำไทย นายไทย การซ่างและงานศิลปหัตถกรรมไทย รวมถึงการบังคับช้างและเป็นควาญช้าง เป็นต้น

1.3.3 การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย (Ethnic tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมของชาวบ้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยเชียง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ ฯลฯ เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1.3.4. การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัด ความสนใจในประเภทกีฬา เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สนุ๊กเกอร์ กระดานโต้คลื่นติดใบ สกีน้ำ ฯลฯ ให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนาน ตื่นเต้น ได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1.3.5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Travel) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปปั่งแอล์ฟท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวแต่ละคนจะเข้าไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้น หาดเสียว ผจญภัย มีความทรงจำ ความปลดปล่อย และได้ประสบการณ์ใหม่

1.3.6 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พาร์มสเตย์ (Home stay & Farm stay) หมายถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือน เพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน

1.3.7 การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long stay) หมายถึงกลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบ้านปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือ การท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3-4 ครั้งต่อปี คราวละนาน ๆ อย่างน้อย 1 เดือน

1.3.8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (Incentive travel) หมายถึงการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จ (มีความเป็นเลิศ) ในการขายสินค้า ตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้แทนบริษัทจำหน่ายรถยนต์ ผู้แทนบริษัทจำหน่ายเครื่องไฟฟ้า ผู้แทนบริษัทจำหน่ายเครื่องสำอาง จากภูมิภาคหรือจังหวัดต่าง ๆ ที่สามารถขายสินค้าประเภทนั้น ได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัลและจัดนำเที่ยว โดยออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพักแรมและค่าอาหารระหว่างการเดินทางให้กับผู้ร่วมเดินทาง เป็นการจัดรายการพักแรมตั้งแต่ 2-7 วัน เป็นภาระนำเที่ยวซึ่งสถานที่ต่างๆ อาจเป็นรายการนำเที่ยวแบบผสมผสาน หรือรายการนำเที่ยวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

1.3.9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE หมายถึง M=Meeting/= Incentive /C=conference/E=Exhibition) เป็นการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้ที่จัดประชุมมีภาระการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม (Pre-tour) และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม (Post-tour) โดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ไปทั่วประเทศ เพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้ที่ร่วมเดินทางกับผู้ประชุม (สามีหรือภรรยา) อาจเป็นรายการท่องเที่ยววัน

เดียว หรือรายการเที่ยวพักค้างแรม 2-4 วันโดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว

1.3.10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสาน เป็นอีกชูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมาจัดรายการนำเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะเวลานานตั้งแต่ 2-7 วัน หรือมากกว่านั้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร (Eco-agro tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ (Agro-historical tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (Eco-adventure travel) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ (Geo - historical tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม(Agro-cultural tourism) เป็นต้น

2.1.3. แนวคิดและทฤษฎีพัฒน์นักท่องเที่ยว

กระบวนการตัดสินใจซื้อ (Decision making process)

ธรรมชาติของบริการทางการท่องเที่ยวนักจะประกอบไปด้วยหลายองค์ประกอบซึ่งรวมถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้ให้บริการ โดยมาตรฐานของบริการที่เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับตัวผู้ให้บริการส่วนหนึ่ง ดังนั้นเมื่อการบริการแต่ละครั้งนั้นไม่สามารถจะมีรูปแบบที่เหมือนกันทั้งหมดได้ ตัวอย่างเช่น รอยยิ่มของผู้ให้บริการสร้างความแตกต่างในการบริการของพนักงานคนหนึ่งกับพนักงานทั่วไป ดังนั้นสิ่งที่ควรควบคุมได้ยากคืออารมณ์และความรู้สึกของผู้ให้และผู้รับบริการอีกทั้งสิ่งแวดล้อมที่จะเปลี่ยนไปในแต่ละวัน การนั่งทานข้าวในร้านอาหารที่ต้องข้างๆ มีการเลี้ยงวันเกิดหรืออีกโต๊ะหนึ่งมีเด็กเล็กมาทานด้วย ย่อมสร้างบรรยากาศที่แตกต่างกัน (Heterogeneity) และสิ่งเหล่านี้เองที่ยากที่จะควบคุม ดังนั้นบริการทางการท่องเที่ยวแต่ละครั้งจะไม่มีสักครั้งที่เหมือนกันทุกประการเหมือนสินค้าที่ผลิตออกมามากอง นอกจานั้นการที่บริการทางการท่องเที่ยวถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ฟุ่มเฟือยก็เนื่องจากการที่ผู้ซื้อไม่มีสิทธิ์ทราบในการเป็นเจ้าของสินค้าและบริการที่ซื้อ (Lack of Ownership)

การตระหนักรถึงความต้องการ

การตระหนักรถึงความต้องการมักเป็นจุดเริ่มของกระบวนการตัดสินใจซื้อ ความต้องการนี้อาจถูกกระตุ้นจากปัจจัยส่วนตัวที่อาจเป็นประสบการณ์ในอดีต ความต้องการพักผ่อนหรือถูก

กระตุ้นจากภายนอก เช่น สื่อ คำบอกเล่าของเพื่อน / คนรู้จัก ธุรกิจควรหาทางทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว และสร้างบริการเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น

การหาข้อมูล

ไม่จำเป็นเสมอไปที่นักท่องเที่ยวจะหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการหากเกิดความแน่ใจและมีข้อมูลเพียงพออยู่แล้วหรือพร้อมที่จะซื้อในขณะที่เกิดความต้องการ แต่หากไม่เป็นเช่นนั้นการหาข้อมูลเพิ่มเติมเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ ซึ่งข้อมูลที่จะมากหานี่ก็อยู่กับข้อมูลที่มีอยู่เดิม ความกระตือรือร้นของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจในการหาข้อมูล และข้อมูลที่ได้รับ Kotler,P.,Bowen,J.,Makens,J. (1999) จัดอิงจาก (ศุภลักษณ์ อัคราภกูร.2548: 78) แบ่งแหล่งข้อมูลออกเป็น 3 แหล่งดังนี้

1. เพื่อน / ครอบครัว / คนรู้จัก (Personal sources)
2. สื่อเชิงพาณิชย์ (Commercial sources) สื่อเชิงพาณิชย์นี้รวมถึง โฆษณา พนักงานขาย ตัวแทนจำหน่าย การจัดแสดง ส่วนสื่อสารรณรงค์ เช่น ภาควิชาสารนิเทศ / แนะนำสถานที่ต่างๆ บทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
3. สื่อสาธารณะ (Public sources)

สื่อที่นักท่องเที่ยวได้รับ โดยมากแล้วจะเป็นสื่อเชิงพาณิชย์ แต่เป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวดูจะเป็นสื่อที่มาจากคนรู้จัก สื่อจากธุรกิจต่างๆ มักเป็นเพียงสื่อที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสิ่งที่สื่อนำเสนอ แต่สินค้าและบริการเหล่านี้จะถูกตัดสินโดยความเห็นของคนรอบข้างเนื่องจากเป็นความเห็นที่ดูน่าหันกว่า การเข้าใจถึงแหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวเข้าถึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวให้กับแหล่งข้อมูลต่างๆ ก็สำคัญไม่แพ้กัน เนื่องจากธุรกิจจะสื่อสารกับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ก็เป็นอีกทางหนึ่งที่เพิ่มโอกาสให้สินค้าบริการถูกเลือกซื้อ

ประเมินทางเลือก

ข้อคำนึงหลายๆ อย่างในสินค้า / บริการเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวใช้ประเมินตัวเลือก ตัวอย่าง การเลือกร้านอาหาร ข้อคำนึงในการประเมินตัวเลือกอาจเป็นอาหาร บริการ บรรยากาศ ที่ตั้งร้าน ราคา ข้อคำนึงเหล่านี้มีหลากหลายและนักท่องเที่ยวแต่ละคนยอมรับกันไม่เท่ากัน ทั้งนี้นักท่องเที่ยวจะให้เหมือนกันที่เดียว ความสำคัญของข้อคำนึงแต่ละตัวนั้นมักจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้นักท่องเที่ยวจะให้

ความสำคัญกับสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนอย่างไรก็ได้ การเปรียบเทียบตัวเลือกของแต่ละคนมักมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การรับรู้ ความอคติ ประสบการณ์ ทัศนคติ ฯลฯ กระบวนการเปรียบเทียบ / ประเมินตัวเลือกอาจมีความซับซ้อนต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและกระบวนการทางการตัดสินใจของแต่ละบุคคล

การตัดสินใจซื้อ

ระหว่างขั้นตอนการเปรียบเทียบตัวเลือกถึงขั้นตอนการตัดสินใจซื้อยังมีความตั้งใจเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งทัศนคติของผู้ที่ใกล้ชิดหรือเกี่ยวข้องในการซื้อมักจะมาก่อน แต่ทั้งนี้ก็รวมถึงความของตัวผู้ซื้อเองด้วย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือครอบครัวที่มีเด็ก การตัดสินใจซื้อบริการใดบริการหนึ่งที่มีเด็กเป็นผู้ใช้บริการนั้นด้วย ความต้องการของเด็กจะมีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อครั้งนั้น ปัจจัยอีกอย่างที่มีส่วนผลกระทบการตัดสินใจซื้อคือ เหตุการณ์ไม่คาดคิด เช่น ความต้องการใช้เงินไปกับสิ่งอื่นที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ทำให้เกิดการณ์ไว้ทำให้เกิดการซื้อต้องพิจารณาข้อคำนึงใหม่หรือถูกยกเลิกไป

พฤติกรรมหลังซื้อ

การที่สินค้าบริการถูกซื้อยังไม่ใช่ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจซื้อ หากแต่พฤติกรรมหลังซื้อยังเกิดขึ้นตามมา พฤติกรรมหลังซื้อขึ้นอยู่กับความรู้สึกที่ได้รับจากการใช้บริการแล้วซึ่งความรู้สึกอาจจะเป็นพึงพอใจหรือผิดหวัง ขึ้นอยู่กับความคาดหวังเทียบกับสิ่งที่ได้รับ หากสิ่งที่ได้รับมากกว่าหรือเท่ากับความคาดหวังจะเกิดความพึงพอใจ แต่หากน้อยกว่าจะเกิดความผิดหวัง ตัวกำหนดความคาดหวัง เช่น สีสัน คำแนะนำต่างๆ สำคัญต่อพฤติกรรมหลังซื้อย่างยิ่ง

การสื่อสารซ่องทางการสื่อสารเป็นจุดที่อาจก่อให้เกิดความคาดหวังที่ไม่ตรงกับความจริง เช่น การจองห้องพักโรงแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวหนึ่งนอกฤดูท่องเที่ยว ราคาน้ำพักถูกเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวทราบ แต่นอกนั้นคือการที่โรงแรมไม่มีการบริการต่างๆ เปิดให้บริการเหมือนในแต่พับเนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวผิดหวังกับการใช้บริการครั้งนั้น ผลคืออัตราการเข้าพักในโรงแรมอาจตกในระยะยาว

ธรรมชาติความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยว (Tourist markets)

การจัดนักท่องเที่ยวออกเป็นกลุ่มๆ สามารถที่จะบอกถึงพฤติกรรมเฉพาะของกลุ่มนักท่องเที่ยวนั้นๆ แต่ความจริงแล้วแต่ละบุคคลมีลักษณะและความต้องการที่แตกต่างจากผู้อื่นไม่

มากก็น้อย หากแต่การเสนอบริการให้นักท่องเที่ยวเป็นรายคนจะเกิดค่าใช้จ่ายที่สูงและส่งผลต่อราคากลุ่มค่าบริการที่แพง ดังนั้นธุรกิจจึงพยายามที่จะแบ่งกลุ่มตลาดของตนให้มีความเหมาะสม กลุ่มนักท่องเที่ยวที่จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีให้เห็นทั่วไปและได้รับความสนใจจากธุรกิจและการท่องเที่ยวของภาครัฐ โดยมีกลุ่มต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.2.1 นักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัว (Family Market) ลักษณะครอบครัวของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ในประเทศไทยสหสัมരิการและกลุ่มประเทศทางตอนเหนือของทวีปยุโรป ครอบครัวจะหมายถึง พ่อ แม่และลูก ซึ่งปกติแต่ละครอบครัวจะมีลูกไม่เกิน 3 คน แต่ในประเทศไทยได้ขึ้นอยู่ในประเทศไทยที่อยู่ต่อวันของการลางหรือแบบเชี่ยว ครอบครัวส่วนมากเป็นครอบครัวขยายมีจำนวนลูกมากและรวมญาติพี่น้องอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งคนที่ร่วมตัดสินใจในรูปแบบการท่องเที่ยวมีมากขึ้น

3.2.2 กลุ่มเที่ยวเพื่อความสุข (Hedonistic market) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับความสุขส่วนตัวยิ่งกว่าอย่างอื่นโดยมากผู้ใหญ่ช่วงต้นจะอยู่ในกลุ่มนี้

จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้เพิ่มจำนวนขึ้นในระยะหลังมาเนื่องจากให้แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวงานคีน แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่ชอบการท่องเที่ยวในลักษณะนี้คือความสุขทางกายและการได้เข้าสังคม ในขณะเดียวกันแหล่งท่องเที่ยวก็ถูกเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพพจน์และความนิยมของนักท่องเที่ยว

ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้แตกต่างจากกลุ่มครอบครัวโดยชั้นเชิงนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ใช้เวลาไปกับการอยู่บ่นชายหาดหรือสร่าวyer ในตอนกลางวัน พอกตกเย็นจะออกไปจิบออกไประเที่ยวงานคีนและกลับเข้าที่พักเวลาเกือบเข้าของวันรุ่งขึ้น การเที่ยวมักจะเป็นในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน ชอบความอิสระ เรียบง่ายและมักจะพักที่มีบริเวณประกอบอาหารเอง (Self-catering accommodation)

3.2.3 กลุ่มแบกเป้ (The backpacker market) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากกว่าการแบกเป้หรือถุงส้มภาระที่มักจะใช้มากกว่าการใช้กระเป๋าเดินทาง ลักษณะดังกล่าวคือ การเดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระ มีค่าใช้จ่ายต่ำ พฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่เหมือนนักท่องเที่ยวทั่วไป และวันที่พำนักมักจะยาวกว่าปกติ (มากกว่า 1 หรือ 2 อาทิตย์)

3.2.4 กลุ่มเยี่ยมเพื่อนญาติ VFR (Visiting Friends and Relatives) การเก็บสถิตินักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นสิ่งที่ทำได้อย่างเนื้องจากการเดินทางมักจะเป็นการเดินทางภายในประเทศซึ่งไม่มีการตรวจคนเข้าเมืองดังนั้นการตรวจบินเพื่อเก็บสถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศจึงทำได้ยากและนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ส่วนมากจะพักกับผู้ที่ตนเองเดินทางไปเยี่ยม จึงไม่น่าแปลกใจที่ธุรกิจที่พักจะไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มนี้นัก แต่ธุรกิจที่ได้ประโยชน์จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่นั้นๆ ที่นักท่องเที่ยวมักจะถูกเพื่อนหรือญาติพาไปเยี่ยมชม

3.2.5 นักท่องเที่ยว (Excursionists หรือ One-day tourists) กลุ่มนักท่องเที่ยวจะท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศการเดินทางท่องเที่ยวมีระยะเวลา般วนได้ชั้นวนคือไม่เกิน 1 วัน แหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการนักท่องเที่ยวจะต้องเป็นมายไปที่ผู้พักอาศัยในละแวกนั้นคือใช้เวลาเดินทางไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง ในการเดินทางจากที่พักมาแหล่งท่องเที่ยว การใช้เวลาณ แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นไม่กี่ชั่วโมงหรือทั้งวันก็เป็นได้

3.2.6 นักท่องเที่ยวเชิงการศึกษา (Educational tourists) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะหลังมานี้อาจเป็นเพื่อการศึกษาต่อ米มากขึ้น อีกทั้งความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในระหว่างการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงการศึกษานั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 17-18 เช่น Grand Tour ส่วนในปี 80s เริ่มมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษามากขึ้นในยุโรป

3.2.7 นักท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Religious tourists) การเดินทางโดยมีเหตุผลทางศาสนาเป็นหลักถือเป็นการปฏิบัติที่มีมาตั้งแต่古ุคแรก ๆ ซึ่งเหตุผลในการเดินทางที่แท้จริงแล้วอาจไม่มีการท่องเที่ยวเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันการเดินทางในลักษณะนี้จะรวมกิจกรรมอื่น นอกเหนือกิจกรรมทางศาสนาอยู่ด้วย ตัวอย่างของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยเหตุผลนี้ เช่นนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกะะ ประเทศไทยอุตสาหกรรมเบียร์ ซึ่งชาวมุสลิมในหลายประเทศเดินทางเข้าไปปูร่ำ

3.2.8 กลุ่มนีหนา (The snowbird market) การท่องเที่ยวของคนหมุนเวียนในยุคแรกๆ เริ่มจากนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดดและต้องการอาบแดดเพื่อให้ได้ผิวสีแทน ซึ่งนักท่องเที่ยวจากตอนเหนือของยุโรปจะท่องเที่ยวไปทางตอนใต้ แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวยุโรปคือ สเปน รองลงมา คือ โปรตุเกส ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษและเยอรมัน

เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันที่อาศัยอยู่ในแอบหัวจะนิยมเดินทางไป Florida หรือ California ที่มีสภาพอากาศที่อบอุ่น

3.2.9 นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ (Elderly tourists) จากการคาดการณ์ของ The United Nations ในปี ค.ศ.2025 จะมีผู้สูงอายุหนึ่งในพันหนึ่งร้อยล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนเกือบเท่าตัวของ ตัวเลขในปี ค.ศ. 2000 นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากขึ้นในหลายประเทศ ในสหรัฐอเมริกา ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้นและนับเป็นกลุ่มที่มีรายได้เหลือจ่ายเป็นครึ่งหนึ่งของ ประเทศ จากรายงานการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันอายุมากกว่า 50 ปี ในค.ศ. 1995 แสดง ให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ มีเวลา เงินและยังมีสุขภาพดีพอท่องเที่ยวได้และสนใจครอบครัว เพื่อน สถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆ การผจญภัย และรูปแบบการใช้ชีวิตที่กระชับกระวาง

3.2.10 นักท่องเที่ยวที่เป็นชนกลุ่มน้อย (Ethnic minority tourists) ชนกลุ่มน้อยมีให้เห็นใน หลายๆ ประเทศซึ่งบางกลุ่มอาจตั้งรกรากในประเทศที่อยู่อาศัยเป็นหลายช่วงอายุคน อย่างไรก็ดี แม้แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ซื้อ Package tour ที่เป็นชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ ไม่มากนัก ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักจะเดินทางเยี่ยมชมต่างประเทศมากกว่าในสหรัฐอเมริกาอาจแตกต่าง จากที่อื่นๆ ตรงที่เกิดมีนักท่องเที่ยวผิดำ ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวถือเป็นตลาดกลุ่มนี้ที่แบ่งเป็นกลุ่ม ธุรกิจและกลุ่มท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั่วไป

3.2.11 กลุ่มผู้มีความพิบัติทางกาย (Tourists with disabilities) นักท่องเที่ยวส่วนมาก แล้วเราจะนึกถึงคนสุขภาพดีแต่กลุ่มนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มนึงที่ไม่สามารถข้ามคือกลุ่มผู้พิการใน หลากหลายอาชญากรรม จากการสำรวจในปี ค.ศ. 1996/97 มีผู้พิการที่เป็นผู้ใหญ่ 8.6 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 15 ของประชากรทั้งหมด ถึงแม้ผู้พิการจะถูกมองว่ามีรายได้ไม่สูงนัก แต่ในการเดินทาง มักจะมีผู้ร่วมเดินทางซึ่งเป็นกลุ่มคนทั่วไปที่มีรายได้เหลือจ่าย

3.2.12 กลุ่มนักเดินทางท่องเที่ยวระยะสั้น (The short break market) การเดินทาง ท่องเที่ยวระยะสั้นเริ่มแพร่หลายตั้งแต่ในช่วงปี ค.ศ.1960s เนื่องจากผู้คนมีรุ่มมากขึ้น อีกทั้ง ประสิทธิภาพของเครื่องบินที่มีความเร็วสูงขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวใน ประเทศพัฒนาแล้ว เดินทางท่องเที่ยวระยะสั้นมากขึ้น (ระยะเวลาประมาณ 1 อาทิตย์) ปัจจุบันใน ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีในเอเชียเริ่มมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวระยะสั้นมากขึ้น

สรุป นักท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายกลุ่ม ซึ่งความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มนั้นจะแตกต่างกันตามพฤติกรรมเฉพาะของกลุ่มนักท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวจะต้องศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพื่อที่จะสามารถเสนอการบริการให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม โดยสามารถสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่นักท่องเที่ยว

แนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต (Future Trends of Tourist Behavior)

การท่องเที่ยวนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของโลก ซึ่งได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในแบบทุกภูมิภาคของโลก ในค.ศ. 1950 จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกมีจำนวนเพียง 25 ล้านคน ในขณะที่ ค.ศ. 2006 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกเพิ่มขึ้นถึง 846 ล้านคน องค์กรท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ได้มีการพยากรณ์ไว้ว่าใน ค.ศ. 2020 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของปัจจุบัน คือมากกว่า 1500 ล้านคนทั่วโลกจากวันนี้ถึงวันนี้จะพบว่ามีปัจจัยหลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางชีววิทยา หรือปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในอนาคตหลายด้าน เช่น การซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว ความถี่ของการเดินทาง ความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการบริการพิเศษ และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

การวิเคราะห์ประเด็นหลักๆ ที่เกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคตอยู่ด้วยกัน 4 ประเด็นหลักๆ คือ การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวในอนาคต ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต แนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต การศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นั้น ย่อมส่งผลดีต่อภาคอุตสาหกรรมในการปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และยังก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านวิชาการต่อผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวอีกด้วย

การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวในอนาคต

องค์การท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ได้คาดการณ์ว่าใน ค.ศ. 2020 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกเพิ่มขึ้นถึง 1500 ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้จะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางภายในภูมิภาค (Intraregional) จำนวน 1200 ล้านคน และจะเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวระยะไกล (Long Haul) จำนวน 378 ล้านคน (World Tourism Organization, 2001)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในอนาคต

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งสาเหตุของ การเปลี่ยนแปลงนี้มีด้วยกันหลายปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคม

- ในอนาคตประชากรโลกจะมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 1.5 พันล้านคนใน ค.ศ. 2005 เป็น 8 พันล้านคนใน ค.ศ. 2025
- ในอนาคตกลุ่มประเทศที่เป็นตลาดหลักของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น ยุโรปเหนือ อเมริกา และญี่ปุ่นจะมีจำนวนคนสูงอายุมากขึ้นทำให้ตลาดท่องเที่ยวของคนสูงอายุมีความสำคัญมากขึ้น
- ในประเทศไทยและอินเดีย จะมีจำนวนประชากรที่เป็นเยาวชนมากที่สุดในโลกและ เยาวชนเหล่านี้จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มที่สำคัญในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ
- การยืดอายุเกษตรกรอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ 60 ปี เป็น 65 ปี หรือ 67 ปี ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกย์ยันอายุจากกลุ่มประเทศดังกล่าวซึ่งมีกำลังซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยวค่อนข้างมากมีจำนวนลดลง

- อัตราการย้ายถิ่นฐานจะมีเพิ่มมากขึ้น องค์การสหประชาชาติคาดการณ์ว่าใน ค.ศ. 2050 จะมีผู้อพยพย้ายถิ่นฐานจำนวน 250 ล้านคน ในขณะที่ปัจจุบันมีจำนวน 180 ล้านคนซึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นการอพยพย้ายถิ่นของนักวิชาการ ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากແเบບເອົ້າຍ ລະຕິ ນອເມັກ / ແຄວີປີເປີຍ ແລະ ແຂວີກີກາ ໄປຢັງອາເມັກເໜືອ ຍຸໂຮປະໂອເໜີນໝຶ່ງກຸ່ມບຸກຄຸລ່ານີ້ ມີຄວາມຕ້ອງການເດີນທາງກັບຄົນສູງເພື່ອໄປເຢີມຄູາຕິແລະເພື່ອນເພີມມາກີ່ນ

- จำนวนคนสอดจะมีมากขึ้น รวมทั้งครอบครัวที่มีบุตรจะมีจำนวนน้อยลง ส่งผลให้กลุ่มนี้ มีความพร้อมและความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น
  - ความต้องการทางด้านวัตถุของคนในແບບຢູ່ໂຮງແດນເມົາຈະລດດັງ ເນື່ອງຈາກຄວາມ ຕົ້ນການໃນດ້ານນີ້ໄດ້ຮັບການເຕີມເຕີມ ການຫາປະສົບກາຣນີ້ພໍ່ອຫາຄວາມສຸຂະກິດໃຈຈຶ່ງມີເພີ່ມมากขື້ນ ເພື່ອແສດງຮູ້ນະຂອງຕະແນນວັດຖຸ
    - ປະຊາກສ່ວນໃໝ່ຈະມີກາຣຕຶກ່າທີ່ສູງຂື້ນ ມີມາຕຽບຮູ້ນະຄວາມເປັນອຸ່ນທີ່ດີຂື້ນ ມີຂ້າວໂນກການ ທຳມະນຸຍາ ຈຶ່ງທຳໄໝເວລາໃນການພັກຜ່ອນນາກຂື້ນ
    - ກາຣໃຫ້ຄວາມສຳຄັງກັບລົງແວດລ້ອມຈະມີມາກຂື້ນ ຍ່ອມມີຜົດກະທບດ່ວ່າແລ່ງທ່ອງເຖິງທີ່ ໄນໄດ້ຮັບກາຣດູແລໃນເຮືອງສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ມາດທາຍສກປຽກ ນ້ຳເສີຍ ອາກະເປັນພິ່ນ
    - ກາຣດູແລສຸຂາພຈະເປັນສິ່ງທີ່ອູ່ໃນຄວາມສົນໃຈຂອງນັກທ່ອງເຖິງໃນອາຄາຕາມາກຂື້ນ ຮ່ວມถື້ງ ກາຣຜອນຄລາຍທາງຈົດໃຈຈາກສກາພທີ່ຈຳເຈ ຕຶ່ງເຄີຍດຈາກກາຣທຳມະນຸຍາ ອົງສກາພສັງຄມ
    - ກາຣໃຫ້ຄວາມສຳຄັງດ່ວຍຄຸນຮຽມ ຄຸນຮຽມຈະມີມາກຂື້ນ ຍ່ອມມີຜົດຕ່ວ່າແລ່ງທ່ອງເຖິງທີ່ມີ ກາຣກ່ານສັດຕິ ມີກາຣໃໝ່ແຮງງານຜູ້ໜູງຫຼືເຕັກເລີກໂດຍໄມ້ໄດ້ຮັບກາຣເປັນຮຽມ

2. ປັຈັບທາງເທິກໂນໂລຢີ

- ເທິກໂນໂລຢີກາຣສື່ອສາຣໄດ້ຮັບກາຣພັມນາໄປອ່າງຍ່າຍ ສັງລຸໄໝມີກາຣເຂົ້າສົ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໜ່ວຍ ໃນກາຣວາງແຜນກາຣທ່ອງເຖິງໄດ້ສະດວກ ຮົດເຈົ້າ ເຊັ່ນ ກາຣສໍາຮອງກາຣເດີນທາງ ໃນເຮືອງຂອງຕ້ວ່າ ເຄື່ອງປິນ ວັດເຊົ່າ ວັດໄຟ ໂຮງແຮມ ແລະແລ່ງທ່ອງເຖິງໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ
  - ຮະບບກາຣຄມນາຄມຈະມີຄວາມສະດວກ ປລອດວັນ ຮົດເຈົ້າ ແລະມີວາຄາຄຸກ
  - ຈະມີກາຣນຳເຄວີສວກຮຽມຂັ້ນສູງມາໃຊ້ເພື່ອພັມນາແລ່ງທ່ອງເຖິງໄໝ່ເໜີ່າ ເຊັ່ນ ໂຮງແຮມ ໄດ້ນໍ້າ ກາຣທ່ອງເຖິງສູ່ວາກາສ

3. ປັຈັບທາງເສຽງສູງ

- ກາຣແຂ່ງຂັ້ນທາງຄູຮົກຈົກທ່ອງເຖິງທີ່ມາກຂື້ນ ທຳໄໝຮາຄາຂອງສິນຄ້າແລະບົຣິກາຣທາງກາຣ ທ່ອງເຖິງມີວາຄາຄຸກລົງ ແລະນັກທ່ອງເຖິງເອງກີມີຄວາມຄາດຫວັງສູງຕອສິນຄ້າທາງກາຣທ່ອງເຖິງມີກາຣ ຕ່ອຮອງນາກຂື້ນ ມອງຫາຕົວເລື່ອກທີ່ຄູ່ກວ່າແລະມີຄຸນກາພົດ
  - ຖຸມີກາຣເອເຊີຍໂດຍເນັບປະປະເປົ້າຈົນແລະອິນເດີຍ ຈະມີກາຣເຈົ້າໂດຍໃຫ້ທາງເສຽງສູງ ອູ່ ຂໍຢ່າງຮົດເຈົ້າ ຊຶ່ງຍ່ອມສັງລຸໄໝປະຊາກແກບນີ້ກຳລັງຊື້ອສິນຄ້າທາງກາຣທ່ອງເຖິງນາກຂື້ນ

- การเปิดเสรีทางการค้าทำให้เกิดการเดินทางเพื่อเจรจาซื้อขายสินค้า / บริการมากขึ้น และจะส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ความคิด และพฤติกรรมขึ้น

4. ปัจจัยทางศีววิทยา

- ความสมบูรณ์ของธรรมชาติจะมีคุณค่าเพิ่มมาก นักท่องเที่ยวในอนาคตจะมองหาแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งย่อมส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติที่สมบูรณ์ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น
- สภาวะโลกร้อนและชั้นโอดีโซนเป็นรู ทำให้แสงอาทิตย์มีอันตรายมากขึ้น ย่อมมีผลต่อแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล และการปล่อยคาร์บอนของเครื่องบิน ซึ่งทำให้อุณหภูมิของโลกสูงมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อการเดินทางทางอากาศ และการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกล

5. ปัจจัยทางการเมือง

- อัตราเหตุการณ์การก่อการร้ายที่มีมากขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความวิตกกังวลและรู้สึกว่าความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวมีน้อยลง นอกจากนี้ขั้นตอนการขออนุญาตเดินทางเข้าประเทศและพิธีการตรวจคนเข้าเมืองจะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นและอาจมีขั้นตอนมากขึ้นในการตรวจสอบมากขึ้นในการตรวจสอบมากขึ้นก่อนการขึ้นเครื่องบิน

- การเปิดประเทศของจีน ย่อมส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวชาวจีนหลังไหลออกนอกประเทศเป็นจำนวนมาก และย่อมส่งผลต่อการพัฒนาจีนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของโลกด้วย

ปัจจัยต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตในหลายด้านดังนี้

1. การซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว

ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารและสภากาณ์ของเศรษฐกิจโลกมีผลทำให้นักท่องเที่ยวมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านการซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว ดังนี้

- นักท่องเที่ยวในอนาคตมีแนวโน้มจะค้นหาข้อมูลเพื่อการซื้อสินค้า/บริการท่องเที่ยวทางอินเตอร์เน็ตในขณะที่อยู่บ้านหรือที่ทำงานมากขึ้น เนื่องจากสามารถจัดการเดินทางได้เอง วางแผนตารางเวลาเองได้ตามความพึงพอใจ และได้รับการยืนยันการเดินทางได้อย่างรวดเร็วทันใจ

- นักท่องเที่ยวในอนาคตจะมีระยะเวลาการวางแผนเดินทางที่สั้นลง สนใจการเดินทางแบบกราฟฟ์ชันชิด (Last minute holiday) เนื่องจากมีตัวเลือกในการเดินทางมาก สำรองบริการสະควรกดเร็วโดยใช้บัตรเครดิต และสามารถพิมพ์เอกสารการยืนยันการสำรองเองได้

- ปัจจัยด้านราคาจะเป็นปัจจัยสำคัญลำดับต้นๆ ในการตัดสินใจซื้อสินค้า/บริการ ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสามารถเบรียบเทียบราคาสินค้าทางการท่องเที่ยวทางอินเตอร์เน็ตได้ การเดินทางโดยสายการบินต้นทุนต่ำจะได้รับความนิยม

2. ความถี่ของการเดินทางท่องเที่ยว

หน่วยงานในหลายประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับการพักผ่อน โดยให้มีวันหยุดประจำปีที่เพิ่มจำนวนวันมากขึ้น สงผลให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านของความถี่ของการเดินทางท่องเที่ยวดังนี้

- นักท่องเที่ยวอาจมีแผนการเดินทางท่องเที่ยวระยะยาว 1 ครั้งในรอบปีโดยใช้วันหยุดประจำปีซึ่งเป็นการเดินทางระยะไกล หรือการเดินทางไปต่างประเทศ

- ในระหว่างปี อาจมีการเดินทางระยะสั้นเพิ่มมากขึ้น เช่น การเดินทางแบบเข้าไปเยือนกลับ หรือ ช่วงฤดูสปีดาย หรือเดินทางพักผ่อนในช่วงเทศกาล หรือวันหยุดยาว

3. ความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว

เนื่องจากในสังคมปัจจุบัน ชีวิตมีความวุ่นวาย รีบวุ่นและมีภัยธรรมชาติ โรคภัยไข้เจ็บ และเหตุการณ์การร้ายเกิดขึ้นอยู่เสมอ แหล่งท่องเที่ยวที่จะได้รับความนิยมในอนาคตจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวดังนี้

- นักท่องเที่ยวในอนาคตจะมีความต้องการที่จะเดินทางไปในแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัย และเคยได้รับความพึงพอใจมา ก่อนแล้ว (Repeat visit) หากกว่าจะเป็นการเดินทางไปผจญภัยแหล่งท่องเที่ยวที่ตื่นเต้นเร้าใจ

- นักท่องเที่ยวจะเริ่มให้ความสำคัญกับสังคมและครอบครัวมากขึ้น เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจในการเดินทางเพื่อพบญาติและเพื่อนมีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ

- นักท่องเที่ยวจะเริ่มให้ความสำคัญกับสังคมและครอบครัวมากขึ้น เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจในการเดินทางเพื่อพบญาติและเพื่อนมีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ

- นักท่องเที่ยวจะมุ่งหาแหล่งท่องเที่ยวที่คุ้นเคยทางใจ เช่น ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ อาหารการกิน ภาษา และเป็นการเดินทางในระยะสั้นๆ เช่นประเทศไทยเดียวหรือภูมิภาคเดียวกัน

- นักท่องเที่ยวจะมีการซื้อที่พักไว้เพื่อเป็นบ้านหลังที่สองสำหรับการพักผ่อนมากขึ้น
เนื่องจากต้องการความสะดวกสบายคล้ายบ้านมากยิ่งขึ้น

- แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรและการศึกษาธรรมชาติ

- แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายจากสิ่งแวดล้อมหรือภัยธรรมชาติ จะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการหารายได้จากการสำรวจหรือการจำลองเพื่อนำร่องให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจ

- การท่องเที่ยวอวกาศ (Space tourism) เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ที่ต้องการแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ ประสบการณ์ที่ตื่นเต้นเพื่อเติมความผันของตนในการทะเลาะวะน้ำ

ออกไปปะทะโลก

4. ความต้องการบริการพิเศษ

- ความต้องการเดินทางที่เป็นส่วนตัว และมีรูปแบบที่ตรงกับความต้องการเฉพาะของตน (Personalization) จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น

- นักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวก รวดเร็วมากขึ้นในการเดินทาง จึงมีแนวโน้มในการให้บริการพิเศษมากขึ้นแก่กลุ่มต่างๆ ใน การเดินทาง เช่น ผู้สูงอายุ นักธุรกิจ เพื่อลดระยะเวลาในการเข้ารับบริการ

- นักท่องเที่ยวในอนาคตมีความคาดหวังที่จะมีการตอบสนองนัดพับเพื่อหาคู่มากขึ้น

- การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health tourism) จะได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบัน การท่องเที่ยวในลักษณะนี้จะเป็นการดูแลสุขภาพภายนอก เช่น การนวด การทำสปา การตรวจสุขภาพ แต่ในอนาคตจะเป็นการบำบัดสุขภาพภายใน คือ อาหารและจิตวิญญาณมากกว่า เพื่อที่จะรักษาในสถานพยาบาลในประเทศอื่นที่มีราคาถูกกว่า และมีการบริการที่ดีกว่าประเทศของตน

5. ความคาดหวัง

- นักท่องเที่ยวจะมีความคาดหวังสูงขึ้นกว่าที่เป็นมาในการที่จะได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว มีข้อผิดพลาดน้อยลง เนื่องจากการนำเอาระบบในไลน์เข้ามาใช้ในการบริการมากขึ้น

- นักท่องเที่ยวยังมีความคาดหวังว่าการบริการส่วนใหญ่ยังต้องใช้คนในการบริการเพื่อต้องการความเอาใจใส่ ดูแลเชิงคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำได้

- นักท่องเที่ยวจะใช้ระบบอินเตอร์เน็ตในการเล่าเรื่องประสบการณ์การเดินทางให้คนทั่วโลกได้รับรู้มากขึ้น และจะเป็นเวทีในการแสดงความพึงพอใจในบริการที่ได้รับในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน ซึ่งทำให้คนทั่วโลกได้รับรู้เรื่องราวและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจการเดินทางได้

สรุป ใน ค.ศ.2020 คาดว่าจะมีก่อตั้งนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของปัจจุบัน ซึ่งมีประเดิมหลักๆ 4 ประเด็น คือ

1. การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งองค์กรท่องเที่ยวโลก (UNWTO) คาดการณ์ไว้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่ม 1500 ล้านคน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงจะเกิดจากปัจจัยทางด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ ศีวิทยา การเมือง จากปัจจัยดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ได้ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในด้าน

- การซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว
- ความถี่ของการเดินทางท่องเที่ยว
- ความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว
- ความต้องการบริการพิเศษ
- ความคาดหวัง

การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดนักท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของนักตลาดท่องเที่ยวในหลายทาง เริ่มจากการใช้ข้อมูลในการแบ่งกลุ่มตลาด ไม่ว่าจะเป็นสถิติ ฐานข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ทำให้ได้กลุ่มตลาดที่มีความใกล้เคียงกันในด้านความต้องการ พฤติกรรมการซื้อ ซึ่งในระยะหลัง พฤติกรรมการซื้อเป็นข้อมูลที่ได้รับความสำคัญมากกว่าข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เคยใช้มากในอดีต การวิจัยตลาดเพิ่มบทบาทและความสำคัญต่อการตัดสินใจทางการตลาด และการจัดการยิ่งขึ้น

การสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่าง ซึ่งนับวันจะมากขึ้น นอกจากนั้นการสร้างโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับกิจกรรม เช่น

สกีร์สอร์ท คาสิโน ศูนย์ประชุม สนามกอล์ฟ เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตของตลาดการท่องเที่ยว ความสนใจเฉพาะ จะเห็นได้จากธุรกิจที่ตอบสนองต่อกลุ่มที่มีความสนใจตรงกันเพียงกลุ่มเดียว จากที่เคยคาดหวังนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่มาเป็นลูกค้าสิ่งที่มีอิทธิพลมากขึ้นทุกวันต่อการตลาดของ การท่องเที่ยว คือ อินเตอร์เน็ต เป็นเครื่องมือที่ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กสามารถสื่อสารกับลูกค้าได้ในวง กว้าง นอกจากนั้นยังช่วยให้ช่องทางการจัดจำหน่ายทางตรงเกิดขึ้นได้ง่าย และสัดส่วนการใช้ ช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ทั้งพฤษติกรรมนักท่องเที่ยวในการหาข้อมูลและพฤษติกรรมการซื้อเริ่ม เปลี่ยนไป

สรุป การตลาดเป็นหลักสำคัญในการทำธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทไหน สามารถนำ การตลาดเข้ามาปรับใช้ได้ รวมถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่นำการตลาดมาปรับใช้ โดย การตลาดของการท่องเที่ยวจะพิจารณา 4 อย่าง ดังนี้

1. คาดการณ์ความต้องการที่เปลี่ยนไป
2. ตลาดที่มีการแข่งขันสูง
3. สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. อำนาจของผู้บริโภค

ชี้นนักการตลาดจะต้องให้ความสนใจในรายละเอียดเพิ่มเติมของพฤษติกรรมนักท่องเที่ยว โดยปัจจุบันการท่องเที่ยวได้มีรูปแบบใหม่ๆ ที่ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกอย่างหลากหลายมากขึ้น ดังนั้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดนักท่องเที่ยว โดยการ นำการตลาดเข้ามาปรับใช้เพื่อสามารถตอบสนองต่อกลุ่มลูกค้าที่มีพฤษติกรรมการท่องเที่ยวที่ แตกต่างกัน

2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความหมายของความต้องการ

Walters (1978:195) กล่าวว่า ความต้องการ (need) หมายถึง ความสามารถหรือความ จำเป็นใดๆ ของมนุษย์ที่การกระทำ และการมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความสามารถหรือความ จำเป็นนั้นๆ

ประสาท อิสรปรีด้า (2538:310) ความต้องการ หมายถึง สภาวะที่เกิดจากความไม่สมดุล ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ความต้องการของคนเรามักไม่ได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ เมื่อได้รับการตอบสนองหนึ่งก็จะเกิดความต้องการมากขึ้นไปอีกรอบตับหนึ่ง

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) อธิบาย มาสโลว์ เป็นนักจิตวิทยาอยู่ที่มหาวิทยาลัยแบรนด์ส์ ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่งขึ้นมา มาสโลว์ระบุว่าบุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด ขอบข่ายของมาสโลว์จะอยู่บนพื้นฐานของสมมุติฐาน ரากฐานสามข้อ คือ

- บุคคลคือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ของบุคคลสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกรเข้าได้ ความต้องการที่ยังไม่ถูกตอบสนองเท่านั้นสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความต้องการที่ถูกตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจ
- ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ หรือเป็นลำดับขั้นจากความต้องการพื้นฐาน (เช่น อาหารและที่อยู่อาศัย) ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน (เช่น ความสำเร็จ)
- บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น นั่นคือ คุณงานจะมุ่งการตอบสนองความต้องการสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยก่อน ก่อนที่จะถูกจูงใจให้มุ่งไปสู่การตอบสนองความต้องการทางสังคม

ลำดับขั้นของความต้องการ

- ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) ความต้องการทางร่างกายจะอยู่ลำดับต่ำที่สุด ความต้องการพื้นฐานมากที่สุดที่ระบบโดยมาสโลว์ ความต้องการเหล่านี้จะหมายถึงแรงผลักดันทางชีววิทยาพื้นฐาน เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ และที่อยู่อาศัย เพื่อการตอบสนองความต้องการเหล่านี้ บริษัทจะต้องให้เงินเดือนอย่างเพียงพอแก่บุคคลที่พวกรเข้าจะรับภาระสภาพการทำงานด้วยที่เปิดโอกาสให้บุคคลตอบสนองความต้องการทางร่างกายของพวกรเข้าได้ บริษัทมากขึ้นทุกที่กำลังมีโครงการออกแบบงานนี้จะช่วยให้พนักงาน

มีสุขภาพดีด้วยการตอบสนองความต้องการทางร่างกายของพวกรเข้า บุคคลที่หิวจนเกินไปหรือเจ็บป่วยจนเกินไปมากที่จะมีส่วนช่วยต่อบริษัทของพวกรเข้าได้อย่างเต็มที่ โดยทั่วไปความต้องการทางร่างกายจะถูกตอบสนองด้วยรายได้ที่เพียงพอและสภาพแวดล้อมของงานที่ดี เช่น ห้องน้ำสะอาด แสงสว่างที่เพียงพอ อุณหภูมิที่สบายและการระบายอากาศที่ดี

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการความปลอดภัยเป็นความต้องการลำดับที่สองของมาสโลว์ จะถูกกระตุ้นภายหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายถูกตอบสนองแล้ว ความต้องการความปลอดภัยจะหมายถึงความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยปราศจากอันตรายทางร่างกายและจิตใจ บริษัทสามารถทำได้หลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการความปลอดภัย ตัวอย่างเช่น บริษัทอาจจะให้การประกันชีวิตและสุขภาพ สภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย กฎและข้อบังคับที่ยุติธรรมและสมควร และการยอมให้มีสภาพแรงงาน

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ความต้องการทางสังคมคือ ความต้องการลำดับที่สามระบุโดยมาสโลว์ ความต้องการทางสังคมจะหมายถึงความต้องการที่จะเกี่ยวพันกับมีเพื่อนและการถูกยอมรับโดยบุคคลอื่น เพื่อการตอบสนองความต้องการทางสังคม บริษัทอาจจะกระตุ้นการมีส่วนร่วมภายในกิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยงของสำนักงาน ทีมฟุตบอลหรือใบวิลลิ่งของบริษัทจะให้โอกาสของการตอบสนองความต้องการทางสังคมด้วย การเป็นสมาชิกสโมสรของบริษัทจะให้โอกาสที่ดีแก่ผู้บริหารเพื่อ “การสร้างเครือข่าย” กับผู้บริหารคนอื่น ในขณะที่ตอบสนองความต้องการทางสังคมของพวกรเข้าได้ด้วย ก่อนหน้านี้เราได้กล่าวถึงโครงการสุขภาพจะช่วยตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้ โครงการสุขภาพนี้สามารถช่วยตอบสนองความต้องการทางสังคมได้ด้วย ความจริงแล้วการทำงานหรือการเล่นกีฬากับเพื่อนร่วมงานจะให้โอกาสที่ดีเยี่ยมต่อการมีเพื่อน การวิจัยแสดงให้เห็นว่าความต้องการทางสังคมจะถูกกระตุ้นโดยได้สภาวะที่ “ความไม่แน่นอนทางองค์กร” มีอยู่ เช่น เมื่อความเป็นไปได้ของความปริบัติได้คุกคามความมั่นคงของงาน ภายใต้สภาวะเช่นนี้บุคคลจะเส旺หาความเป็นมิตรจากเพื่อนร่วมงานเพื่อที่จะรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังเป็นไปอยู่

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงคือความต้องการลำดับที่สี่ ความต้องการเหล่านี้หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่จะสร้างการ

เคารพตนของและการชุมชนเชยจากบุคคลอื่น ความต้องการซึ่งกันและกันของบุคคลอื่นจะเป็นความต้องการประเททนี้ ตัวอย่างเช่น พวกรู้สึกว่าจะได้รับเชิญงานเลี้ยงเพื่อที่จะยกย่องความสำเร็จที่ได้เด่น การพิมพ์เรื่องราวภายในจดหมายข่าวของบริษัท เพื่อที่จะพรอนนาความสำเร็จของบุคคล การให้กูญแจห้องน้ำแก่ผู้บริการ การให้ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล และการประกาศ “บุคคลดีเด่น” ประจำเดือน ล้วนแต่เป็นตัวอย่างของสิ่งที่สามารถกระทำเพื่อการตอบสนองความต้องการเกียรติยศซึ่งกันและกัน การให้รางวัลเป็นนาฬิกาและเพชรแก่การบริการที่ดีและรางวัลราคาถูก เช่น ที-ชีต และเหรียกเบียร์จะมีประโยชน์ต่อการยกย่องด้วย

5. ความต้องการความสมหวังของชีวิต (Self-Actualization Needs) ความต้องการความสมหวังของชีวิตคือ ความต้องการลำดับสูงสุด บุคคลมักจะต้องการโอกาสที่จะคิดสร้างสรรค์ภายในงาน หรือพวกรู้สึกว่าจะต้องการความเป็นอิสระและความรับผิดชอบ บริษัทได้พยายามจูงใจบุคคลเหล่านี้ด้วยการเสนอตำแหน่งที่ท้าทายแก่พวกรู้สึก

ความต้องการความสมหวังของชีวิตคือ ความต้องการที่จะบรรลุความสมหวังของตนเอง ด้วยการใช้ความสามารถ ทักษะ และศักยภาพอย่างเต็มที่ บุคคลที่ถูกจูงใจด้วยความต้องการความสมหวังของชีวิตจะแสวงหางานที่ท้าทายความสามารถของพวกรู้สึก การเปิดโอกาสให้พวกรู้สึกใช้ความสามารถคิดสร้างสรรค์หรือการคิดค้นสิ่งใหม่ มาสโลว์เชื่อว่าความต้องการเหล่านี้จะถูกเรียก “ต่ำสุด” ไปยัง “สูงสุด” มาสโลว์กล่าวว่า เมื่อต้องการ ณ ระดับ “ต่ำสุด” ร่างกายได้ถูกตอบสนองแล้ว ความต้องการ ณ ระดับ “สูงขึ้น” ต่อไป ความปลดปล่อย จะมีความสำคัญมาก ที่สุดและต่อไปตามลำดับ ตามทฤษฎีของมาสโลว์แล้ว บุคคลจะถูกจูงใจให้ตอบสนองความต้องการระดับต่ำก่อนที่พวกรู้สึก ความต้องการที่มีความต้องการที่ยังไม่เป็นสิ่งจูงใจที่มีพลังต่อไปอีกทฤษฎีของมาสโลว์จะถูกสร้างขึ้นมาบนพื้นฐานที่ว่าความต้องการที่ยังไม่ได้ถูกตอบสนองจะเป็นปัจจัยที่ปลุกเร้าพฤติกรรมของบุคคล เมื่อความต้องการได้ถูกตอบสนองตามสมควรแล้วความต้องการเหล่านี้จะหยุดเป็นสิ่งจูงใจพฤติกรรมในการนำทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ไปใช้ในหน่วยงาน ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักของการสร้างแรงจูงใจ ความต้องการในระดับต่ำอาจได้รับการตอบสนองเพียงบางส่วนและในส่วนที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เกิดแรงจูงใจของพฤติกรรมอีกด้วย เช่น ในหน่วยงานที่จัดให้มีรายได้พอกสมควรและสภาพแวดล้อมของงานดีแล้ว

การปรับปรุงสิ่งเหล่านี้ให้ดีขึ้นจะไม่เพิ่มแรงจูงใจเลยเนื่องจากบุคคลส่วนใหญ่ได้รับการตอบสนองความต้องการในระดับนี้เป็นอย่างดีแล้ว

สรุป ความต้องการ คือ ความสามารถหรือความจำเป็นของมนุษย์ที่เกิดจากการกระทำไม่สมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งลำดับของความต้องการมีอยู่ 5 ขั้นตอน คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย
2. ความต้องการความปลอดภัย
3. ความต้องการทางสังคม
4. ความต้องการเกียรติยศหรือเสียง
5. ความต้องการความสมหวังของชีวิต

เมื่อความต้องการได้ถูกตอบสนองแล้ว ความต้องการเหล่านี้จะหยุดเป็นสิ่งจูงใจ พฤติกรรม ในการนำทฤษฎีไปใช้ ต้องคำนึงถึงการสร้างแรงจูงใจเป็นหลักด้วย

2.1.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจ

Walters. (1978:218) แรงจูงใจ (motive) เป็นคำที่ได้ความหมายมาจากคำภาษาละตินที่ว่า move ซึ่งหมายถึง "เคลื่อนไหว (move)"

Lounion and Bitta. (1988:368). แรงจูงใจ หมายถึง "สภาวะที่อยู่ภายในตัวของผู้บริโภคที่เป็นพลังทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่มีเป้าหมายที่ได้เลือกไว้แล้ว ซึ่งมักจะเป็นเป้าหมายที่มีอยู่สภาวะสิ่งแวดล้อม" จากความหมายนี้จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

- (1) เป็นกลไกที่ไปกระตุ้นพลังของร่างกายให้เกิดการกระทำ และ
- (2) เป็นแรงบังคับให้กับพลังของร่างกายที่จะกระทำอย่างมีทิศทาง

Schiffman and Kanuk. (1991:69) หมายถึง "แรงขับเคลื่อนที่อยู่ภายในของบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลมีการกระทำ"

สรุป จากความหมาย แรงจูงใจหมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดแรงขับเคลื่อนให้เกิดการกระทำอย่างมีทิศทาง

ประเภทของแรงจูงใจ (Classification of motives) แรงจูงใจสามารถจำแนกประเภทได้หลายวิธีที่มีความสำคัญมากได้แก่ การจำแนกประเภทของแรงจูงใจออกเป็น 5 ลักษณะดังนี้

(1) แรงจูงใจทั่วไป

(2) แรงจูงใจด้านร่างกายกับด้านจิตวิทยา

(3) แรงจูงใจที่รับด่วน

(4) แรงจูงใจลำดับแรกกับแรงจูงใจลำดับสอง และ

(5) แรงจูงใจที่รู้สึกตัวกับแรงจูงในที่ไม่รู้สึกตัว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แรงจูงใจทั่วไป (Generic motives) ปกติจะหมายถึง แรงจูงใจที่มีพื้นฐานมาจากความทิwa ความกระหาย ความต้องการทางเพศการต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิต ความภาคภูมิใจ ความสามารถเข้าสังคม ได้ ความอยากรู้อยากเห็น ความกลัว และการปักป้องตัวเอง เป็นต้น วิธีการจัดกลุ่มของแรงจูงใจไดๆ ปกติมักจะให้ข้อมูลที่มากกว่าความเป็นลักษณะทั่วไปอย่างง่ายๆ เช่น การจัดกลุ่มแรงจูงใจเป็นแรงจูงใจด้านร่างกาย และแรงจูงใจด้านจิตวิทยา

2. แรงจูงใจด้านร่างกาย (Physiological motives) จะเป็นแรงจูงใจที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่พื้นฐานของร่างกายด้านกายภาพ เช่น ความทิwa ความกระหาย ความต้องการทางเพศ การขัดข้องเสียของจากร่างกาย การพักผ่อน การทำงาน และความสุขสบายทางร่างกาย เป็นต้น

3. แรงจูงใจด้านจิตวิทยา (Psychological motives) คือ แรงจูงใจทั้งหลายที่มีอยู่ในจิตใจ (mind) เช่น ความปลดภัย ความรัก การบรรลุความปรารถนา ความภาคภูมิใจ การสร้างชื่อเสียงให้กับตัวเอง การแสดงหาสถานภาพ การเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นๆ ความสุข ความเครียด และการมีอำนาจ เป็นต้น

แม้ว่าแรงจูงใจจะไม่มีแรงจูงใจที่พิจารณาในแง่ของการที่ต้องตอบสนองทันทีทันใด หรือไม่สามารถเลื่อนการตอบสนองออกไปได้ โดยแรงจูงใจที่รับด่วนเป็นแรงจูงใจที่ต้องมีการตอบสนองในทันทีโดยไม่ได้ เรายังอาจจะระบุชนิดของแรงจูงใจที่เป็นแบบรับด่วนได้ เพราะฉันอยู่กับผู้บริโภคแต่ละคนที่แตกต่างกันและในช่วงของเวลาของบุคคลแต่ละคนที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น ความทิwa อาจมีความสำคัญมากกว่าความภาคภูมิใจในขณะเวลานึง แต่ในเวลาอื่นอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้

4. แรงจูงใจลำดับแรก (Primary motives) เป็นการจำแนกประเภทของแรงจูงใจที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของความสำคัญเป็นหลัก โดยแรงจูงใจเบื้องต้นจะเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการยังชีพของบุคคล

5. แรงจูงใจลำดับสอง (Secondary motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยปกติแล้ว แรงจูงใจลำดับสองจะเริ่มมีความสำคัญได้ก็ต่อเมื่อแรงจูงใจที่เกี่ยวกับความต้องการลำดับแรกได้รับการตอบสนองให้เป็นที่พอใจแล้วเท่านั้น นั่นคือ แรงจูงใจลำดับสองจะเป็นแรงจูงใจที่ต่อเนื่องมาจากแรงจูงใจลำดับแรก ได้มีการกล่าวว่า แรงจูงใจลำดับแรกเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากลิ่งที่ต้องการพื้นฐานด้านร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นแรงจูงใจด้านร่างกาย ส่วนแรงจูงใจลำดับสองก็เป็นแรงจูงใจที่มาจากการของบุคคล เช่น ความภาคภูมิใจ การต่อสู้เพื่อดำรงชีพ ความรัก เป็นต้น ในประเทศไทยที่เจริญมากๆ จะให้ความสนใจเกี่ยวกับแรงจูงใจลำดับสองเป็นสำคัญ เนื่องจากแรงจูงใจลำดับแรกมักได้รับการตอบสนองให้เป็นที่พอใจแล้ว

6. แรงจูงใจที่รู้สึกตัวกับแรงจูงใจที่ไม่รู้สึกตัว (Conscious and unconscious motives) เป็นการจำแนกแรงจูงใจวิธีหนึ่งที่คำนึงถึงสภาวะของความรู้สึกตัวในการกระทำการซึ่งหรือไม่บุคคลส่วนน้อยที่จะรู้สึกตัวถึงแรงจูงใจในการซื้อของตนเอง ทำให้การวิจัยการจูงใจของผู้บริโภคเป็นเรื่องที่ทำได้ยากด้วย โดยทั่วไปความต้องการที่มีอยู่ของบุคคลมักจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจหลายชนิด และผู้บริโภคอาจจะรู้ถึงแรงจูงใจดังกล่าวเพียง 1-2 อย่างเท่านั้นในขณะเวลาเดียวกันนี้ นอกเหนือไปจากนี้ บุคคลก็อาจไม่รู้ถึงแรงจูงใจที่แท้จริงของเขาร่องด้วย

คุณลักษณะของแรงจูงใจ (Characteristics of motive)

แรงจูงใจเป็นรากฐานที่สำคัญของพฤติกรรมผู้บริโภค เนื่องจากแรงจูงใจจะเกิดขึ้นพร้อมกับความต้องการของบุคคลและกำหนดทิศทางของพฤติกรรมผู้บริโภคทั้งหมด ฉะนั้น เพื่อให้เราได้เข้าใจถึงความต้องการของแรงจูงใจ เราจำเป็นจะต้องรู้เรื่องที่เกี่ยวกับแรงจูงใจให้มากกว่านี้ในส่วนที่มาของแรงจูงใจที่ทำให้ผู้บริโภคแต่ละคนแตกต่างกัน

ปกติแล้วแรงจูงใจสามารถแสดงให้เห็นคุณลักษณะทั่วไปที่แม่นอนได้ 6 ประการ คือ

- (1) แรงจูงใจมีรากฐานมาจากความต้องการ
- (2) แรงจูงใจเป็นการกำหนดทิศทางของการกระทำของผู้บริโภค

(3) แรงจูงใจทำให้ความตึงเครียดของผู้บริโภคลดลง

(4) แรงจูงใจต้องเกิดขึ้นภายใต้ภาวะสิงแวดล้อม

(5) แรงจูงใจเป็นกลไกอันหนึ่งในการป้องกันตนเองของผู้บริโภค และ

(6) แรงจูงใจเป็นสิ่งที่เกิดจากการรับร่วมพยาຍາມของผู้บริโภค

1. แรงจูงใจของผู้บริโภค มีรากฐานมาจากความต้องการ (Consumer motives founded on needs) ข้อแตกต่างระหว่างความต้องการกับแรงจูงใจสามารถเห็นได้ในรูปของคำจำกัดความ แต่ยกที่จะสังเกตได้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากแรงจูงใจมีรากฐานมาจากความต้องการ แรงจูงใจไม่สามารถเกิดขึ้นเองโดยลำพังได้ และทุกแรงจูงใจจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความต้องการเป็นเงื่อนไขได้ทั้งทางด้านร่างกายหรือด้านจิตใจที่เกิดขึ้นกับบุคคล และแรงจูงใจเป็นการขับเคลื่อนหรือเป็นสภาวะของจิตใจที่นำไปสู่เงื่อนไขของความต้องการดังกล่าวทั้งด้านร่างกาย และด้านจิตใจ

2. แรงจูงใจเป็นการกำหนดทิศทาง/เป้าหมายการกระทำของผู้บริโภค (Motives give action direction) แรงจูงใจไม่เพียงแต่มีรากฐานมาจากความต้องการ แต่แรงจูงใจยังเป็นตัวกำหนดทิศทางของการกระทำการของผู้บริโภคที่จะทำให้ความต้องการเหล่านั้นได้รับความพอยใจ ด้วย นั่นคือ ผู้บริโภคจะได้รับการจูงใจไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งโดยเฉพาะเสมอ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายบางอย่างโดยเฉพาะ แม้ว่าแรงจูงใจจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรมแต่แรงจูงใจก็ไม่ได้กำหนดหรือให้ทิศทางไปในทิศทางเดียวกันตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น บุคคลสามารถมีวิธีที่ทำให้ตนเองได้รับความพอยใจจากความต้องการด้านความอบอุ่นได้หลายวิธี เช่น ซื้อเสื้อกันหนาว หรือการผิงไฟหรือเปิดเครื่องทำความร้อน หรือการได้อ่ายใจกับคนรัก เป็นต้น นั่นคือ แรงจูงใจจะทำให้บุคคลอยู่เฉยๆ โดยไม่มีการตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นให้ได้รับความพอยใจไม่ได้ แต่แรงจูงใจจะนำบุคคลให้มีการกระทำในลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ แม้ว่าแรงจูงใจจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของการกระทำการที่ทำก็ตามแต่แรงจูงใจก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องนำไปสู่พฤติกรรมที่ถูกต้องเสมอไป เนื่องจากแรงจูงใจทุกอย่างจะต้องมีการลั่นกรองภายในจิตใจเสมอ จึงทำให้แรงจูงใจมีพื้นฐานของอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น บุคคลจึงสามารถถูกกระตุ้นหรือได้รับการจูงใจไปยังสิ่งที่บุคคลประณญาและสัมคมยอมรับ หรือจะได้รับการจูงใจไปยังสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ หรือที่สังคมไม่อนุมัติได้ ตัวอย่างเช่น ผู้บริโภคอาจมีการใช้เงินอย่าง

สรุยสูร่ายในการตอบสนองความต้องการ ในขณะที่ครอบครัวยังมีหนี้สินอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือถูกต้อง เป็นต้น

3. แรงจูงใจทำให้ความตึงเครียดของผู้บริโภคลดลง (Motive reduce consumer tension) จุดมุ่งหมายพื้นฐานของแรงจูงใจของผู้บริโภค ก็คือ การลดความตึงเครียด ถ้าความตึงเครียดทั้งหมดเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับชีวภาพ การจูงใจผู้บริโภคก็จะค่อนข้างเป็นเรื่องง่ายแต่แรงจูงใจของผู้บริโภคเป็นเรื่องที่ซับซ้อนเนื่องจากปัญหาของแรงจูงใจนั้นเป็นเรื่องที่เกิดจากอารมณ์ ตัวอย่างเช่น ถ้าบุคคลต้องการของเหลว เรา ก็อาจคิดว่าบุคคลก็คงต้องการดื่มน้ำแต่แรงจูงใจไม่จำเป็นต้องเป็นน้ำ เพราเมื่อบุคคลต้องการของเหลว บุคคลก็อาจจะดื่มน้ำได้หลายอย่าง แตกต่างกัน และเครื่องดื่มบางอย่างก็ให้ประโยชน์แก่ร่างกายน้อยแต่ให้ประโยชน์ด้านจิตใจมากกว่าเครื่องดื่มใดๆ ก็ตามอาจทำให้ลดความตึงเครียดของบุคคลลงได้ และตอบสนองจุดมุ่งหมายของการจูงใจให้เป็นที่พอใจได้

4. แรงจูงใจต้องเกิดขึ้นภายใต้ภาวะสิงแวดล้อม (Motives operate in the environment) สิงแวดล้อมของผู้บริโภค มีอิทธิพลอย่างมากต่อแรงจูงใจ สภาพแวดล้อมสามารถ ก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือระงับแรงจูงใจ หรือเปลี่ยนทิศทางของแรงจูงใจที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น งานเต้นรำสังสรรค์ของนิสิตชุมชนการตลาดทำให้เกิดแรงจูงใจในการซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ ได้ โดยนิสิตสาวคนหนึ่งให้เหตุผลของการซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ว่า เสื้อผ้าชุดเก่าอาจไม่เป็นที่ยอมรับ ของเพื่อนบานกลุ่มและถูกวิจารณ์โดยเพื่อนอีกกลุ่มได้ หรือนิสิตสาวคนนั้นอาจต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนบานกลุ่มเป็นพิเศษ จึงทำให้ต้องเปลี่ยนสไตล์การแต่งตัวไปเล็กน้อยได้ หรือ บุคคลที่ไม่ค่อยสนใจการแต่งตัวมากนักก็อาจเปลี่ยนเป็นคนที่ให้ความสำคัญกับการแต่งตัวได้เป็นต้น

5. แรงจูงใจเป็นกลไกอันหนึ่งในการป้องกันตนของผู้บริโภค (Motives are a defense mechanism) การป้องกันตนของเป็นกลไกอันหนึ่งของแรงจูงใจที่บุคคลพึงกระทำเพื่อให้ตนเองพ้นจากภาวะความตึงเครียดหรือความหุ่นหิ่ด โดยการแสดงออกในรูปแบบต่างๆ เช่น การฝันกลางวันเพื่อสร้างจินตนาการ ได้แก่คืนที่ชอบอ่านนิยาย หรือดูภาพยนตร์ตามที่ตนโปรดปรานให้เกิดเหตุการณ์ที่ชื่นชอบนั้นกับตัวเอง หรือการใช้ความก้าวร้าว เช่น นิสิตประชดผู้ปกครองด้วยการกลับบ้านดึกเพื่อเรียกร้องความสนใจจากพ่อแม่ เป็นต้น หรือรูปแบบอื่นๆ ที่จะมีผลต่อพฤติกรรม

6. แรงจูงใจเป็นสิ่งที่เกิดจาก การรวมความพยายามของผู้บริโภค (Motives muster up all the efforts) แรงจูงใจจะมีลักษณะเป็นการพยายามที่จะรวมความพยายามต่างๆ ทั้งหลายของผู้บริโภคเพื่อที่จะทำให้บุคคลมีภาระกระทำขึ้น อันเนื่องมาจากการต้องการเพื่อให้ได้รับความพอใจ ดังที่ได้ทราบแล้วว่าแรงจูงใจกำหนดทิศทางหรือเป้าหมาย การไปสู่เป้าหมายหรือทิศทางดังกล่าวจำเป็นต้องมีแรงขับเคลื่อนที่มากพอจึงจะทำให้เกิดภาระทำดังกล่าวได้

เนื่องจากแรงจูงใจเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น แรงจูงใจจึงเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง โดยปกติภาระทำทุกอย่างหรือการซื้อสินค้าทั้งหลายที่จะทำผลพลาดจะเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงตามปกติ (normal risk) ได้นั่นคือ ไม่มีใครที่หลีกเลี่ยงการได้รับความเสี่ยงตามปกตินี้ได้ นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงอีกอย่างคือ ความเสี่ยงที่รับรู้ได้ (perceived risk) ซึ่งความเสี่ยงที่รับรู้ได้นี้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่การสูญเสียเงินทอง แต่ยังรวมถึงการสูญเสียผลประโยชน์หรือข้อเสียหายทั้งหมดที่เกิดจากสถานการณ์การซื้อด้วย ความเสี่ยงที่รับรู้ได้อาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความไม่สะทวงของผู้บริโภค หรือการทำงานของผลิตภัณฑ์ที่ไม่ดีหรือการสูญเสียสถานภาพทางสังคมอันเป็นผลมาจากการซื้อสินค้า ตัวอย่างเช่น การซื้อน้ำหอมชนิดหนึ่งซึ่งอาจเสียเงินไม่มาก แต่ผู้บริโภคอาจได้รับความเสี่ยงที่เกิดจากการเสียหน้า เพราะเป็นน้ำหอมราคากลูกหรือ"เป็นน้ำหอมที่มีกลิ่นเหม็น และสูญเสียสถานภาพทางสังคมได้ เป็นต้น เมื่อว่าการสูญเสียเงินเพียงเล็กน้อยจะมีความเสี่ยงเข้ามาเกี่ยวข้องก็ตาม แต่จำนวนและประเภทของความเสี่ยงที่รับรู้ได้ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปในผู้บริโภคแต่ละคน ดังนั้น กลยุทธ์ต่างๆ ที่ผู้บริโภคใช้จึงอาจขึ้นอยู่กับวิธีการที่ผู้บริโภคจะใช้ในการพยายามลดความไม่แนนอนหรือลดความเสี่ยงในการซื้อนั้น

5. ความทะเยอทะยาน/ความปรารถนาเป็นภารจูงใจผู้บริโภคได้ (Aspirations motivate consumers) ความทะเยอทะยาน/ความปรารถนา (aspirations) คือ "เป้าหมายทั้งหลายที่ผู้บริโภคกำหนดขึ้นมาสำหรับตนเองและนำไปสู่การตื่นรับเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายนั้น" (Walters.1978:230) ระดับของความทะเยอทะยานจะมีมากน้อยแตกต่างกันไปสำหรับผู้บริโภคแต่ละคน เช่น ผู้บริโภคบางคนมีความทะเยอทะยานจะมีบ้านหรือสำหรับตนเอง หรือการมีรถยนต์ใช้ 2 คันหรือผู้บริโภคบางคนอย่างไได้เพียงแค่โอกาสล้มรஸอาหารแพงสักครั้ง เป็นต้น ความทะเยอทะยาน/ความปรารถนาจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับภารจูงใจของผู้บริโภคความทะเยอทะยาน/

ความประณานาจเป็นสิ่งที่เกิดในระยะสั้นหรือยาวก็ได้ การได้มารู้สิ่งสินค้าบางอย่างอาจทำให้ผู้บริโภคเกิดความอยากรู้สินค้าต่างๆ มากขึ้น หรืออยากรู้สินค้าอื่นๆ ที่แตกต่างออกไปอีก หรืออยากรู้สินค้าดีๆ มีชื่อเสียงมากกว่าเดิม เป็นต้น

ความเยอทะยาน/ความประณานาของผู้บริโภคสามารถกำหนดเป็นกฎเกณฑ์ในการอธิบายได้ดังนี้

1. ความเยอทะยาน/ความประณานาของผู้บริโภคเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งหรือตายตัว หมายความว่า ความเยอทะยานไม่ได้เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวตลอดไป
2. ความเยอทะยาน/ความประณานาของผู้บริโภค มีแนวโน้มจะเติบโตขึ้นตามความสำเร็จและจะลดลงเมื่อล้มเหลว
3. ความเยอทะยาน/ความประณานาของผู้บริโภคจะได้รับอิทธิพลมาจากการกระทำการของบุคคลอื่นที่เป็นสมาชิกภายในกลุ่มที่บุคคลสังกัดอยู่ และจากกลุ่มอ้างอิงของบุคคล
4. ความเยอทะยาน/ความประณานาของผู้บริโภคจะเป็นสิ่งที่มีลักษณะเป็นจริงได้โดยปกติความเยอทะยาน/ความประณานาจะมีระดับที่คงข้างสูงขึ้นหรือต่ำลงเล็กน้อยจากระดับของการได้รับความสำเร็จมากกว่าการเปลี่ยนแปลงไปจากเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมาก ดังนั้น ในเรื่องความเยอทะยาน/ความประณานาซึ่งเป็นภาระใจให้ผู้บริโภคเกิดการกระทำ จึงมีประเด็นที่จะต้องกล่าวถึง 2 ประการ คือ

(1) ความเยอทะยาน/ความประณานาของผู้บริโภคจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

(2) การคาดหวังของผู้บริโภคจะมีผลต่อแรงจูงใจ

แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว

ก่อนที่จะเกิดการเดินทางท่องเที่ยว มนุษย์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไป gravitational ให้เกิดความต้องการอยากรเดินทางเที่ยว ซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามายังตัว หรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากหัว 2 ประการรวมกัน ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจด้านการท่องเที่ยวต่างๆ มักจะมีความหลากหลายทางด้านความคิด และยังไม่มีทฤษฎีใดที่สามารถอธิบายได้อย่างกระจ่างชัดถึงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว แต่กระนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่าทฤษฎีต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว มักจะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ

Abraham H. Maslow (อ้างในนวลดองศรี พิมลสมพงศ์, 2542: 36-39) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจของมาส โลว์ (Maslow's Theory of Motivation) ว่ามาจากข้อสมมติฐานดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และเมื่อสิ่นสุด ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอื่นก็จะเข้ามาแทนที่โดยไม่มีที่สิ้นสุด ตั้งเกิดจนตาย

2. ความต้องการของมนุษย์มีการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะถูกเรียกร้องให้ตอบสนองทันที

3. มนุษย์จะแสวงหาคำต้องการที่สำคัญที่สุด หรือมากกว่าก่อน และจะสนใจความต้องการที่มีความสำคัญรองลงมาในลำดับต่อไป

ประเภทของแรงจูงใจในการท่องเที่ยว

การทราบแรงจูงใจในการเดินทางทำให้เราเข้าใจความคาดหวังของนักท่องเที่ยว สามารถตอบสนองได้เหมาะสม และช่วยให้เกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว ทฤษฎีที่อธิบายแรงจูงใจเป็นพื้นฐานของการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การตัดสินใจ และการตัดสินใจ

การอธิบายแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีการศึกษา 3 แหล่ง กว้างๆ คือ

1. การศึกษาจากประวัติศาสตร์และงานเขียน
2. ทฤษฎีจากจิตวิทยา
3. งานวิจัย Peace (1998)

จากพฤติกรรมการท่องเที่ยวในประวัติศาสตร์ทำให้มีการวิเคราะห์แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องในแต่ละรูปแบบการเดินทางนอกจากการเชื่อมโยงทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและนำมาปรับใช้ในการอธิบายการเดินทางท่องเที่ยว อีกทั้งงานวิจัยที่พยายามจะค้นหาและอธิบายพฤติกรรมการท่องเที่ยว

แรงจูงใจที่ทำให้คนต้องการท่องเที่ยว (Motivators) เป็นปัจจัยที่มีมากน้อยและไม่มีการสรุปออกมาย่างชัดเจนว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งปัจจัยแต่ละปัจจัยเป็นตัวขับให้เกิดความต้องการ แต่ปัจจัยหลักๆ ปัจจัยมาร่วมกันก็ทำให้เกิดความต้องการขึ้นมาได้ เช่นกัน

ประเภทของแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการท่องเที่ยว

ประเภทของแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการการท่องเที่ยว โดย Swarbrooke และ Horner (1999)

1. ส่วนตัว คือ การเยี่ยมเพื่อน ญาติ หาเพื่อนใหม่ เอกใจคนอื่น
2. ภาระณ์ คือ ความต้องการที่จะมีความรู้สึกโรแมนติก รู้สึกตื่นเต้น ท้าทาย สนุกสนาน ซากปรักหักพัง ปลดปล่อย รำลึกความหลัง ฯลฯ
3. วัฒนธรรม คือ การหาประสบการณ์จากวัฒนธรรมใหม่/ การรับรู้วัฒนธรรมต่างๆ
4. พัฒนาตนเอง คือ การหาความรู้ เพิ่มความสามารถ ทักษะ
5. สถานภาพ คือ ตามสมัยนิยม ความเด่น
6. ภายในภาพ คือ การพักผ่อน ผิวสีแทน สุขภาพ เพศ

Beach และ Ragheb (1983) เสนอ Leisure Motivation Scale ซึ่งแบ่งแรงจูงใจดังกล่าวออกเป็น 4 ประเภท โดยอิงหลักความต้องการของ Maslow ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านความต้องการรู้สึกดันเอง โดยแรงจูงใจประเภทนี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมท่องเที่ยวแบบเรียนรู้ การค้นหา การใช้ความคิด จินตนาการ
2. ปัจจัยด้านความต้องการทางด้านสังคม พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยมีแรงจูงใจประเภทนี้จะท่องเที่ยวโดยมีเหตุผลด้านสังคมเป็นหลัก ประกอบด้วยเหตุผล 2 อย่าง คือ
  - 2.1 ความต้องการเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับ
  - 2.2 ความต้องการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งเหตุผลสองข้อนี้เป็นความต้องการที่จะเอาใจผู้อื่น
3. ปัจจัยด้านความต้องการความสำเร็จ มักเป็นผู้ที่ท่องเที่ยวแบบพยายามหรือทำกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ทำกิจกรรมได้กิจกรรมหนึ่งสำเร็จลุล่วงด้วยความสามารถของตน
4. ปัจจัยด้านความต้องการปลีกตัว คือ ความต้องการที่จะหลีกหนีจากสังคมหรือสิ่งที่เป็นชีวิตประจำวัน ต้องการพักผ่อน ปลดปล่อยตนเองออกมานาจาชีวิตสังคม

แรงจูงใจในกลุ่มนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวจำนวนมากมีความแตกต่างทางด้านรูปแบบการท่องเที่ยวแล้ว ในนักท่องเที่ยวกลุ่มเดียวgan มีกิจกรรมคล้ายกัน ยังมีความแตกต่างกันในด้านแรงจูงใจ ซึ่งกลุ่มที่จะกล่าวต่อไปเป็นตัวอย่างของนักท่องเที่ยวแบบเป็น นักท่องเที่ยวสวนสนุก และนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ

1. นักท่องเที่ยวแบบแบกเป้ (Backpackers) การท่องเที่ยวในรูปแบบแบกเป้มีให้เห็นมากขึ้น ในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแบบเอกสารเชียดวันออกเดินทาง ได้ โดยมีลักษณะ 4 อย่าง ดังนี้

1.1 Escape หลบหนี รูปแบบการท่องเที่ยวแบบแบกเป้เห็นได้ในกลุ่มนักท่องเที่ยว ตะวันตก โดยมากจะเป็นกลุ่มที่มีการศึกษา แต่แรงจูงใจในการหลบหนีเป็นการหลบหนีจาก ทางเลือกเดิมๆ เกี่ยวกับอาชีพและครอบครัว หลบหนีจากความรับผิดชอบ ซึ่งจะเห็นได้ใน การศึกษาการท่องเที่ยวของเยาวชน ในสมัยก่อนรวมถึงกลุ่ม Drifters Hippies Counter Culture Movements นักท่องเที่ยวแบกเป้มีใช้รูปแบบใหม่ของกลุ่ม Drifter เป็นจำนวนมากท่องเที่ยว มีเดินทางท่องเที่ยวชั่วคราวและโดยมากจะกลับไปใช้ชีวิตปกติ และแรงจูงใจในการท่องเที่ยว มีมากกว่าความต้องการที่จะหลบหนีเพียงอย่างเดียว

1.2 Environmental focus สนใจสิ่งแวดล้อมการใช้ที่พักของนักท่องเที่ยวแบกเป้มัก พักที่พักเยาวชนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมที่ทำท้าย

1.3 Employment นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักแสวงหางานในระหว่างการท่องเที่ยว โดย แนวคิดมาจากการทำงานไปเที่ยวไป (Working holiday) และการพัฒนาทักษะบางอย่าง

1.4 Social focus แรงจูงใจในการมีเพื่อน มีกลุ่ม และการรู้จักคนในพื้นที่ ลักษณะ เช่นนี้ทำให้กลุ่มแบกเป้แตกต่างจากกลุ่ม Drifter หรือ Hippies ซึ่งอาจต่อต้านการเข้าสังคม ดังนั้น กลุ่มแบกเป้ จึงเป็นกลุ่มตลาดใหม่ที่มีแรงจูงใจในด้านสังคมชัดเจน

กลุ่มนักท่องเที่ยวแบกเป้ต่างเชื้อชาติ มีแรงจูงใจที่ต่างกัน จากการศึกษาของ Locker (1993) โดยใช้แนวคิดของ Travel Career ladder ศึกษานักท่องเที่ยวแบกเป้จากอเมริกาเหนือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์และสหราชอาณาจักร ที่เดินทางมาเที่ยวในอสเตรเลีย โดยนักท่องเที่ยว จากนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมากที่สุด นักท่องเที่ยวจากอเมริกาเหนือมีแรงจูงใจ ในการหลบหนีมากกว่าแรงจูงใจอื่น และการเยี่ยมชมแหล่งประวัติศาสตร์และธรรมชาติสำคัญที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรต้องการหลบหนีและชื่นชมความงามของธรรมชาติ

2. นักท่องเที่ยวสวนสนุก (Theme park visitors) Prarce และ dermott ทำการสำรวจผู้ มาเที่ยวสวนสนุกโดยแบ่งกลุ่มตามเกณฑ์ประชากรศาสตร์ออกเป็น กลุ่มเด็ก ผู้ใหญ่ที่มีคนเดียว และกลุ่มครอบครัว พบว่ากลุ่มเด็กมีแรงจูงใจจากความตื่นเต้นสนุกสนานในกลุ่มที่มีคนเดียว ต้องการพบเพื่อนใหม่ หรือมีกิจกรรมทำกับผู้อื่นส่วนในกลุ่มครอบครัวต้องการมีความสุขกับ ครอบครัว ดังจะเห็นได้ว่าในแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการที่มากจาก แรงจูงใจที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ในธุรกิจสานสนูกมักจะให้ความสนใจกับลูกค้าปัจจุบันและลูกค้าที่คาดหวังว่าพวกราเป็นใคร เพาะการที่ผู้จัดการหรือเจ้าของจะตัดสินใจว่าจะสร้างที่สวนสัตว์ หรือซื้อเครื่องเล่นชนิดใหม่ เพื่อดึงดูดลูกค้าเพิ่มขึ้นดังนั้นก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะเลือกทำอะไรต้องมีความเข้าใจเรื่องแรงจูงใจของลูกค้าทั้งในปัจจุบันและกลุ่มเป้าหมายที่จะมาเป็นลูกค้าในอนาคต

3. นักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ (National park visitors) การศึกษาแรงจูงใจที่พบรain อุทยานแห่งชาติ สหรัฐอเมริกาแห่งหนึ่งพบร่วมกับ “เรียนรู้ธรรมชาติ” “คลายเครียด” “ความท้าทาย” “รู้จักตัวเอง” “สถานภาพ” “กระชับความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างกลุ่ม” “สนุกสนาน” โดยความสนุกสนานเป็นแรงจูงใจที่พบรากที่สุด ในขณะที่สถานภาพ และการรู้จักตนเองเป็นแรงจูงใจที่พบ่นอยู่ที่สุด

ความแตกต่างของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละประเทศเป็นปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณา เนื่องจากอุทยานแห่งชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายแม้แต่ภายในประเทศเดียว อุทยานแห่งชาติมีความแตกต่างกันด้านภูมิศาสตร์และกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนี้ในการศึกษา แรงจูงใจในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยวและกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น วัฒนธรรม เป็นต้น หรือพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว อารมณ์ ความต้องการพัฒนาตนเอง สถานภาพ และภายในภาพ เป็นต้น ซึ่งแรงจูงใจอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น การทราบ แรงจูงใจในการเดินทางทำให้นักการตลาดเข้าใจความคาดหวังของนักท่องเที่ยว สามารถ ตอบสนองได้เหมาะสมและช่วยให้เกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวได้

2.1.6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนันทนาการ (Recreation)

ความหมายของนันทนาการ

นักศึกษาและนักสังคมศาสตร์อธิบายไว้ นันทนาการ หมายถึง กิจกรรม (Activities) ซึ่งมี รูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย การที่บุคคลหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสนใจของตน แล้วก่อให้เกิดผลการพัฒนาความรู้สึก สนุกสนาน และ/หรือสุขสงบ กิจกรรมในที่นี้หมายถึง กิจกรรมประเภทกีฬา ศิลปะ ดนตรี การแสดงละคร การดินทางท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม งานอาสาสมัคร งานอดิเรก กีฬาท้าทาย เป็นต้น

เจ บี แนช (Jay B. Nash) ได้อธิบายไว้ในหนังสือปรัชญาการพักผ่อน (Philosophy of Recreation) ว่า นันทนาการ หมายถึง การใช้เวลาว่างนั้นเพื่อประโยชน์คุณค่าในทางดีงามจากการเข้าร่วมกิจกรรมเด็ก ๆ จะเรียกว่ากิจกรรมนั้นว่า การเล่น ส่วนคนหนุ่มสาว จะเรียก นันทนาการ ส่วนความหมายของเวลาว่างนั้นได้มีการวิเคราะห์ความหมายของ คำว่า เวลาว่าง (leisure time) หมายถึง เวลาที่ว่างจากกิจกรรมที่จำเป็นอื่น ๆ ว่างจากงานประจำเวลาอนหรือเวลาที่ประกอบกิจวัตรประจำวัน

เจรัลด์ บี ฟิตเจอรัลด์ (Gerald B. Fitzgerald) ได้อธิบายในหนังสือ การจัดนันทนาการ ชุมชน (Community organization for Recreation) ว่าเวลาว่างหมายถึงเหลือจากการงาน แต่ นันทนาการคือการแสดงออกซึ่งความสนใจของมนุษย์ในเวลาว่างนั้น เวลาว่างกับนันทนาการไม่เหมือนกัน เพราะกิจกรรมในเวลาว่างบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไม่ใช่กิจกรรมนันทนาการ เช่น การเล่นพนัน การประพฤติเกเร เป็นต้น

จอร์จ ดี เบ็ตเตอร์ (George D. Better) ได้เขียนไว้ในหนังสือนันทนาการชุมชน (Introduction to Community Recreation) ว่านันทนาการเป็นความหมายเฉพาะ การเล่นจะเป็นความหมายที่หมายกับเด็ก ส่วนคนหนุ่มสาวหรือผู้ใหญ่ใช้คำว่า นันทนาการจะหมายความกว่า

สเตอร์ลิง เอส ไวแวนส์ (Sterling S. Winans) ผู้เขียน著述ด้านนันทนาการของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้มาบรรยายเรื่องของนันทนาการที่วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ ในปี 2501 ได้สรุปว่า นันทนาการหมายถึง การแสดงออกตามธรรมชาติของมนุษย์ ในด้านความต้องการและความสนใจ เพื่อแสดงให้ความพึงพอใจในเวลาว่าง และเป็นการแสดงออกที่พึงประสงค์ของสังคม ทำให้มีความสุข

ชาร์ล เค ไบรทบิล และชาโวลด์ ดี เมเยอร์ (Charles K. Brightbill and Harold D. Mayer) กล่าวไว้ในหนังสือนันทนาการ (recreation) ว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมควรใจในเวลาว่างโดยมีความพอใจหรือความสุข เป็นเครื่องจูงใจเป็นมูลฐานเบื้องต้นในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น

สรุป ความหมายของนันทนาการ ในการศึกษาเรื่องนี้ หมายถึง กระบวนการในการพัฒนา ประสบการณ์ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคม โดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ

เป็นสื่อ ในช่วงเวลาว่าง เวลาอิสระ โดยที่บุคคลเข้าร่วมโดยความสมัครใจ หรือมีแรงจูงใจ แล้ว ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน และสงบสุข

2.1.7 ประวัติเมืองเชียงแสน

ประวัติความเป็นมาของเมืองเชียงแสน ชื่อเมืองเชียงแสนนั้น เป็นชื่อที่ถูกเรียกกันมา ในช่วงระยะเวลาหนึ่งจนถึงปัจจุบัน แต่ในช่วงของการเริ่มก่อตั้งชุมชนนั้นตามที่ได้บันทึกไว้ใน พงศาวดารหลายฉบับ จะมีเด็กโครงเรื่องในทางเดียวกัน กล่าวไว้ว่า เมื่อครั้งสมัยต้นพุทธกาล พระเจ้าสิงหนวติ-กุมา อพยพมาจากนครไทยเทศถ่องลงมาตามลำน้ำโขง และตั้งบ้านแปลงเมืองโดย มีพญา낙คช่วยดูคุปราการเมือง ปรากฏว่าเมืองนี้ นครพันธุ์สิงหนวตินคร ต่อมาพระเจ้าสิงหนวติ ได้รวบรวมดินแดนให้เป็นปีกแผ่น โดยรวมເອชาວມิลักษ และปราบปรามพวกรุ่มให้ออยู่ใต้ อำนาจ หลังจากนั้น เมืองนครพันธุ์สิงหนวตินคร หรือ เมืองโยนกนครพันธุ์ ได้เจริญรุ่งเรืองและมี กำชัติริย์ปักครองสืบต่อ กันมาอีกหลายพระองค์ และแต่ละพระองค์ต่างก็ทรงเน้นในเรื่องการทำ บำรุงพระศาสนาเป็นหลักเว่อร์ยมา

ต่อมานิรชสมัยของพระเจ้าพังคราช อำนาจของขอมแห่งเมืองอุโมงค์เสลา มีมากขึ้น สามารถซับซ้อนพระเจ้าพังคราชและถูกขับไล่ไปอยู่ที่เวียงสีทอง ครั้นต่อมาพระเจ้าพรหม ผู้เป็น พระราชนครสูงของพระเจ้าพังคราช สามารถปราบปรามพวกรุ่มลงได้สำเร็จ จึงได้อัญเชิญ พระเจ้าพังคราชกลับมารองราชสมบัติที่เมืองโยนกนครพันธุ์ตามเดิม จากนั้นอาณาเขตของเมืองนคร พันธุ์ได้แย่งชัยกว้างออกไปอีก โดยไปสร้างวีรบุรุษป้อมปราการ และพระเจ้าพรหมได้ทรงครองราชย์ ออยู่ที่นั่น ต่อมานิรชกาลของพระเจ้าไชยศิริ เวียงไชยปราการก็ถูกรุกรานโดยกชัติริย์จากเมือง สะเติม พระเจ้าไชยศิริเห็นว่าสู้ไม่ได้ จึงอพยพไปอยู่ที่เวียงกำแพงเพชรส่วนทางเมืองโยนกนคร พันธุ์นั้น ก็ยังคงมีกชัติริย์ปักครองต่อมากัน จนถึงรชกาลของพระเจ้ามหาชัยชนะ ก็เกิดเหตุอาเพศ เมืองล่มจนกลายเป็นหนองน้ำไป

เรื่องราวของเมืองโยนกนครพันธุ์ที่ได้กล่าวมานี้เป็นเพียงพงคาวด้า แต่การถือกำเนิด ขึ้นของเมืองเชียงแสนที่ชัดเจนนั้นน่าจะอยู่ในรชสมัยของพญามังราย เพราะพระองค์ทรงเป็น กชัติริย์ที่มีตัวตนอยู่จริงในประวัติศาสตร์ คำว่า "เชียง"นั้นเป็นภาษาของชนเผ่าໄทโบราณ ที่ เรียกชื่อเมืองหรือมีขนาดใหญ่ระดับเมืองว่า "เวียง"หรือ "เชียง" เช่น เชียงขาว, เชียงลุง, เชียงตุง, เชียง

ม่วงเหล่านี้เป็นต้น ดังนั้นคำว่า "เชียงแสน" น่าจะมีความหมายว่า "เมืองของแสน" และคำว่า "แสน" นั้นน่าจะมาจากพระนามของพระ-เจ้าแสนภู ผู้เป็นพระราชบุตรด้วย พญามังราย ซึ่งใน "พงศาวดารโยนก" ของพระยาปрабากิจกรัจกร (แซม บุญนาค) ฉบับพิมพ์เมื่อปี พ.ศ.2504 หน้า 309 มีความว่า "ให้ชุดคุและก่อปราการพระนราสามด้าน แต่ด้านตะวันออกเว้นไว้ เอาแม่น้ำเป็นคุของปราการเวียงตั้งพิธีฝังหลักเมืองในวันศุกร์ เดือน 7 ขึ้น 2 ค่ำ ปีมะโรง จุลศักราช 690 ยามแตรค่ำ ไว้ลัคนาราศีตุลวันปราการด้านหลัง 700 วา ด้านยาวยไปตามแม่น้ำของ(โขง) 1500 วา" ได้บันทึกไว้ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.1831 พญามังรายพระราชอัยกา , พญาไชยสิงครามพระราชบิดาของพระเจ้าแสนภู ทรงโปรดให้พระองค์เดินทางไปสำรวจทำเลที่จะสร้างเมืองขึ้นอีกเมืองหนึ่งพร้อมด้วยข้าราชการบริหารและราชภูมิเมืองเชียงใหม่ ลำพูน เสด็จลงเรือแพล่องไปตามลำน้ำกก 7 วัน 7 คืน จนถึง "สบกก" อันเป็นปากแม่น้ำใหญ่มาประจับกับแม่น้ำโขง จึงโปรดให้ตั้งค่ายพักแรมขึ้นชั่วคราว (ปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณเชียงแสนน้อย) หลังจากสำรวจบริเวณนั้นอย่างถ้วนแล้ว ทรงเห็นว่าบริเวณหนึ่งห่างจากเวียงสาไปประมาณ 7 กิโลเมตรทางทิศเหนือ มีความเหมาะสมสมulatory อย่างที่นาจะสร้างบ้านแปลงเมืองได้ ดังนั้น "เดียงเก่า" หรือ "เชียงแสน" จึงฟื้นคืนเป็นบ้านเป็นเมืองอีกครั้ง

ต่อมาพญาไชยสิงครามพระราชบิดาของพระเจ้าแสนภูถึงทิวงคต ณ. เมืองเชียงใหม่ แผ่นดินจึงร่างกษัตริย์ พระเจ้าแสนภูจำต้องเสด็จกลับไปปักครองเมืองเชียงใหม่ กadal ต่อมาเมื่อพญาคำฟูพระราชโอรสเติบใหญ่ จึงทรงให้เสวยราชย์แทนพระองค์ พระเจ้าแสนภูทรงผูกพันกับเมืองเชียงแสนในฐานะที่พระองค์ทรงสร้างและทำนุบำรุงด้วยดีมาตลอด จึงทรงเสด็จกลับไปปักครองดูแลเมืองเชียงแสนอีกครั้ง เมื่อปี พ.ศ.1875 จบจนถึงพระชนม์เมื่อปี พ.ศ.1877 ขณะมีพระชนมายุได้ 60 พระชันษา จากนั้นพระเจ้าคำฟูทรงย้ายจากเชียงใหม่มาประทับที่เมืองเชียงแสนตลอดรัชกาล แต่หลังจากสมัยพระเจ้าคำฟูแล้ว เนื่องเชียงแสนคงลดฐานะลงเป็นเมืองคุ่ปลาชテーナ้น เพาะรังกาลพระเจ้าผาญู โปรดให้พระเจ้าก่อนราชโอรส มาปักครองเมืองเชียงแสนแทน หลังจากนั้นตั้งแต่รัชสมัยพระเจ้าก่อนมา เป็นต้นมา เมืองเชียงแสนก็ถูกลดฐานะลงไปอีก เพราะกษัตริย์ในรัชกาลต่อๆ มา ทรงแต่งตั้งเพียงพระราชวงศ์หรือขุนนางที่มีความดีความชอบ ขึ้นมาปักครองในฐานะเจ้าเมืองแทน ทำให้เมืองเชียงแสนคงอยู่ในฐานะหัวเมืองหนึ่งเท่านั้นอย่างไรก็ตาม แม้ว่าเมืองเชียงแสนจะถูกลดฐานะเป็นเพียงหัวเมือง แต่ผู้ปักครองเมืองเชียงแสนต่างก็ทำหน้าที่ดูแลเมืองเชียงแสนให้ดีที่สุด

บ้านเมืองและศาสนาริเริ่มสร้างวัดวาอารามมากมาย ซึ่งในปัจจุบันยังคงปรากฏวัดร้างใน
กำแพงเมืองเก่ามากถึง 75 วัด และนอกกำแพงเมืองอีก 66 วัดซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง
ของเมืองเชียงแสนเป็นอย่างสูง ในอดีตจนกระทั่งราชปี พ.ศ.2100 เมืองเชียงแสนก็ตกเป็นเมืองขึ้น
ของพม่าพร้อมกับเมืองเชียงใหม่และอีกหลายเมืองในอาณาจักรล้านนา

ต่อมาราชปี พ.ศ.2143 ในรัชกาลของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เจ้าเมืองเชียงใหม่
มังหนาซือ ยอมสurrender ต่อกรุงศรีอยุธยาพะรนเรศวรโปรดฯ ให้จัดการปกครองเมืองเชียงใหม่
และให้ ออกกฎหมายเดโชไปครองเมืองเชียงแสนเมืองเชียงแสนอยู่ภายใต้ขันทศิมาของกรุงศรี
อยุธยาได้มีนาน ก็ต้องยอมค่อนขonom ต่อพม่าอีกครั้ง จากนั้นพม่าก็แต่งตั้งขุนนางมาปกครองโดย
ตลอด บางครั้งก็มีกราดการพยายามจะปลดอำนาจจากพม่าของชาวพื้นเมือง เช่นกรณีของเทพสิงห์
และน้อยวิสุทธิ์แห่งลำพูน ซึ่งสามารถตีเชียงแสนคืนได้ในราชปี พ.ศ.2300 แต่ไม่นานพม่าก็กลับ
เข้ามาปกครองเมืองเชียงแสนได้อีกจนกระทั่งราชปี พ.ศ.2347 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลกโปรดฯ ให้เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพหริรักษ์ เจ้าพระยามราชาภิการทพขึ้นไปสมทบกับทพจาก
เชียงจันท์ นำน้ำลำปางและเชียงใหม่ รวมกำลังกันขึ้นไล่พม่าออกจากเชียงแสนเป็นผลสำเร็จ และ
การตัดตอนผู้คนลงไปไว้ตามเมืองทั้งห้า การศึกครั้งนั้นเป็นผลให้เมืองเชียงแสนถูกเผาทำลายจน
หมดความสำคัญลงไปมาก

ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ราชปี พ.ศ.2413 มีชาวพม่า ลือ
เขิน จากเมืองเชียงตุง และชาวดัตช์ ให้มาตั้งตระหง่านในเมืองเชียงใหม่ ได้อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในเมือง
เชียงแสน เจ้าอุปราชราชวงศ์เมืองเชียงใหม่จึงมีหนังสือแจ้งไปยังกรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดฯ ให้อุปราชเมืองเชียงใหม่ไปแจ้งคนเหล่านั้น ให้อบู่ภัยได้ทำการ
ปกครองของเชียงใหม่ถ้าต้องการอาศัยอยู่ต่อไป แต่ไม่มีผู้ใดปฏิบัติตาม ดังนั้นราوا พ.ศ.2417 จึง
โปรดเกล้าให้เจ้าอินทร์วิชยานนท์เมืองเชียงใหม่และโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าอินตี๊ นำราชภูมิจากลำพูน
ลำปาง และเชียงใหม่ ขึ้นไปตั้งถิ่นฐานที่เชียงแสนแทน และยกเจ้าอินตี๊ให้เป็นพระยาราชาเดช
ดำรงเจ้าเมืองเชียงแสนในปี พ.ศ.2472 ต่อมาถูกยุบฐานะกลับเป็นคำເກມเชียงแสน ภายใต้การ
ปกครองของจังหวัดเชียงรายอีกครั้ง เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2500 ถึงปัจจุบัน

เมืองเชียงแสนที่มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างสูงในอดีต ปัจจุบันคงเหลือเพียงซาก
โบราณสถานมากมายซึ่งมีประชาชนเข้าไปปลูกสร้างบ้านเรือนปะปน ทั้งยังถูกทำลายจาก

การขาดหายของมีค่าต่างๆ เป็นที่น่าเสียดายที่เมืองประวัติศาสตร์อันสมควรที่จะได้รับการดูแลปกป้องรักษา เมืองโบราณสำคัญที่ไม่ได้อยู่ห่างกันกว่าโบราณสถานอื่นๆ ของประเทศไทย ที่น่าจะเป็นมรดกโลกเหมือนสุโขทัย อุดมชาติ หรือกำแพงเพชร กลับยังไม่มีหน่วยงานใดฯ เข้าไปดูแลจัดการเท่าที่ควร วันนี้เมืองเชียงแสนยังเป็นเมืองท่องเที่ยวเล็กๆ อันเงียบสงบ วิถีชีวิตริมฝั่งโขงสามประเทศที่เรียบง่ายมันดูลังแห่งเมืองเก่า ที่มีเรื่องราวเล่าขานมากมาย อีกทั้งมรดกด้านศิลปะทรงคุณค่าที่บรรพบุรุษของเราราได้ทิ้งไว้ให้และมรรภชาติอันดงงาม วัตถุโบราณที่พบในoba เกอเชียง แสนนั้นเป็นสิ่งยืนยันถึงความรุ่งเรืองของเมืองเชียงแสนในครั้งอดีตทั้งในด้านศาสนาและงานศิลป์ได้แก่ พระพุทธรูปที่ทำจากเนื้อสัมฤทธิ์ มีอายุหลายร้อยปีหลากหลายศิลปะหลายสมัย ทั้งศิลปะลังกา สุโขทัย ตลอดจนสมัยอยุธยา ลวดลายชินส่วนงานปูนปั้นที่ขุดพบต่างๆ ตลอดจนพระพิมพ์ต่างๆ มากมาย ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์เพื่อเป็นข้อมูลด้านการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชนรุ่นหลังต่อไป

2.1.8. ประโยชน์ของการท่องเที่ยวที่มีต่อท้องถิ่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว มีดังนี้

- สร้างงานและสร้างอาชีพ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจัดว่าเป็นแหล่งจ้างงานที่ใหญ่ที่สุดเนื่องจากเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหลายอาชีพ ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม บริษัทนำเที่ยว สายการบิน มัคคุเทศก์ ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานเริงรมย์ การประกอบการขนส่งผู้โดยสาร นอกจากนั้นยังมีงานที่เห็นได้ชัดมาก คือการผลิตสินค้าของที่ระลึกหรือสินค้าพื้นเมือง เช่น การทอผ้า เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

- งานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางอ้อม ได้แก่ งานด้านการก่อสร้าง เช่น อาคารที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า งานด้านกิจกรรม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ขายให้โรงแรม เป็นต้น

- ทำให้เกิดการกระจายรายได้ เมื่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ก็ต้องใช้จ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร และเครื่องดื่ม ค่าพาหนะในประเทศ ค่าใช้จ่ายบันเทิง ซื้อของ และอื่นๆ ซึ่งทำให้เกิดการหมุนเวียนให้ท้องถิ่น ซึ่งเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอันจะเป็นผลต่อเนื่องไปถึงความอยู่ดีกินดี และยกมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้นได้

4. รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น จากภาษีของผู้มีรายได้รูปเงินตราต่างประเทศ สามารถนำมาลดภาระการขาดดุลการค้าได้ ทำให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยดีขึ้น สามารถที่จะพัฒนาประเทศไปในตัวเอง ได้อย่างกว้างขวาง
5. การพัฒนาสาธารณูปโภค อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีบทบาทต่อการลงทุนพัฒนาตัวเอง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ซึ่งจะสร้างความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น
6. ภาระระดับโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงระบบสาธารณสุขและการขนส่ง ภาระมีแหล่งน้ำที่หลากหลายและการกีฬาแห่งใหม่ การมีร้านอาหาร และ พื้นที่สาธารณะเพิ่มขึ้น รวมถึงการมีตัวเลือกจำนวนมากของสินค้าและอาหารที่มีคุณภาพ
7. คุณค่าทางวัฒนธรรมและประเพณีได้รับการทำนุบำรุงขึ้นมาใหม่ (Revaluation of Culture and Traditions)
8. การท่องเที่ยวสามารถส่งเสริมการทำนุบำรุง และ การส่งต่อประเพณีและวัฒนธรรม ดั้งเดิม รวมทั้งช่วยส่งเสริม การอนุรักษ์และการจัดการอย่างยั่งยืนต่อทรัพยากรทางธรรมชาติ การปกป้องมรดกของท้องถิ่น และ การพัฒนาฝีมือ ศิลปะ และวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นขึ้นมาใหม่
9. การท่องเที่ยวไม่ได้มีส่วนช่วยด้านการเงินในการอนุรักษ์มรดกท้องถิ่นเพียงอย่างเดียว แต่ยังสนับสนุนทางอ้อมด้วย เช่น การท่องเที่ยวในพื้นที่ห่างไกลในแบบหุบเขา สามารถช่วยให้ชาวเข้าตระหนักรและพัฒนาเพลงท้องถิ่น และการฟื้นฟื้นรากแบบดั้งเดิมเอาไว้ได้
10. การท่องเที่ยวส่งเสริมภาระมีส่วนร่วมและความภูมิใจของชุมชน (Tourism Encourages Civic Involvement and Pride)
11. การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเรียนรู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและ ธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อรายได้ การท่องเที่ยวจะต้นให้เกิดความภาคภูมิใจในมรดกของท้องถิ่นและของชาติยังส่งผลให้เกิดความใส่ในการอนุรักษ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการดำเนินงาน และ การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขสำคัญในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ทรัพยากรที่หลักหลาຍอย่างยั่งยืน

2.1.9. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน ตั้งอยู่ในตัวเมืองเชียงแสน เป็นที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณเชียงแสนและพื้นที่ ใกล้เคียง เช่น ลดาดใหญ่ปั้นปีมีอ ล้านนา พระพุทธชูปและศิลาจารึกจากเชียงแสนและจากจังหวัดพะเยา พื้นที่ทั้งให้ข้อมูลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของชุมชน และประวัติการสร้างเมืองเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทยในปัจจุบัน ไทยลือและชาวเข้าผ่านต่างๆ ได้แก่ เครื่องเขิน เครื่องดนตรี เครื่องประดับ เป็นต้น เปิดให้เข้าชมทุกวัน พุธ-อาทิตย์ ยกเว้นวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ระหว่างเวลา 09.00-16.00 น. เก็บค่าเข้าชมชาวไทยคนละ 10 บาท ชาวต่างประเทศคนละ 30 บาท

หอผ้าและอุทยานสามเหลี่ยมทองคำ หอผ้าและอุทยานสามเหลี่ยมทองคำ ตั้งอยู่ในพื้นที่ประมาณ 250 ไร่ ห่างจากอำเภอเชียงแสนประมาณ 10 กิโลเมตร ตัวอาคารล้อมรอบด้วยสวนอันสวยงาม เป็นศูนย์นิทรรศการแสดงประวัติความเป็นมาของผ้าเมืองสัยที่มีการใช้กัน อย่างถูกกฎหมายและผลกระทบของการสภาพผ้า เมือง อีกทั้งยังทำหน้าที่ศูนย์ข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย และการศึกษาต่อเนื่องใน หัวข้อผ้า สารสกัดจากผ้าในรูปแบบต่างๆ และยาเสพติดอื่นๆ หอผ้าจะเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมในระยะทดลอง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เปิดเฉพาะวันพุธที่สุดวันเดียว ศุกร์-เสาร์ และอาทิตย์ เวลา 10.00-15.30 ค่าเข้าชมบุคคลทั่วไป ต่างชาติ 300 บาท คนไทย 200 บาท ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 50 บาท เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี 50 บาท (เฉพาะคนไทย)เด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ฟรี

วัดพระธาตุเจดีย์หลวง ตั้งอยู่ติดกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน สร้างโดยพระเจ้าแสงภูเมืองปะ那ัง กลางพุทธศตวรรษที่ 19 ในวัดสถาปัตยกรรมแบบล้านนา เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงแสน นอกจากรูปแบบล้านนา เป็นเจดีย์ในเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีพระวิหารที่เก่ามากซึ่งพังทลายเกือบหมดแล้ว และเจดีย์รายแบบต่างๆ 4 องค์

วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทางจังหวัด ราชบุรี ใจกลางกรุงเทพฯ เป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2032 ได้ทรงหล่อพระพุทธชูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (1,200 กิโลกรัม) ขนาดนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน ในวัดนี้ยังมีพระพุทธชูปองค์หนึ่งได้มาจากวัดทอง

ทิพย์ชื่นเป็นวัดร้าง เรียกวันว่า พระเจ้าทองทิพย์ เป็นพระพุทธอุปถัลงเหลือ พระพักตร์องค์งามมาก ลักษณะเป็นพระพุทธอุปสมัยสูงๆ

วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสนประมาณ 1 กิโลเมตร เขตตำบลเวียง พระเจ้าแสนกฎทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1838 และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน 300 ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรงตั้งพระพุทธไม่ชาขาวเป็นสังฆราชนิกาย ณ อาرامแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประทานทรงมนต์ปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุกรุณาตุ่มข้างขวางจากเมืองป้าภูลีบุตร

วัดพระธาตุจอมกิตติ อยู่ถนนเลียบแม่น้ำเชียงแสน-เชียงของ ตามทางศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าพังคราช โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. 1483 สมัยเดียวกับการสร้างพระธาตุจอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อเหลี่ยมไม้สิบสองสมัยเชียงแสน ต่อมาระเจ้าสุวรรณคำ ล้านได้เสริมและปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุใหม่

วัดสังฆาแก้วดอนหัน อยู่ถนนเลียบแม่น้ำเชียงแสน-เชียงของ ใกล้วัดพระธาตุจอมกิตติ มีประวัติตามตำนานว่า สร้างโดยพระเจ้าลวัจกราช เมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ 12 แต่หลักฐานที่พบแสดงว่ามีอายุอยู่ในช่วงไม่เกินพุทธศตวรรษที่ 21 กรมศิลปากรได้ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญมากmany โดยเฉพาะภาพขูดขึ้นบนแผ่นอิฐเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทศชาติตต่อนเรสสันดรชาดก เช่น พระเวสสันดรเดินป่า ชูชากฝ่าพระเวสสันดร เป็นต้น ลักษณะของภาพเป็นการเขียนลงบนอิฐ ก่อนการเผา ที่นำสนใจคือ อิฐดังกล่าวถูกนำมา ก่อเป็นผนังและฉาบปูนปิดทับ คงเนื่องจากความศรัทธาของชาวบ้านผู้สร้างวัดถูกถามากกว่าจะจะจงให้คนมาชม นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนจิตรกรรมฝาผนังที่หลุดพังมาจากการผนังวิหาร มีสภาพแตกหักแต่ยังคงเหลือลักษณะของสีและตัวภาพซึ่งใช้สีชาดและสีแดงเพียง 2 สี นับได้ว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญทางวิชาการอย่างยิ่ง

ทะเลสาบเชียงแสน หรือหนองบงคาย อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงแสนทางทางหลวง 1016 (เชียงแสน-แม่จัน) ประมาณ 5 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายที่ กม.27 เข้าไปอีก 2 กิโลเมตร ในฤดูหนาวจะมีผุ้งนกน้ำอพยพมาอาศัยที่ทะเลสาบแห่งนี้ และยังมีทิวทัศน์สวยงามมากเวลาพระอาทิตย์ตก

สบรวม (ดินแดนแห่งสามเหลี่ยมทองคำ) อยู่ห่างจากเชียงแสนไปทางทิศเหนือ 9 กิโลเมตร ตามถนนเลียบริมแม่น้ำโขง สบรวมเป็นบริเวณที่แม่น้ำโขงซึ่งกั้นดินแดนระหว่างประเทศไทย

ไทยและประเทศไทย มาพบกับแม่น้ำรากซึ้งกันดินแคนระหว่างประเทศไทยและประเทศพม่า จากจุดนี้นักท่องเที่ยวจะมองเห็นดินแดนที่เรียกว่า สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเชื่อมดินแดน 3 ประเทศคือไทย ลาว พม่า เข้าด้วยกัน ที่สบรวมกับบริการเรือให้เช่าเพื่อเดินทางไปชมทิวทัศน์บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ใช้เวลาเดินทาง 20 นาที และยังสามารถเช่าเรือจากสบรวมไปยังเชียงแสนและเชียงของได้ ใช้เวลาในการเดินทาง ประมาณ 40 นาที และ 1 ชั่วโมงครึ่งตามลำดับ

พระธาตุดอยปูเข้า ตามเส้นทางเชียงแสน-สบรวม แยกซ้ายก่อนถึงสามเหลี่ยมทองคำ เล็กน้อย ถนนต์สามารถขึ้นไปถึงยอดเขา หรือจะเดินขึ้นบันไดก็ได้ พระธาตุดอยปูเข้านี้ สร้างขึ้นบนดอยเชียงเมือง ริมปากน้ำราก เมื่อ พ.ศ. 1302 ในสมัยพระยาลาวาเก้าแก้วมาเมือง กษัตริย์องค์ที่ 2 แห่งเวียงหิรัญนครเงินยาง โบราณสถานประกอบด้วยพระวิหาร และกลุ่มเจดีย์ที่พังทลาย ก่อตัวยอธิสูร์รองร้อยกราบทากแต่ด้วยลวดลายปูนปั้น นอกจากนี้บนดอยเชียงเมืองยังเป็นจุดชมวิวสามารถมองเห็นสามเหลี่ยมทองคำได้ชัดเจน

วัดพระธาตุพางฯ อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสนไปตามเส้นทางเชียงแสน-เชียงของ ประมาณ 4 กิโลเมตร อยู่ตรงข้ามโรงเรียนสบคำ เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม มีเจดีย์ทรงระฆังขนาดเล็กตั้งอยู่บนทิ่นก้อนใหญ่ วิหารปูจจบันสร้างทับชาภิหารเดิม บันยอดเขาข้างหลังวัด เป็นที่ตั้งของพระบรมพุทธานิมิตราเจดีย์ที่มองเห็นทิวทัศน์สวยงามได้โดยรอบ

วัดเจดีย์เจ็ดยอด อยู่เหนือวัดพระธาตุพางฯ ขึ้นไปบนดอยประมาณ 1 กิโลเมตร ตัววัดหักพังหมดแล้ว เหลือแต่เพียงซากอิฐเก่าๆ แทบไม่เห็นรูปร่างเดิม อาจกล่าวได้ว่า วัดพระธาตุพางฯ และวัดเจดีย์เจ็ดยอดอยู่บนเขาลูกเดียวกัน มีบริเวณต่อเนื่องกันอย่างกว้างขวาง บริเวณร่วมริมด้วยไม้ใหญ่ สมกับเป็นสถานปฏิบัติธรรม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญญาภรณ์ เสนสุวรรณ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเข้ามาก่อต่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นนักศึกษา มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท สถานภาพโสด และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ โดยปัจจัยทางด้านส่วน

ประสมทางการตลาด มูลเหตุจูงใจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

กัลยารัตน์ ศิริรัตน์ (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนเพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความโดดเด่น 4 เส้นทาง คือ เส้นทางในเมือง เส้นทางที่ 1: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ-วัดพระมหาธาตุ-หอพระนารายณ์-กำแพงเมืองเก่า-ศาลหลักเมือง เส้นทางที่ 2: เป็นเส้นทางที่ดีที่สุด เส้นทางประวัติศาสตร์ เส้นทางที่ 3: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ-วัดพระมหาธาตุ-โบราณสถานเขาคา-พิพิธภัณฑ์บ้านหาดทรายแก้ว เป็นเส้นทางธรรมชาติที่ดีที่สุด เส้นทางที่ 4: อุทยานแห่งชาติเขาหลวง (บ้านคีรีวงศ์)-เรือนผักฤดู-ฟาร์มดอกหน้าวัว-เขาเหมน-ฟาร์มเห็ด เป็นเส้นทางที่ดีที่สุด และ เส้นทางแบบผสมผสาน เส้นทางที่ 1: วัดพระมหาธาตุ-ศาลหลักเมือง-เส้นทางศึกษาธรรมชาติ (บ้านคีรีวงศ์)-เรือนผักฤดู-ยอดเขาเหมน-ฟาร์มดอกหน้าวัว เป็นเส้นทางที่ดีที่สุด สำหรับปัจจัยโดยรวมมีความสำคัญต่อการวางแผนเพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ฉัตรสุดา ชุ้นเฉื่อง (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานกุมกาม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในโบราณสถานเรียกกุมกาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีอายุระหว่าง 21-30 ปี ระดับการศึกษาจะอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานของเอกชน และระดับรายได้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ 10,001-30,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่จะเดินทางทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวโดยเดินทางมาเป็นครั้งแรกมากที่สุด แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับโบราณสถานเวียงกุมกามนั้นจะได้จากคำบอกเล่าของเพื่อนหรือญาติ สาเหตุที่มาเที่ยวนี้เนื่องจากต้องการทราบถึงประวัติของท้องถิ่น และถูกกล่าวมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น ในฤดูฝนจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวไม่สะดวก ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเที่ยวซึ่งมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในโบราณสถานเวียงกุมกาม ต่างๆ นั้นมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในโบราณสถานเวียงกุมกาม

รัชดาพรรณ สุวรรณมาโจ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วน

ในญี่ปุ่นเพศหญิง 158 ราย เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ผู้มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 112 ราย การประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ระดับรายได้เป็นผู้ที่มีช่วงระดับรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท

สุคนธ์ร้า สรเดชาพิภพ (2549:บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบร่วมกับนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน ส่วนใหญ่เป็นเพศ มีอายุเฉลี่ย 21-40 ปี สถานภาพโสด สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานของบริษัทเอกชน ระดับรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว และมาเป็นครั้งแรก ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสนจากคำบอกเล่าจากเพื่อนฝูง เหตุที่เดินทางมาท่องเที่ยว เช่นจากการเดินทางและครอบครัวซักซาน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อวันต่ำกว่า 500 บาท และถูกกล่าวมีผลต่อการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสนมาก สำหรับปัจจัยโดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

วศิน ปัญญาฤทธิ์ราถ (บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ระเบียงวัฒนธรรม (กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์) พบร่วม ด้านอุปทานการท่องเที่ยวมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น ทั้งสิ้น 154 แหล่ง โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มประวัติศาสตร์ 106 แหล่ง และกลุ่มประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่สำคัญ 48 แหล่ง ด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวมีผู้เยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีโอกาสขยายตัวเนื่องจากมีปริมาณการกลับมาเที่ยวครั้งที่ 2 และ 3 โดยมีความสนใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ส่วนใหญ่ป่วยสบปัญหาไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวแบบใหม่ ที่สร้างตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุกในรูปแบบ “แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง” ภายใต้จุดขายร่วมกัน ที่มีลักษณะเฉพาะทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ภายใต้แนวคิด “แดนด่านนานา แหล่งวิรากชัตติริยะและคนกล้า” ส่วนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมโดยพิจารณาจากการจัดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มพื้นที่ต่างๆ และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพื่อนำมาสู่การจัดเส้นทางนำเที่ยวจำนวน 51 เส้น เป็นกลุ่มด่าน 11 เส้นกลุ่มประวัติศาสตร์ 21 เส้นกลุ่มวัฒนธรรม 19 เส้น

สำหรับปัจจัยโดยรวมนั้นมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ ระเบียงวัฒนธรรม (กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

วิชญาร์ย เหลี่ยงวุ่งเรือง (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง เส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรม เชิงประวัติศาสตร์ รูปแบบจำลองเส้นทางการท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมของเมืองประวัติศาสตร์พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มีการนำเสนออย่างมีขั้นตอน เนื่องด้วยมีเนื้อหาทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้มข้นในการท่องเที่ยว โดยใช้องค์ความรู้ทางด้านต่างๆ ได้ความเพลิดเพลิน ความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ไปพร้อมกับนำไปสู่การเพิ่มค่าทางเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม เป็นข้อเสนอแนะให้เกิดการใช้พื้นที่เมืองประวัติศาสตร์ในกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (Niche Markets) เช่น โบราณสถาน วัด อาคาร สิ่งก่อสร้างและสถานที่ที่มีคุณค่าที่มีอยู่ในท้องถิ่น ส่วนการสำรวจสถานที่เพื่อจัดเส้นทางให้เหมาะสมทางด้านระบบการท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยวในเมืองโดยการเดินเท้าให้สัมผัสถึงกับประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ได้จัดรูปแบบจำลองและทดสอบเส้นทางกับนักท่องเที่ยวในกลุ่มต่างๆ ได้เส้นทางสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จำนวน 16 เส้นทางซึ่งนำไปสู่การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ สอดคล้องนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว

วันดี สีสังข์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ของจังหวัดกาญจนบุรี พบร่วมกับ จังหวัดกาญจนบุรีจะพัฒนาเป็นศูนย์กลางการศึกษาและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นเมืองแม่แบบของการพัฒนาการค้าชายแดน และเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวสู่นานาชาติด้านตะวันตกเป็นเมืองปลอดภัย มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน จะจัดความหลากหลายและพัฒนาคน และสังคมที่มีคุณภาพ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าชุม เพิ่มมาตรฐานการบริการในการท่องเที่ยวและความปลอดภัย พัฒนาโครงงานอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ลงเสริมการสร้างรายได้จากสินค้า OTOP ในจังหวัดกาญจนบุรี

แสงเดือน สอนเจริญ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน จ. เชียงราย พบร่วมกับ นักท่องเที่ยวชาวไทย

ที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 30-39 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักงานบริษัทเอกชน/สถาบันการเงิน และมีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งกลุ่มนักคอลล์ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาด้วยกันคือ กลุ่มเพื่อนและมีกิจกรรมที่ชอบคือการพักผ่อนชมทัศนียภาพ และธรรมชาติ ถูกที่น่าจะเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ถูกหน้า ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อครั้ง 4,851 บาท และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกค่อนข้างแน่นอน สำหรับความพึงพอใจโดยรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

ศศิธร สุตตะวงศ์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พ布ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจำจ้าง/นักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ โดยมีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด มูลเหตุการณ์จูงใจในการท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

อารีย์ วรเวชอนกุล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่มีอายุ 25-34 ปี รองลงมาคือ 15-24 ปี และ 35-44 ปี ตามลำดับ โดยมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท รองลงมาคือ นิสิต/นักศึกษา และประกอบธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 6,500 บาท รองลงมาคือ 6,500-11,800 บาท และ 11,801-17,100 บาท ตามลำดับ โดยปัจจัยเหล่านี้ท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและภาระเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คำถามการวิจัยข้อที่ 1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีผลต่อความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงรายเป็นอย่างไร?

คำถามการวิจัยข้อที่ 2. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นอย่างไร?

จากคำถามการวิจัย 2 ข้อ ข้างต้น จึงกำหนดประชากรและภาระเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จำนวน 612,549 คน (สถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือเขต 2 จังหวัดเชียงราย: 2550)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ในช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูล ณ สถานที่ท่องเที่ยว ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา คือ วัด และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอเชียงแสน เช่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน หอพิน ทะเลสาบเชียงแสน วัดพระธาตุเจดีย์หลวง วัดพระเจ้าล้านทอง วัดป่าสัก วัดพระธาตุจอมกิตติ วัดสังฆาแก้ว

ตอนนั้น วัดพระธาตุดอยปุ่มเข้า วัดพระธาตุพางา และวัดเจดีย์เจดีย์ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมาก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงราย: ออนไลน์) รวมทั้งมีกลุ่มตัวอย่างเพียงพอที่จะทำการวิจัยและเป็นตัวแทนของประชากร เพื่อให้มีความถูกต้องของข้อมูลมากที่สุด จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 399.99 คน ดังนั้นจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน และสำรวจจำนวนตัวอย่างไว้ 10 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น 410 คน มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การคำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมและมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดสามารถยอมรับได้จำนวนมากเพียงพอที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้ โดยใช้สูตรของ Yamane (Taro Yamane. 1973 : 125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความผิดพลาดสูงสุดที่ยอมให้เกิด 5% หรือ 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่ากับ 399.99 คนดังนั้น จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน และสำรวจจำนวนตัวอย่างไว้ 10 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น 410 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสูมโดยกำหนดให้ N

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นโดยกำหนดให้ความคลาดเคลื่อน = 0.05

จากสูตร สามารถคำนวนหากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้ดังนี้

$$621,549 = \frac{621,549}{1 + (621,549)(0.05)^2}$$

จำนวนประชากรตัวอย่าง = 399.99 ตัวอย่าง

ดังนั้นจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน และสำรวจจำนวนตัวอย่างไว้ 10 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น 410 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวใน อำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยการสุ่มตัวอย่างแบบ隨機抽樣 (Multi stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา คือ วัด และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอเชียงแสน เช่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน หอปืน ทะเลสาบเชียงแสน วัดพระธาตุเจดีย์หลวง วัดพระเจ้าล้านทอง วัดป่าสัก วัดพระธาตุจอมกิตติ วัดสังฆาภิวัตตันหัน วัดพระธาตุดอยบูเข้า วัดพระธาตุผางา และวัดเจดีย์เจ็ดยอด

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยการแบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างเท่าๆ กันสำหรับเก็บแบบสอบถาม จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 410 คน ได้ดังนี้

1. สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา คือ วัด 205 คน
2. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอเชียงแสน 205 คน

ขั้นตอนที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตามสะดวก (Convenience Sampling) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่เตรียมไว้สำหรับรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งหมวดหมู่ของแบบสอบถามตามแนวกรอบความคิดในการวิจัยเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิภาคที่อาศัย มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Closed form) ชนิดแบบ隨機抽樣 (Multiple choices)

การกำหนดช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

1. 20 – 29 ปี

2. 30 – 39 ปี

3. 40 – 49 ปี

4. 50 – 59 ปี

5. 60 ปี ขึ้นไป

การกำหนดรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงรายได้โดยการนำเอกสารค่าจ้างขั้นต่ำ (กระทรวงแรงงาน : ออนไลน์) เป็นเกณฑ์ในการหารายได้ขั้นต่ำต่อเดือนแบ่งออกเป็น 7 ช่วง ดังนี้

1. ต่ำกว่า 5,000 บาท

2. 5,000 – 10,000 บาท

3. 10,001 – 15,000 บาท

4. 15,001 – 20,000 บาท

5. 20,001 – 25,000 บาท

6. 25,001 – 30,000 บาท

7. 30,001 บาท ขึ้นไป

$$\text{ความกว้างของขั้นตราชากชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= 30,000 - 5,000$$

$$\frac{5}{}$$

$$= 5,000$$

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ได้แก่

1. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ได้แก่

1.1 การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

- 1.2 การจัดแสดง แสง เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
  - 1.3 การจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
  - 1.4 การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
  - 1.5 การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเชียงแสนตามประเพณีประจำปี
  - 1.6 การจัดกิจกรรมให้วัด 8 วัดเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
  2. ภูมิแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ได้แก่
    - 2.1 การจัดนิทรรศการ
    - 2.2 การจัดวิทยากรบรรยาย
    - 2.3 การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว
    - 2.4 การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการอุ่ล่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำพวกเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple choices question) ได้แก่
1. ท่านสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบใดมากที่สุด
  2. ท่านสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการใดมากที่สุด
  3. ท่านสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้มากที่สุด
  4. ระยะเวลาใดที่ท่านต้องการให้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้มากที่สุด
  5. ท่านคิดว่าปัจจัยสนับสนุนต่อไปนี้มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
- ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หรือแบบสอบถามใช้สำหรับศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียง

เก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 410 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลณ สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจาก ตำราทางวิชาการ เอกสาร หนังสือ สื่ออินเตอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบในการทำงานวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล หรือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากตำราทางวิชาการ เอกสาร หนังสือ สื่ออินเตอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. รูปแบบของการท่องเที่ยว
3. แนวคิดและทฤษฎีพัฒน์นักท่องเที่ยว
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนันทนาการ (Recreation)
7. ประวัติเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
8. ประโยชน์ของการท่องเที่ยวที่มีต่อท้องถิ่น
9. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยเข้าเว็บไซต์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสอบถามคุณนภา บุญน้อม ตัวแทนจากหน่วยงานร่วมงานวิจัย จากเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อใช้ในการกำหนดสถานที่ที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หรือแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากกรอบแนวความคิดในการวิจัย ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ร่วมกับตัวแทนหน่วยงานร่วมวิจัย เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน เพื่อปรับปรุง ให้อ่านแล้วเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น ตามความมุ่งหมายของงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทำการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่สามารถอ้างอิงได้ ผลการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการสร้างแบบสอบถาม

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้ศึกษาได้จากการเก็บรวบรวมจากการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน

ผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และลักษณะของแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน แล้วจึงทำการตอบแบบสอบถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำการกรอกด้วยตนเอง และผู้วิจัยจะรอเก็บแบบสอบถามทันที โดยมีการดูแลการเก็บอย่างใกล้ชิด เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้วทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องแล้วมาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ เซิงพรอนนา (Descriptive Statistic) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิภาคที่อาศัย โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และคิดค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมาณผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิภาคที่อาศัย มาแจกแจงความถี่และเสนอผลงานการวิจัยเป็นค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการและแบบสำรวจความรู้ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว เป็นสเกลการวัดมาตราอันตรภาค (Interval Scale) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน แต่ละระดับในแต่ละข้อดังนี้

5 คะแนน สำหรับคำตอบ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 คะแนน สำหรับคำตอบ เห็นด้วยมาก

3 คะแนน สำหรับคำตอบ เห็นด้วย

2 คะแนน สำหรับคำตอบ เห็นด้วยน้อย

1 คะแนน สำหรับคำตอบ เห็นด้วยน้อยที่สุด

เนื่องจากเกณฑ์การประเมินค่าคะแนนที่ได้จากการวัดข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นสเกลการวัดมาตราอันตรภาค (Interval Scale) ซึ่งผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (กัลยา วนิชย์บัญชา.2544:29) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น } (I) = \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.8$$

ดังนั้นการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของคำ답แบบสอบถามแต่ละข้อ และคะแนนเฉลี่ยรวมของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ในตอนที่ 2 กำหนดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 จัดอยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 จัดอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 จัดอยู่ในระดับ เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 จัดอยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 จัดอยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกราฟองเที่ยวของนักท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย (เฉพาะคำถามข้อที่ 1-4) มาแจกแจงความถี่และเสนอผลการวิจัยเป็นค่าร้อยละ (ส่วนคำถามข้อที่ 5) เป็นสเกลการวัดมาตราอันตรภาค (Interval Scale) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับในแต่ละข้อดังนี้

5 คะแนน สำหรับคำตอบ มีความสำคัญมากที่สุด

4 คะแนน สำหรับคำตอบ มีความสำคัญมาก

3 คะแนน สำหรับคำตอบ มีความสำคัญปานกลาง

2 คะแนน สำหรับคำตอบ มีความสำคัญน้อย

1 คะแนน สำหรับคำตอบ มีความสำคัญน้อยที่สุด

เนื่องจากเกณฑ์การประเมินค่าคะแนนที่ได้จากการวัดข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นสเกลการวัดมาตราอันตรภาค (Interval Scale) ซึ่งผู้วิจัยใช้สูตรคำนวนหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา.2544:29) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น } (I) = \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.8$$

ดังนั้นการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อ และคะแนนเฉลี่ยรวมของรูปแบบกราฟองเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ในตอนที่ 2 กำหนดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 จัดอยู่ในระดับ มีความสำคัญมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 จัดอยู่ในระดับ มีความสำคัญมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 จัดอยู่ในระดับ มีความสำคัญปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 จัดอยู่ในระดับ มีความสำคัญน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 จัดอยู่ในระดับ มีความสำคัญน้อยที่สุด

โดยเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคำตามแต่ละข้อ

(ฐานรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2544:37) คำนวนได้จาก

$$\text{ความหมายคะแนนเฉลี่ย} (\bar{X}) = \frac{\sum f_i(x_i)}{N}$$

กำหนดให้ f_i แทน ความถี่ของข้อมูลในแต่ละข้อ

x_i แทน คะแนนของแต่ละข้อ

n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ก่อนที่จะแปลงข้อมูลและเข้ารหัส (Coding) เพื่อทำการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย

1.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

n

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานข้อมูล (เดือนจิตต์ จิตต์อารี. 1999 : 236)

$$P = \left[\frac{fx}{n} \right] \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าสถิติร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ในการปรากฏของข้อมูล
	x	แทน	ค่าของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรสำหรับการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานของข้อมูล (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541: 65)

$$S.D. = \sqrt{n \sum x^2 - [\sum x]^2} \\ n(n-1)$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	$[\sum x^2]$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดโดยกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.4 หาค่าความเชื่อมั่นสอบความแบบมาตรฐานส่วนประกอบค่าโดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์ แอลฟ่า (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วนิชย์บัญชา. 2546
: 449)

$$\text{Cronbach's } \alpha = \frac{k \overline{\text{covariance}} / \overline{\text{variance}}}{1 + (k-1) \overline{\text{covariance}} / \overline{\text{variance}}}$$

โดย k แทนจำนวนคำถาม

$\overline{\text{covariance}}$ แทนค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถาม

$\overline{\text{variance}}$ แทนค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม

2. สติติสซีงข้างอิง เป็นสติติที่ใช้ในการประมาณค่าประชากรและทดสอบสมมติฐาน โดย การศึกษาภัยคุกคามตัวอย่าง เพื่อสรุปข้างอิงไปยังประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสติติใน การทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน

โดยใช้สูตร t-test Independent (ดีเจียร เกตุสิงห์. 2541 : 80)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s^2_1}{n_1} + \frac{s^2_2}{n_2}}}$$

$$\text{กำหนดให้ } df = \frac{\left[\frac{s^2_1}{n_1} + \frac{s^2_2}{n_2} \right]}{\frac{1}{n_1 - 1} + \frac{1}{n_2 - 2}}$$

$$\left[\frac{s^2_1}{n_1} \right] \left[\frac{s^2_2}{n_2} \right]$$

กำหนดให้ t แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\bar{x}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S^2_1 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S^2_2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

g_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

g_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

df แทน ชั้นความเป็นอิสระ

เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัยแตกต่างกันมีความต้องการท่องเที่ยวเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 ข้อที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราสามัญ (Nominal Scale)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 3 เป็นสเกลการวัดมาตราสามัญ (Nominal Scale) และมาตราอันตรภาคหรือมาตราช่วง (Interval Scale)

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม มีความเป็นอิสระต่อกัน โดยการใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance หรือ One-way ANOVA) (พิชิต ฤทธิ์จูณ. 2544 : 345) ดังนี้

$$\frac{F = MS_b}{MS_w} \quad df = k - 1, \quad df = N - k$$

กำหนดให้ F แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแบบ F
เมื่อทราบนัยสำคัญ

$$MS_b \text{ แทน } \text{ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม} = \frac{SS_b}{k-1}$$

SS_b แทน ผลรวมของการกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนระหว่างกลุ่ม

$$MS_w \text{ แทน } \text{ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม} = \frac{SS_w}{N-k}$$

SS_w แทน ผลรวมของการกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม

df_b แทน ชั้นความเป็นอิสระระหว่างกลุ่ม

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

k แทน จำนวนกลุ่ม

ในการนี้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบของ Scheffe' s Test for Multiple Comparisons และไม่พับความแตกต่าง จะต้องใช้วิธีการทดสอบ LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งวิธินี้สามารถใช้การทดสอบกรณีขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากันก็ได้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2539 : 200) ดังนี้

$$LSD\alpha = t\alpha \cdot r \cdot S_d$$

$$\text{โดยที่ } S_d = \sqrt{\frac{MES}{\frac{1+1}{n_i+n_j}}} \text{ และ } (n_i, n_j)$$

กำหนดให้ $LSD\alpha$ แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับกลุ่ม ตัวอย่างที่ i และ j

MSE แทน ค่า Mean Square Error จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

K แทน จำนวนกลุ่มทั้งหมดที่ใช้ทดสอบ

n_i แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในกลุ่มที่ i

n_j แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในกลุ่มที่ j

$t\alpha \cdot r$ แทน ค่าสถิติจากตารางมาตรฐานที่ระดับ df หรือ $r = n-k$

n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

df แทน ชั้นความเป็นอิสระ

ทดสอบสมมติฐานสำหรับผลต่างของค่าเฉลี่ยทุกคู่ที่เป็นไปได้ มีข้อกำหนดดังนี้

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2 \text{ (i, j)}$$

จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อ $|x_i - x_j| > LSD \alpha$ สำหรับประชากรที่ i และ j

เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่ 1 ลักษณะด้านประชาราษฎร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัยแตกต่างกันมีความต้องการท่องเที่ยวเมืองเชียงใหม่เชียงแสนแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

อายุ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ระดับการศึกษา ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

สถานภาพ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Nominal Scale)

อาชีพ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Nominal Scale)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ภูมิภาคที่อาศัย ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Nominal Scale)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเมืองเชียงใหม่เชียงแสน ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 3 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ (Nominal Scale) และมาตราอันตรภาค (Interval Scale)

2.3 ทดสอบความอิสระระหว่าง 2 ตัวแปร (Test of Independence) ที่ได้จากการกลุ่มตัวอย่างเดียวกันนั้นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ หรือมีผลเกิดขึ้นแก่กันและกันหรือไม่ โดยที่ข้อมูลในรูปของความถี่ที่ตัวแปรมีลักษณะเชิงคุณภาพ หรือมีการจัดแบ่งกลุ่ม เมื่อตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามมี 2 กลุ่ม หรือตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ ไช - สแควร์ (Chi - Square) โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูครี วงศ์รัตนะ. 2544 : 129)

เมื่อ

X^2 แทน สถิติทดสอบไชสแควร์

O แทน ค่าความถี่ที่สังเกตได้

E แทน ค่าความถี่ที่คาดหวัง

หาก A E ที่คู่กับ O แต่ละตัวจากสูตร

เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัยแตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

อายุ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ

(Ordinal Scale)

ระดับการศึกษา ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ

(Ordinal Scale)

สถานภาพ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราบัญญัติ

(Nominal Scale)

อาชีพ ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราบัญญัติ

(Nominal Scale)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทดสอบด้วยคำตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตราเรียงลำดับ

(Ordinal Scale)

ภูมิภาคที่อาศัยทดสอบด้วยค่าตามตอนที่ 1 เป็นสเกลการวัดมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว เมืองเวียงกèาเชียงแสน ทดสอบด้วยค่าตามตอนที่ 3 เป็นสเกลการวัดมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) และมาตราอันตรภาค (Interval Scale)

2.4 การทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวที่มีข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ขึ้นไป และตัวแปรทั้งสองเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้การทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) โดยใช้สูตร (ฉุศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 314) ดังนี้

$$\text{กำหนดให้ } r = \frac{n(\Sigma xy) - (\Sigma x)(\Sigma y)}{\sqrt{[n(\Sigma x^2) - (\Sigma x^2)][n(\Sigma y^2) - (\Sigma y^2)]}}$$

r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง x และ y

$\sum x$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด x

$\sum y$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด y

$\sum x^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด x แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum y^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum xy$ = ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนน x และคะแนน y

n = จำนวนสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลที่ได้มาจากการกลุ่มตัวอย่าง จะต้องทดสอบนัยสำคัญ (Test the Significance) ก่อนเพื่อตรวจสอบว่ามีความสัมพันธ์กันจริงหรือไม่ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543: 347) โดยกำหนดสมมติฐาน ดังนี้

H_0 : $p = 0$ หรือ ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : $p \neq 0$ หรือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน

กำหนดให้ p แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร และทดสอบด้วย T-test
เพรากการกระจายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีลักษณะใกล้เคียงกับการกระจายแบบ T กำหนด
ศูนย์ในการคำนวณ ดังนี้

$$t = \sqrt{\frac{n - 2}{1 - (r)^2}} \cdot df = n - 2$$

กำหนดให้ t แทน ค่าที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง x และ y

g แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

df แทน ขั้นความอิสระ กำหนดระดับนัยสำคัญ .05

การทดสอบสมมติฐาน มีข้อกำหนด ดังนี้

ยอมรับ H_0 เมื่อ $t <$ ค่าวิกฤต ที่ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = .05$

ปฏิเสธ H_0 เมื่อ $t \geq$ ค่าวิกฤต ที่ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = .05$

การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543:

348) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$

ค่า r เป็นลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้าม

ค่า r เป็นบวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกัน

ค่า r มีค่าเท่ากับ 0 ไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กันเป็น

เส้นตรง

เกณฑ์ในการประเมินระดับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในกรณีที่มีนัยสำคัญ โดยไม่สนใจเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

ค่า r มีค่าระหว่าง 0.91 - 1.00 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

ค่า r มีค่าระหว่าง 0.76 - 0.90 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่า r มีค่าระหว่าง 0.51 - 0.75 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า r มีค่าระหว่าง 0.31 - 0.50 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่า r มีค่าระหว่าง 0.01 - 0.30 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่ 2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ได้แก่ แบบนันทนาการ และ แบบสาระความรู้

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ทดสอบด้วยค่าความตอนที่ 3 เป็นสเกลการวัดมาตรฐานตระภาค (Interval Scale)

คำถามการวิจัยข้อที่ 3. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ส่วนทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นอย่างไร?

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้นี้คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชนห้องถิน ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ หน่วยงานราชการ สถานศึกษา/ตัวแทนนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอความร่วมมือจากหน่วยงานร่วมงานวิจัย ได้แก่ เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จัดการประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในคำถามการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 เป็นข้อมูลดำเนินการประชุม ซึ่งมีหัวข้อนำเสนอต่อไปนี้

-ข้อมูลนำเสนอที่ประชุม

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการ
  3. ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
  4. ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
  5. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป
  6. หัวข้ออื่นๆ ที่เหมาะสม
    - ข้อมูลที่คาดว่าจะได้รับจากการประชุม
      1. ความคิดเห็นต่อจากข้อมูลที่นำเสนอ แต่ละประเด็น
      2. แนวทางการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์จากผลงานวิจัยที่ได้มีความเป็นไปได้หรือไม่? อย่างไร?
      3. บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ละฝ่าย จะเป็นอย่างไร?
      4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมตามความเหมาะสม
- จากนั้นทำการบันทึกรายงานการประชุม นำผลที่ได้มาใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 3 ต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-Distribution
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean Square)
X^2	แทน	สถิติทดสอบไคสแควร์
Prob.	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
R	แทน	ค่าสถิติของการทดสอบแบบเพียร์สัน
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบที่ประมาณผลด้วยคุณพิวเตอร์ ได้ใช้ในการสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

**ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย
ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ออกเป็นแต่ละตอน
ตามลำดับของแบบสอบถามดังนี้**

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสำรวจความรู้ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย**

**ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย**

**ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอ้างอิง เพื่อทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลอ้างอิง
ไปยังประชากร โดยการนำเสนอดอกการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้**

**2.1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัยแตกต่างกันมีความต้องการ
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน แตกต่างกัน**

**2.1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

**2.1.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

**2.1.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความต้องการการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

**2.1.4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความต้องการการ
ท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

**2.1.5 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

**2.1.6 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความต้องการ
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

**2.1.7 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ภูมิภาคที่อาศัย แตกต่างกัน มีความต้องการการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน**

2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการและแบบสำรวจความรู้มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสำรวจความรู้มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

4.1 ผลการศึกษา

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีผลต่อความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นอย่างไร?

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นอย่างไร?

ผลการศึกษาสำหรับตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่เตรียมไว้สำหรับรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา และสถานที่ท่องเที่ยว ที่สำคัญในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จำนวน 410 ชุด ได้ผลการศึกษาเป็นดังนี้

4.1.1 **ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ออกเป็น แต่ละตอนตามแบบสอบถามดังนี้**

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัย เป็นการนำเสนอข้อมูล ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำเสนอในรูปของความถี่และร้อยละ ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัย

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	254	62.0
หญิง	156	38.0
รวม	400	100.0
อายุ		
20-29 ปี	187	45.6
30-39 ปี	116	28.3
40-49 ปี	66	16.1
50-59 ปี	36	8.8
60 ปีขึ้นไป	5	1.2
รวม	410	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	153	37.3
ปริญญาตรี	217	52.9
สูงกว่าปริญญาตรี	40	9.8
รวม	410	100.0
สถานภาพ		
โสด	227	55.3
สมรส/อยู่ด้วยกัน	172	42.0
อย่าร้าง/แยกกันอยู่	11	2.7
รวม	410	100.0
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	96	23.4
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	120	29.3
พนักงานบริษัทเอกชน	64	15.6
ธุรกิจส่วนตัว	95	23.2

อื่นๆ/โปรดระบุ.....	35	8.5
รวม	410	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	94	22.9
5,001 – 10,000 บาท	121	29.5
10,001 – 15,000 บาท	64	15.6
15,001 – 20,000 บาท	43	10.5
20,001 – 25,000 บาท	23	5.6
25,001 – 30,000 บาท	20	4.9
30,001 บาทขึ้นไป	45	11.0
รวม	410	100.0
ภูมิภาคที่อาศัย		
ภาคเหนือ	283	69.0
ภาคตะวันออก	16	3.9
ภาคตะวันออกเฉียงใต้	4	1.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19	4.6
ภาคตะวันตก	7	1.7
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	44	10.8
ภาคใต้	11	2.7
ภาคกลาง	26	6.3
รวม	410	100.0

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชารัฐศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 410 คน สามารถอธิบายได้ดังนี้ เพศ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 และนักท่องเที่ยวชาวไทยหญิงจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0

อายุ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 รองลงมา มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และมีอายุ 40-49 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และมีอายุ 50-59 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมา มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทย มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน น้อยที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8

สถานภาพ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมา มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 และหม่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

อาชีพ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมา เป็นนักเรียน/นักศึกษา, ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานบริษัทเอกชน, จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4, จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2, จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ประกอบอาชีพอื่นๆ (ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป) มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000-10,000 บาท จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 รายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 รายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 รายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 รายได้ต่อเดือน 25,001-30,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

ภูมิภาคที่อาศัย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมา ภาคอีสาน ในภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ภาคใต้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ภาคตะวันออก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ภาคใต้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ภาคอีสาน ในภาคตะวันตก 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบลักษณะทางประชารัฐศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิภาคที่อยู่อาศัย ที่มีผลต่อ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยพบว่า นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวในอำเภอเชียงแสนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-29 ปี การศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เท่ากับ 5,000-10,000 บาท และมีภูมิภาคที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาภรณ์ เสน สุวรรณ และคณะ.(2551: บทคัดย่อ) ซึ่งทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นนักศึกษา มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท สถานภาพโสด และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ เนื่องจากในปัจจุบันจำนวนคนโสดที่มีมาก ขึ้น ส่งผลให้มีความพร้อมและความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น และการที่มีภูมิภาค ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ จึงเป็นความต้องการที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม ท้องถิ่น ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น แสดงถึงการมีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบ นั้นนากการ และแบบสร้างความรู้ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดย การนำเสนอในรูปของจำนวน และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบ นั้นนากการ และแบบสร้างความรู้ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1.4.1 กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยม วัวหรือควาย	139	33.9	118	28.8	121	29.5	22	5.4	10	2.4
1.4.2 กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้ รถลาก	109	26.6	132	32.2	109	26.6	34	8.3	26	6.3
1.4.3 กิจกรรมการนั่งเกวียนตาม กลางเสียงจะล้อ ชือ ซึ่ง	131	32.0	121	29.5	112	27.3	41	10.0	5	1.2

ตาราง 2 ต่อ

1. รูปแบบการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ	ระดับความคิดเห็น									
	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น	
	ระดับหน้า	ระดับหลัง								
1.5 การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่า เชียงแสนตามประเด็นประจำปี										
1.5.1 จัดกิจกรรมป่าเวณีปีใหม่ เมือง	212	51.7	138	33.7	56	13.7	4	1.0	-	-
1.5.2 จัดกิจกรรมตามกวัยสลากร	166	40.5	151	36.8	80	19.5	12	2.9	1	0.2
1.5.3 จัดกิจกรรมปล่อยโคมลอยใน วันลอยกระทง	210	51.2	125	30.5	62	15.1	10	2.4	3	0.7
1.6 การจัดกิจกรรมให้วัพระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน										
1.6.1 การจัดกิจกรรมเดินทางกลุ่ม	128	31.2	143	34.9	115	28.0	18	4.4	6	1.5
1.6.2 การจัดกิจกรรมเจริญสماธิ ภาวนा	119	29.0	152	37.1	116	28.3	19	4.6	4	1.0
1.6.3 การจัดกิจกรรมการไหว้พระ สวัสดิ์มนต์	153	37.3	130	31.7	118	28.8	6	1.5	3	0.7
1.6.4 การจัดกิจกรรมแห่งความ เมตตา คือ การปล่อยนก ปล่อย ปลา	152	37.1	144	35.1	88	21.5	17	4.1	9	2.2

1.6.5 การจัดกิจกรรม แห่งพระสรง 170 41.5 143 34.9 86 21.0 8 2.0 3 0.7
น้ำ-ไห้วพระขอพร 8 วัด

ตาราง 2 ต่อ

2.3.1 เอกสารแผ่นพับ	175	42.7	138	33.7	86	21.0	10	2.4	1	0.2
2.3.2 คู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมือง เวียงก่ำเชียงแสน	211	51.5	122	29.8	70	17.1	4	1.0	3	0.7

ตาราง 2 ต่อ

1. รูปแบบการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้	ระดับความคิดเห็น									
	หน้าต้น เรียน	ภายนอก เรียน	เรียนใหม่	มาก	ใช้สัก นิดหนึ่ง	ใช้สัก หนึ่งหัว	ใช้สัก หนึ่งหัว	ใช้สัก หนึ่งหัว	ใช้สัก หนึ่งหัว	ใช้สัก หนึ่งหัว
	หน้าเอน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.3.3 แผ่นชีดีรวม	134	32.7	117	28.8	103	25.1	40	9.8	15	3.7
2.4 การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงก่ำเชียงแสน										
2.4.1 เครื่องจักรسان	169	41.2	132	32.2	92	22.4	16	3.9	1	0.2
2.4.2 การทำมาหากินแบบพื้นบ้าน	154	37.6	148	36.1	96	23.4	9	2.2	3	0.7
2.4.3 การรักษาโรค แบบพื้นเมือง	160	39.0	131	32.0	99	24.1	19	4.6	1	0.2
2.4.4 การทำเครื่องดื่มตราชีแบบ พื้นเมือง	175	42.7	131	32	87	21.2	13	3.2	4	1.0

จากตาราง 2 พบร่วมกันว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ เส้นทางเมืองเวียงก่ำเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้

1.1 การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงก่ำเชียงแสน

การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และเห็นด้วย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 เห็นด้วยน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

การฟ้อนรำพื้นเมือง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และเห็นด้วย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 เห็นด้วยน้อย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

การแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวังชะล้อ ซอ ซึ่ง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และ เห็นด้วย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 เห็นด้วยน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

1.2 การจัดแสดง แสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การแสดง แสง สี เสียง “เล่าขานตำนานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน” ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 คน รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 136 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และเห็นด้วย จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 เห็นด้วยน้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

การจัดการแสดง แสง เสียง “ชุดเล็ก” เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และเห็นด้วย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 เห็นด้วยน้อย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

การจัดแสดง แสง เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และเห็นด้วย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 เห็นด้วยน้อย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

การจัดการแสดง แสง สี เสียง บนจอม่านบริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย 113 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 เห็นด้วยน้อย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

1.3 การจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

กิจกรรมการแสดงการตีกลองสะบัดซ้าย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 126 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 และเห็นด้วย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 เห็นด้วยน้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กิจกรรมการแสดงการรำดาบ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 147 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 และเห็นด้วย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 เห็นด้วยน้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กิจกรรมการแสดง การละเล่นชนกวาง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย 114 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 เห็นด้วยน้อย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

1.4 การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือควาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย 121 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และเห็นด้วยมาก จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 เห็นด้วยน้อย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 109 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และเห็นด้วย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 เห็นด้วยน้อย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

กิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ซอ ซึง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 121 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และเห็นด้วย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 เห็นด้วยน้อย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

1.5 การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี

จัดกิจกรรมป่าเวณีใหม่เมือง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 138 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 และเห็น

ด้วย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 เห็นด้วยน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

จัดกิจกรรมตามก่วยสลากร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 151 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และเห็นด้วย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 เห็นด้วยน้อย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

จัดกิจกรรมปล่อยโคนลอยในวันลอยกระทง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 125 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และเห็นด้วย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เห็นด้วยน้อย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

1.6 การจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดกิจกรรมเดินจงกรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 128 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 และเห็นด้วย จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 เห็นด้วยน้อย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมเจริญสماธิภวนา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และ เห็นด้วย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 เห็นด้วยน้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมการไหว้พระสวัสดิ์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 130 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และเห็นด้วย จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 เห็นด้วยน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 144 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และเห็นด้วย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 เห็นด้วยน้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมแห่งพระสรงน้ำ – ไหว้พระขอพร 8 วัด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 143 คน

คิดเป็นร้อยละ 34.9 และเห็นด้วย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 เห็นด้วยน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแต่พระสงฆ์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 141 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และเห็นด้วย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 เห็นด้วยน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย แบบนันหนากา 6 ลักษณะกิจกรรม เป็นดังนี้

ด้านที่ 1 การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พ布ว่า การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การฟ้อนรำพื้นเมือง นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรม บริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวงชະล้อ ซอ ซึ่ง นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคล้องกับเสียง วงชະล้อ.(2545) กล่าวว่าการจัดแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้น สามารถแสดงถึงวัฒนธรรม ประเพณีของชาติได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทรำพันเมือง ที่ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเป็นการเข้าสัมคมอย่างหนึ่งแล้ว ยังช่วยให้ผู้เข้าร่วมได้รู้ถึงลักษณะ นิสัยของคนในแต่ละชาติ รวมถึงศิลปวัฒนธรรมนั้น ๆ

ด้านที่ 2 การจัดแสดง แสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า การแสดง แสง สี เสียง “เล่าขานตำนานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน” นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของ กิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดการแสดง แสง เสียง “ชุดเด็ก” เมืองเวียง เก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง, การจัดแสดง แสง เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของ กิจกรรมบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดการแสดง แสง สี เสียง บนจอม่านบริเวณ เมืองเวียงเก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมบริเวณเส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน สดคล้องกับยุทธิ์ เสตพรม.(2539) กล่าวว่า การท่องเที่ยวชุมชนประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสูนทรีย์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับรู้ มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและ

วัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและนรดกทางวัฒนธรรม

ด้านที่ 3 การจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พ布ว่า กิจกรรมการแสดงการตีกลองสะบัดชัยนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, กิจกรรมการแสดงการรำดาบนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, กิจกรรมการแสดง การละเล่นชนกว่างนักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน สอดคล้องกับ stereobutuzgr.(2546) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการเกมกีฬานั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องการความสัมพันธ์กันระหว่างทักษะการเคลื่อนไหว สติปัญญา ความทนทาน และพลังกำลังของร่างกายในการประกอบกิจกรรม นอกจากนี้เกมยังสามารถแสดงให้เห็นถึงขั้นบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละประเทศด้วย

ด้านที่ 4 การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า กิจกรรมการนั่งเกวียนวาระหรือความนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก นักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียงชะล้อ ซอ ซี๊ง นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สอดคล้องกับวิถีธรรม เหลียวรุ่งเรือง และคณ. (บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องเส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ พบว่า เส้นทางสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการจัดรูปแบบจำลองเส้นทางการท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมของเมืองประวัติศาสตร์พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ อันมีการนำเสนอย่างมีขั้นตอน เนื่องด้วยมีเนื้อหาทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า ทั้งนี้เพื่อสร้างความเขื่อมโยงในการท่องเที่ยว โดยใช้องค์ความรู้ทางด้านต่างๆ ได้คุณภาพเพลิดเพลิน ความรู้และสร้างจิตสำนึกรักษาป่าพร้อมกับน้ำไปสู่การเพิ่มค่าทางเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม

ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี พบว่า
จัดกิจกรรมป้าເງິນປໍໄໝມ່ເມືອນນັກທ່ອງເຖິງເຫັນດ້ວຍອ່າງຍິ່ງກັບຮູບແບບຂອງກົງກະຕົມ
ເສັ້ນທາງເມືອນເວຽງເກ່າເຊີຍແສນ, ຈັດກົງກະຕົມຕານກ່ວຍສລາກນັກທ່ອງເຖິງເຫັນດ້ວຍອ່າງຍິ່ງກັບ
ຮູບແບບຂອງກົງກະຕົມໃນບຣິເວນເສັ້ນທາງເມືອນເວຽງເກ່າເຊີຍແສນ, ຈັດກົງກະຕົມປ່ລ່ອຍໂຄມລອຍໃນ
ວັນລອຍກະຮທນັກທ່ອງເຖິງເຫັນດ້ວຍອ່າງຍິ່ງກັບຮູບແບບຂອງກົງກະຕົມໃນບຣິເວນເສັ້ນທາງເມືອນ
ເວຽງເກ່າເຊີຍແສນ ສອດຄລ້ອງກັບເສົ່ວ ເວັບນຸ່ງກະຕົມ.(2545) ກລ່າວວ່າ ກົງກະຕົມນັ້ນທາງກົງກະຕົມ (Special

Events) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโอกาสพิเศษ ต้องมีการจัดเตรียมอาคารสถานที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้าร่วม เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น

ด้านที่ 6 การจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า การจัดกิจกรรมเดินทางนมัสการท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน, การจัดกิจกรรมเจริญสماธิภารណานักท่องเที่ยวเห็นด้วยมากกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดกิจกรรมการไหว้พระสวามน์นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่ง กับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดกิจกรรมแห่งพระสรงน้ำ – ไหว้พระขอพร 8 วัด นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดกิจกรรมทำบุญ ตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งและพระสงฆ์นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับเสรี เวชบุษกร.(2545) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสงบสุขนั้นมีวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่ง ซึ่ง ความสงบสุขของมนุษย์ คือ ความสงบสุขของ เกิดจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เน้นในเรื่องของการ พัฒนาจิตใจ สมาริ และสติปัญญา จะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เราสงบ ได้มีโอกาสเรียนรู้ตนเอง เรียนรู้ผู้อื่น และพัฒนาตนเอง ในด้านของจิตใจและสติปัญญา เกิดความสงบยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ทำให้เกิด ความสงบสุขนี้ ได้แก่ การนั่งสมาธิ การศึกษาธรรมะ การฝ่อนคลายกล้ามเนื้อ

2. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาธารณะรู้

2.1 การจัดนิทรรศการ

นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 154 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 และเห็นด้วย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 เห็นด้วยน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

นิทรรศการโบราณวัตถุเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 145 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และเห็นด้วย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 เห็นด้วยน้อย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

นิทรรศการจิตวิเคราะห์ความพากเพียรและจิตวิเคราะห์ผาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาอยู่ในระดับ

เห็นด้วยมาก 139 คนคิดเป็นร้อยละ 33.9 และเห็นด้วย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 เห็น
ด้วยน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5
ตามลำดับ

นิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และเห็นด้วย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 เห็นด้วยน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

นิทรรศการวิถีชีวิตของชาวนเชียงแสนในสมัยโบราณ เชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เท็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาอยู่ในระดับเท็นด้วยมาก 153 คนคิดเป็นร้อยละ 37.3 และเห็นด้วย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 เห็นด้วยน้อย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

2.2 การจัดวิชาการบันรวมราย

จัดวิทยากรบรรยายให้ตามโบราณสถาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 137 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 และเห็นด้วย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 เห็นด้วยน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

การจัดวิชาการน้อยท้องถิ่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 140 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และเห็นด้วย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 เห็นด้วยน้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

2.3 การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว

เอกสารแผ่นพับ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 138 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 และเห็นด้วย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 เห็นด้วยน้อย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

คู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นได้ชัดอย่างยิ่ง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นได้มาก 122 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และเห็นได้ชัด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 เห็นได้ยน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 เห็นได้ยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

แผ่นดีดีรวม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 118 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และเห็นด้วย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 เห็นด้วยน้อย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ

2.4 การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่า เชียงแสน

เครื่องจักรสาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 132 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และเห็นด้วย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 เห็นด้วยน้อย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

การทำมหากินแบบพื้นเมือง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และเห็นด้วย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 เห็นด้วยน้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

การรักษาโรคแบบพื้นเมือง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และเห็นด้วย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 เห็นด้วยน้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

การทำเครื่องดันตรีแบบพื้นเมือง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และเห็นด้วย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 เห็นด้วยน้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

และ จากผลการวิจัย ทำให้ทราบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย แบบสาระความรู้ 5 ลักษณะกิจกรรม เป็นดังนี้

ด้านที่ 1 การจัดนิทรรศการ พ布ว่า นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน , นิทรรศการโบราณรัตถวิเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการจิตวิกรรมภาพวาดและจิตวิกรรมผาณังสมัย

เมืองเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับเสรี เวชบุษกร.(2545) กล่าวว่ากิจกรรมแบบนันทนาการพิเศษโดยการจัดนิทรรศการ เป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ จิตรกรรมฝาผนัง วิถีชีวิต สตอร์เลี้ยง แสตนด์ งานอดิเรก เป็นต้น

ด้านที่ 2 การจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย พบว่า จัดวิทยากรบรรยายไว้ตามโปรแกรมสถานนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดวิทยากรน้อยท้องถินนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับแนวคิดของดรชนี เออมพันธุ์ และสุรเชษฐ์ (2539) กล่าวว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้องมีเรื่องของการเรียนรู้ และได้รับ

ด้านที่ 3 การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว พบว่า เอกสารแผ่นพับนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, คู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, แผ่นซีดีรวมนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับศุภลักษณ์ อัครวงศ์.(2548: 78) กล่าวว่าสื่อที่นักท่องเที่ยวได้รับ โดยมากแล้วจะเป็นสื่อเชิงพาณิชย์แต่เป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวดูจะเป็นสื่อมาจากคนรู้จัก สื่อจากธุรกิจต่างๆ มักเป็นเพียงสื่อที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักสิ่งที่สื่อนำเสนอ การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เป็นอีกทางหนึ่งที่เพิ่มโอกาสให้สินค้าบริการถูกเลือกซื้อ

ด้านที่ 4 การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถินเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า เครื่องจักรสารนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การทำมาหากินแบบพื้นเมืองนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การรักษาโรคแบบพื้นเมืองนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การทำเครื่องดื่มรีแบบพื้นเมืองนักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบของกิจกรรมในบริเวณเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับเสรี เวชบุษกร.(2545) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการ

ศิลปหัตถกรรมเป็นกิจกรรมด้านศิลปะต่างๆ มีการประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยมือ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะความสามารถในการใช้มือสร้างงานฝีมือและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมและผู้ชมได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยการนำเสนอในรูปแบบการแจกแจง ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง	4.1488	.8154	เห็นด้วยมาก
2. การฟ้อนรำพื้นเมือง	4.0780	.8326	เห็นด้วยมาก
3. การแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวงชະล้อ ซอ	4.0561	.8730	เห็นด้วยมาก
รวม	4.0943	.7351	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 3 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ในรูปแบบการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.0943$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง นักท่องเที่ยว ชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1488$) รองลงมาคือการฟ้อนรำพื้นเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0780$) และการแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวงชະล้อ ซอ ซึ่ง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0561$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม รูปแบบการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองสืบสานทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยกับรูปแบบกิจกรรมการแสดง ศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองสืบสานทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วมกัน พบว่า การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง การฟ้อนรำพื้นเมือง การแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวงชະล้อ ซอ ซึง นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ สอดคล้องกับแนวคิดของวรรณฯ วงศ์วนิช (2549:146) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ทางประวัติศาสตร์ โบราณที่สำคัญๆ หรือมีชื่อเสียงเป็นการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และได้เห็นคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีมาแต่โบราณกันเป็นพื้นฐาน ทางวัฒนธรรมและการดำรงชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน

ตาราง 4 แสดงจำนวนค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สืบสานทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดแสดง แสง เสียง สี เสียง “เล่าขานตำนาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน”	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การแสดง แสง สี เสียง “เล่าขานตำนาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน”	4.1098	.8901	เห็นด้วยมาก
2. การจัดการแสดง แสง เสียง “ชุดเต็ก” เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	3.8951	.9569	เห็นด้วย
3. การจัดการแสดง แสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง	4.0098	.87615	เห็นด้วยมาก
4. การจัดการแสดง แสง สี เสียง บันจوم่าน บวิเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	3.7683	1.0073	เห็นด้วยมาก
รวม	3.9457	.7907	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 4 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ในรูปแบบการจัดแสดง แสง เสียง

เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.9457$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแสดง แสง สี เสียง “เล่าขานตำนานเมืองเวียงเก่า เชียงแสน” นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1098$) รองลงมา คือ การจัดแสดง แสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0098$) และการจัดแสดง แสง เสียง “ชุดเด็ก” เมืองเวียงเก่าเชียงแสน อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.8951$), การจัดการแสดง แสง สี เสียง บ拿出ม่านบริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.7683$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม รูปแบบการการจัดแสดง แสง เสียง เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยกับรูปแบบกิจกรรมการจัดแสดง แสง เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแสดง แสง สี เสียง “เล่า ขานตำนานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน” การจัดแสดง แสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง, การจัดแสดง แสง เสียง “ชุดเด็ก” เมืองเวียงเก่าเชียงแสน, การจัดการแสดง แสง สี เสียง บ拿出ม่านบริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ สอดคล้องกับเสรี เกรชบุษกร. (2545) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการ การละคน เป็นกิจกรรมการแสดงออกเป็นการระบายนารมณ์หรือกิจกรรมของชีวิตประจำวัน การสร้างความรู้สึกการแสดงออกแห่งตน นันทนาการละครเกิดได้หลายวิธี เช่น เกิดจากการแสดงพิธี การศาสนา การฝัน หรือจินตนาการ ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์สุข สนุกสนาน เช่น ละครร้อง นำภาคี ละครชาตรี ละครพูด เป็นต้น

ตาราง 5 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการแสดงการตีกลองสะบัดชัย	4.1390	.8997	เห็นด้วยมาก
2. กิจกรรมการแสดงการรำดาบ	4.0488	.8969	เห็นด้วยมาก
3. กิจกรรมการแสดง การละเล่นชนกล่ำ	3.5512	1.1653	เห็นด้วยมาก
รวม	3.9130	.8083	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 5 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ในรูปแบบการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.9130$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการแสดงการตีกลองสะบัดชัย นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1390$) รองลงมาคือ กิจกรรมการแสดงการรำดาบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0488$) และกิจกรรมการแสดง การละเล่นชนกวางอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.5512$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากการแบบสอบถาม รูปแบบการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยกับรูปแบบกิจกรรมการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการแสดงการตีกลอง สะบัดชัย, กิจกรรมการแสดงการรำดาบ, การแสดง การละเล่นชนกวางนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ สอดคล้องกับเสรี เวช บุษกร. (2546) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการเกมกีฬานั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องการความสัมพันธ์กัน ระหว่างทักษะการเคลื่อนไหว สมรรถภาพ ความทนทาน และพลังกำลังของร่างกายในการประกอบกิจกรรม นอกจากนี้เกมยังสามารถแสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละประเทศด้วย

ตาราง 6 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมเส้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือควาย	3.8634	1.0258	เห็นด้วยมาก
2. กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก	3.6439	1.1448	เห็นด้วยมาก
3. กิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ๙๘	3.8098	1.0339	เห็นด้วยมาก
ล็อก ช้อ ซี๊ง			
รวม	3.7724	.9041	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 6 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ในรูปแบบการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชม เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.7724$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือควายนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.8634$) รองลงมาคือ กิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ซอ ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.8098$) และกิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลากอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.6439$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากการแบบสอบถาม รูปแบบการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมเส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับกิจกรรมนั่งเกวียนชมเส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสนและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือควาย, กิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ซอ ซึ่ง, กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบ นันทนาการ สดคดล้องกับ วิถีรุย เหลี่ยวรุ่งเรือง และคณะ. (บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องเส้นทาง ท่องเที่ยวสถานปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ พบว่า เส้นทางสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการ จัดรูปแบบจำลองเส้นทางการท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมของเมืองประวัติศาสตร์พื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ อันมีการนำเสนออย่างมีขั้นตอน เนื่องด้วยมีเนื้อหาทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมที่มี คุณค่า ทั้งนี้เพื่อสร้างความเขื่อมโยงในการท่องเที่ยว โดยใช้องค์ความรู้ทางด้านต่างๆ ได้ความ เพลิดเพลิน ความรู้และสร้างจิตสำนึกรักในกราอนุรักษ์ไปสู่การเพิ่มค่าทางเศรษฐกิจ ต่อชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม

ตาราง 7 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความ คิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่า เชียงแสนตามประเภทประจำปี	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมป่าเวณีปีใหม่เมือง	4.3610	.7508	เห็นด้วยอย่าง ยิ่ง
2. จัดกิจกรรมตามกิจกรรม	4.1439	.8486	เห็นด้วยมาก

3. จัดกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอย กระทง	4.2902	.8628	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
รวม	4.2650	.6936	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตาราง 7 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ในรูปแบบการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.2650$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดกิจกรรมป้าเวณีปีใหม่เมืองนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.3610$) รองลงมาคือ จัดกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทงอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.2902$) และจัดกิจกรรมตามกิจกรรมชุมชน ($\bar{X} = 4.1439$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากการแบบสอบถาม รูปแบบการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ตามประเพณีประจำปี โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยอย่างยิ่งกับกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียง เก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปีและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดกิจกรรมป้าเวณีปีใหม่ เมือง, จัดกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทง, จัดกิจกรรมตามกิจกรรมชุมชนนักท่องเที่ยวชาวไทย เห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ สอดคล้องกับ เศรี เวชบุษกร.(2545) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการพิเศษ (Special Events) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น ในโอกาสพิเศษ ต้องมีการจัดเตรียมมาตรการสถานที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้าร่วม เช่น เทศกาล สงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น

ตาราง 8 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดกิจกรรมใหม่พะ 8 วัด เมืองเวียง เก่าเชียงแสน	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบบันทึกการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การจัดกิจกรรมเดินทางชม	3.9000	.9446	เห็นด้วยมาก
2. การจัดกิจกรรมเจริญสมាជิภานา	3.8854	.9139	เห็นด้วยมาก
3. การจัดกิจกรรมการไหว้พระสวามนต์	4.0341	.8866	เห็นด้วยมาก
4. การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลา	4.0073	.9752	เห็นด้วยมาก
5. การจัดกิจกรรมแห่งพระสรวงน้ำ – ใหม่พะ ขอพะ 8 วัด	4.1439	.8657	เห็นด้วยมาก
6. การจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งและพระสงฆ์	4.1634	.8304	เห็นด้วยมาก
รวม	4.0224	.7237	เห็นด้วยมาก

จากการ 8 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบบันทึกการ ในรูปแบบการจัดกิจกรรมใหม่พะ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.0224$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งและพระสงฆ์ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1634$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมแห่งพระสรวงน้ำ – ใหม่พะขอพะ 8 วัดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1439$) และการจัดกิจกรรมการไหว้พระสวามนต์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0341$), การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0073$), การจัดกิจกรรมเดินทางชมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.9000$), การจัดกิจกรรมเจริญสมាជิภานาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.8854$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม รูปแบบการจัดกิจกรรมให้วัพระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับกิจกรรมการจัดกิจกรรมให้วัพระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสนและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแต่พระสงฆ์ การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลา, การจัดกิจกรรมการไหว้พระสวดมนต์, การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลา, การจัดกิจกรรมเดินทาง, การจัดกิจกรรมเจริญสماธิภวนานักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ สองคล้องกับศุภลักษณะ อัตลักษณ์. (2548) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวเชิงศناسา เป็นการเดินทางโดยมีเหตุผลทางศาสนาเป็นหลักถือเป็นการปฏิบัติที่มีมาตั้งแต่ยุคแรกๆ ซึ่งเหตุผลในการเดินทางที่แท้จริงแล้วอาจไม่มีการท่องเที่ยวเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันการเดินทางในลักษณะนี้จะรวมกิจกรรมอื่นๆ นอกจากกิจกรรมทางศาสนาอยู่ด้วย

ตาราง 9 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ให้วัประ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดนิทรรศการ	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์		
	แบบสาระความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	4.2293	.7763	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. นิทรรศการโบราณวัตถุเวียงเก่าเชียงแสน	4.2341	.8148	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. นิทรรศการจิตวิกรรมภาพวาดและจิตวิรรณฝาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	4.1341	.8616	เห็นด้วยมาก
4. นิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	4.1756	.8115	เห็นด้วยมาก
5. นิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเวียงเก่าเชียงแสน	4.1660	.8136	เห็นด้วยมาก
รวม	4.1878	.6936	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 9 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ในรูปแบบการจัดนิทรรศการโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.1878$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิทรรศการโบราณวัตถุเวียงเก่าเชียงแสนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.2341$) รองลงมาคือ นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.2293$) และนิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1756$), นิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเวียงเก่าเชียงแสนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1660$), นิทรรศการจิตรกรรมภาพวาดและจิตรกรรมฝาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1341$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากการแบบสอบถาม รูปแบบการจัดนิทรรศการโดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับกิจกรรมการจัดนิทรรศการและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิทรรศการโบราณวัตถุเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเวียงเก่าเชียงแสน, นิทรรศการจิตรกรรมภาพวาดและจิตรกรรมฝาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน นักท่องเที่ยว ชาวไทยเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ สดคดล้องกับ ศุภลักษณ์ อัคราภกุร. (2548) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาธรรมชาติและชีวิตความเป็นอยู่ แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรและการศึกษาธรรมชาติ

ตาราง 10 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สำนักงานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดวิทยากรบรรยาย	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จัดวิทยากรบรรยายໄร์ตามโบราณสถาน	4.2659	.8274	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. จัดวิทยากรน้อยท้องถิ่น	4.2024	.8737	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
รวม	4.2341	.7740	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตาราง 10 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ในรูปแบบการจัดวิทยากรบรรยายโดย รวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.2341$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดวิทยากรบรรยายให้ตามโบราณสถานนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็น ด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.2659$) รองลงมาคือ การจัดวิทยากรน้อยท้องถิ่นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.2024$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม รูปแบบการจัดวิทยากรบรรยายโดยรวมนักท่องเที่ยว ชาวไทยเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดวิทยากรบรรยายและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัด วิทยากรบรรยายให้ตามโบราณสถาน, การจัดวิทยากรน้อยท้องถิ่นนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วย อย่างยิ่งกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ สอดคล้องกับแนวคิด ของวรรณฯ วงศ์วานิช (2549:146) กล่าวว่า องค์ประกอบของการท่องการท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์จำเป็นต้องมีมัคคุเทศก์และวิทยากรให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับความรู้ด้าน ประวัติศาสตร์ของสถานที่นั้น และความรู้ด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 11 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความ คิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับ นักท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เอกสารแผ่นพับ	4.1610	0.5556	เห็นด้วยมาก
2. คู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	4.3024	0.8371	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

3. แผ่นชีดีรอม	3.7707	1.1171	เห็นด้วยมาก
----------------	--------	--------	-------------

รวม	4.0780	.7595	เห็นด้วยมาก
-----	--------	-------	-------------

จากตาราง 11 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ในรูปแบบการกราฟการจัดเอกสารใบความรู้ สำหรับนักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.0780$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เมืองเวียงแก่เชียงแสน นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้มีการจัดทำเอกสารใบความรู้ ($\bar{X} = 4.1488$) รองลงมาคือ เอกสารแผ่นพับอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1610$) และ แผ่นชีดีรอมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.7707$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม รูปแบบการกราฟการจัดเอกสารใบความรู้โดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับการจัดเอกสารใบความรู้และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เมืองเวียงแก่เชียงแสน, เอกสารแผ่นพับ, แผ่นชีดีรอมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ สอดคล้องกับศุภลักษณ์ อัครวงษ์. (2548: 78) กล่าวว่าสื紇ที่นักท่องเที่ยวได้รับ โดยมากแล้วจะเป็นสื紇เชิงพาณิชย์แต่เป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวดูจะเป็นสื紇มาจากคนรู้จัก สื紇จากธุรกิจต่างๆ มักเป็นเพียงสื紇ที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักสิ่งที่สื紇นำเสนอ การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ก็เป็นอีกทางหนึ่งที่เพิ่มโอกาสให้สินค้าบริการถูกเลือกซื紇

ตาราง 12 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ส่วนทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่า ของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงแก่เชียงแสน	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เครื่องจักรงาน	4.1024	.8978	เห็นด้วยมาก
2. การทำมาหากินแบบพื้นเมือง	4.0756	.8715	เห็นด้วยมาก
3. การรักษาโรคแบบพื้นเมือง	4.0488	.9158	เห็นด้วยมาก

4. การทำเครื่องดนตรีแบบพื้นเมือง	4.1220	.91697	เห็นด้วยมาก
----------------------------------	--------	--------	-------------

รวม	4.0872	.7778	เห็นด้วยมาก
-----	--------	-------	-------------

จากการ 12 สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบส่วนลดความรู้ ในรูปแบบการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.0872$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การถ่ายทอดความรู้การทำเครื่องดนตรีแบบพื้นเมือง นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1220$) รองลงมาคือ การถ่ายทอดความรู้การทำเครื่องจักรสารสนเทศ ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.1024$) และการถ่ายทอดความรู้การทำมาหากินแบบพื้นเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0756$), การถ่ายทอดความรู้การรักษาโรคแบบพื้นเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.0488$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามตามรูปแบบการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมาก กับการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การถ่ายทอดความรู้การทำเครื่องดนตรีแบบพื้นเมือง, การถ่ายทอดความรู้การทำเครื่องจักรสาร, การถ่ายทอดความรู้การทำมาหากินแบบพื้นเมือง, การถ่ายทอดความรู้การรักษาโรคแบบพื้นเมือง นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยมากกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบส่วนลดความรู้ 솔คลล่องกับเสรี เวชบุษกร.(2545) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการศิลปหัตถกรรมเป็นกิจกรรมด้านศิลปะต่างๆ มีการประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยมือ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะความสามารถในการใช้มือสร้างงานฝีมือและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมและผู้ชมได้รับประโยชน์จากการร่วมต่างๆ ที่จัดขึ้น

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยการนำเสนอในรูปของจำนวน และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 13 แสดงความจำนวน และค่าร้อยละ โดยรวมเกี่ยวกับความต้องการกราฟองเที่ยวของนักท่องเที่ยวคำເກມเชียงແສນ ຈັງວັດເຊີຍຈາຍ

ความต้องการกราฟองเที่ยวของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รูปแบบกราฟองเที่ยวເຊີຍອນ້ວັກໜີປະວັດຕິສາສດ		
1. ແບບພັນທານາກາວ	230	56.1
2. ແບບສາຣະຄວາມຮູ້	180	43.9
รวม	410	100.0
2. ຮູ້ປະວັດຕິສາສດ		
ນັ້ນທານາການ		
2.1 ດ້ວຍການຈັດແສດງຄືລປວດນອຽນພື້ນເນື້ອງເວີ່ຍງເກ່າເຊີຍແສນ	63	15.4
ເຂົ້າ		
2.2 ດ້ວຍການຈັດແສດງ ແສນ ສີ ເສີຍ ເນື້ອງເວີ່ຍງເກ່າເຊີຍແສນ	49	12.0
2.3 ດ້ວຍການຈັດແສດງກາລະເລຳ ເນື້ອງເວີ່ຍງເກ່າເຊີຍແສນ	27	6.6
2.4 ດ້ວຍການຈັດກິຈກະນຸມນັ້ນເກວຍິນໝາມເນື້ອງເວີ່ຍງເກ່າເຊີຍ ແສນ	25	6.1
2.5 ດ້ວຍການຈັດກິຈກະນຸມຮ່ວມກັບເນື້ອງເວີ່ຍງເກ່າເຊີຍແສນ ຕາມປະເພດນີ້ປະຈຳປີ	31	7.6
2.6 ດ້ວຍການຈັດກິຈກະນຸມໄໝວ້ພະ 8 ວັດ ເນື້ອງເວີ່ຍງເກ່າເຊີຍ ແສນ	34	8.3
รวม	228	56.0

ตาราง 13 (ต่อ)

ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาวะ ความรู้		
3.1 ด้านการจัดนิทรรศการ	29	7.1
3.2 ด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย	42	10.2
3.3 ด้านการจัดเอกสารในความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว	45	11.0
3.4 ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการอบรมล่าช้าของภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมีองค์ความรู้เชิงแสตน	66	16.1
รวม	182	44.0
4. ระยะเวลาที่ต้องการให้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้		
2.5 จัดตลอดปี	180	43.9
2.6 เฉพาะฤดูกาล	165	40.2
2.7 เฉพาะวันหยุดเทศกาล	57	13.9
2.8 อื่นๆ (โปรดระบุ)	8	2.0
รวม	410	100.0

จากตาราง 13 พบร่วมกันว่า ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคำขอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 410 คน สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ พบร่วมกันว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่สนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 ตามลำดับ

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ พบร่วมกันว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่สนใจรูปแบบการท่องเที่ยว ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเชียงแสน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 รองลงมาสนใจด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเชียงแสน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และสนใจด้านกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเชียงแสน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3, ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเชียงแสนตามประเพณีประจำปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6, ด้านการจัดแสดง

การละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6, ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ตามลำดับ

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ พบร่วมกับนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่สนใจรูปแบบการท่องเที่ยว ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 รองลงมาสนับได้ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และสนับได้ด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2, ด้านการจัดนิทรรศการ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่ต้องการให้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดตลอดปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมาต้องการให้มีการจัดเฉพาะฤดูกาลท่องเที่ยว จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และต้องการให้มีการจัดเฉพาะวันหยุดเทศกาล 57 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9, ต้องการให้มีการจัดขึ้นๆ (เดือนละครั้ง, อาทิตย์ละครั้ง) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ และ แบบสาระความรู้ พบร่วมกับนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ในด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง เวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับ ศุภลักษณ์ อัคราภรณ์. (2548: 151) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวด้วยจุดประสงค์ที่ต่างกัน บ้างต้องการพักผ่อน บ้างต้องการความสนุกสนาน หรือ บางคนต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ซึ่งความต้องการเหล่านี้ คือประโยชน์ที่นักท่องเที่ยวคาดหวังที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เวียงเก่าเชียงแสน และนักท่องเที่ยวต้องการให้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ตลอดปี สดคคล้องกับศุภลักษณ์ อัคราภรณ์. (2548: 151) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวด้วยจุดประสงค์ที่ต่างกัน บ้างต้องการพักผ่อน บ้างต้องการความสนุกสนาน หรือบางคนต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ซึ่งความต้องการเหล่านี้ คือประโยชน์ที่นักท่องเที่ยวคาดหวังที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว

ตารางที่ 14 ปัจจัยสนับสนุนที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว	ระดับความสำคัญ										
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก											
1. ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจนเข้าใจง่าย	227	55.4	135	32.9	39	9.5	7	1.7	2	9.5	
2. มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว	167	40.7	153	37.3	66	16.1	17	4.1	7	1.7	
3. สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวกว้างขวางทางเข้า-ออกสะดวก	211	51.5	137	33.4	50	12.2	8	2.0	4	1.0	
4. บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว											
5. บริการด้านสุขอนามัย เช่นห้องน้ำสะอาด	226	55.1	101	24.6	67	16.3	13	3.2	3	0.7	
6. บริการร้านอาหารบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	146	35.6	148	36.1	91	22.2	20	4.9	5	1.2	
ด้านความปลอดภัย											
1. มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ	151	36.8	157	38.3	80	19.5	19	4.6	3	0.7	
2. มีเจ้าหน้าดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึง	202	49.3	125	30.5	60	14.6	19	4.6	4	1.0	
3. ศูนย์ประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอยู่ภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	223	54.4	118	28.8	47	11.5	17	4.1	5	1.2	

ตาราง 14 ปัจจัยสนับสนุนที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน (ต่อ)

ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว	ระดับความสำคัญ									
	มากที่สุด	บบ	กลาง	น้อย	น้อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน										
1. การให้บริการไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	172	42.0	165	40.2	56	13.7	9	2.2	8	2.0
2. การให้บริการถังขยะบริเวณ สถานที่ท่องเที่ยว	217	52.9	120	29.3	57	13.9	13	3.2	3	0.7
3. การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	165	40.2	132	32.2	91	22.2	17	4.1	5	1.2

จากตาราง 14 พบร่วมกัน ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน เข้าใจง่าย พบร่วมกันปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้ มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุดจำนวน 227 คน คิดเป็น ร้อยละ 55.4 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 และปานกลาง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 เท็นด้วยน้อย จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.7 น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วมกันปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้ มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 167 คน

คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 และปานกลาง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 น้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 น้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ตามลำดับ

สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวกว้างขวางทางเข้า – ออก สะดวก พบร่วงปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมาก ที่สุด จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 และปานกลาง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 น้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วงปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมาก จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และปานกลาง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 น้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

บริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำ พบร่วงปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 และปานกลาง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 น้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

บริการร้านอาหาร บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วงปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้ มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมาก จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และปานกลาง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 น้อย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ด้านความปลอดภัย

มีสถานพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ พบร่วงปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมาก จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และปานกลาง จำนวน 80

คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 น้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึง พบร่วมปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และปานกลาง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 น้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วมปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และปานกลาง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 น้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การให้บริการไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วมปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และปานกลาง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 น้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วมปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้ มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และปานกลาง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 น้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว พบร่วมปัจจัยสนับสนุนในด้านนี้มีความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และปานกลาง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 น้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามปัจจัยสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน เข้าใจง่ายเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมาก ที่สุดต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ และมีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดเหมือนกัน, สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวกราฟขวางทางเข้า – ออก สะดวกเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด เช่นกัน, บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมาก, บริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมาก, บริการร้านอาหารบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ วรเวชនกุล.(2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระปฐมเจดีย์, พุทธมณฑล, และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวังสนามจันทร์ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว, ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและความสะดวก และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปการที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม

ปัจจัยสนับสนุนด้านความปลอดภัย พบว่า สถานพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลประจำนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์มาก, มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึงนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด, ศูนย์ประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอยู่ภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด เช่นกันต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ วรเวชนกุล.(2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระปฐมเจดีย์, พุทธมณฑล, และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวังสนามจันทร์ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว, ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและความสะดวก และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปการที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม

ปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า การให้บริการไฟฟ้า น้ำประปาบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์

มากที่สุด, การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด เช่นกัน, การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมาก ที่สุดเหมือนกันต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สอดคล้องกับสุขาญ แสงอรุณ.(2550) กล่าวว่า การท่องเที่ยวชี้รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ จำเป็นต่อการสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว

ตาราง 15แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดระดับ ความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ปัจจัยสนับสนุน	ระดับความความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน เข้าใจง่าย	4.4098	.7710	สำคัญมาก ที่สุด
2. มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยัง สถานที่ท่องเที่ยว	4.1122	.9367	สำคัญมาก
3. สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ ท่องเที่ยวกร้างขวางทางเข้า-ออก สะดวก	4.3244	.8360	สำคัญมาก ที่สุด
4. บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	3.9049	.9135	สำคัญมาก
5. บริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำ สะอาด	4.3024	.9044	สำคัญมาก ที่สุด
6. บริการร้านอาหาร บริเวณสถานที่ ท่องเที่ยว	4.0000	.9408	สำคัญมาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรวม	4.1756	.6548	สำคัญมาก

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงแสนให้ความสำคัญต่อ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทาง เมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.1756$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน เข้าใจง่ายมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.4098$) รองลงมาคือสถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวว่างระหว่างทางเข้า-ออก สะดวก มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.3244$) และบริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำสะอาด อยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.3024$), มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับสำคัญมาก ($\bar{X} = 4.1122$), บริการร้านอาหาร บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในระดับสำคัญมาก ($\bar{X} = 4.0000$), บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในระดับสำคัญมาก ($\bar{X} = 3.9049$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามปัจจัยสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากกับปัจจัยสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด, สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวว่างระหว่างทางเข้า-ออก สะดวก นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด, บริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำสะอาด นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดเช่นกัน, มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมาก, บริการร้านอาหาร บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวให้ความสำคัญมาก, บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ วรเวชธนกุล.(2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระปฐมเจดีย์, พุทธมณฑล และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวังสนามจันทร์ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว, ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างท่องเที่ยว, ความมีโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปการที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม

ตาราง 16 แสดงจำนวนค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ปัจจัยสนับสนุน	ระดับความความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความปลอดภัย			
1. มีสถานพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ	4.0585	.9018	สำคัญมาก
2. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึง	4.2244	.9295	สำคัญมากที่สุด
3. ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างมีความสุขภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	4.3098	.9167	สำคัญมากที่สุด
ด้านความปลอดภัยรวม	4.1976	.8181	สำคัญมาก

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงแสนให้ความสำคัญต่อ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทาง เมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.1976$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างมีความสุขภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.3098$) รองลงมาคือมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึงมีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.2244$) และมีสถานพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลประจำอยู่ในระดับสำคัญมาก ($\bar{X} = 4.0585$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามปัจจัยสนับสนุนด้านความปลอดภัยอยู่โดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากกับปัจจัยสนับสนุนด้านความปลอดภัยต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างมีความสุขภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ให้ความสำคัญมากที่สุด, มีเจ้าหน้าที่

ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึงนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด เช่น กัน, มีสถานพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลประจำนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สอดคล้องกับ Maslow.(1971) กล่าวว่า ความต้องการความปลอดภัยเป็นความต้องการทางด้านร่างกายที่ต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปราศอันตรายทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ความปลอดภัยต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อาชญากรรม อันตรายต่างๆ จากการบริโภค และการเดินทาง ท่องเที่ยว ความมั่นคงในการเดินทางและปราบဏชาจะอยู่ในสังคมที่เป็นระเบียบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ วรเวชธนกุล.(2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัย แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระปฐมเจดีย์, พุทธมณฑล, และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวังสนามจันทร์ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว, ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 17 แสดงจำนวน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ปัจจัยสนับสนุน	ระดับความความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน			
1. การบริการไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	4.1805	.8881	สำคัญมาก
2. การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	4.3049	.8774	สำคัญมาก ที่สุด
3. การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	4.0610	.9479	สำคัญมาก
ด้านโครงสร้างพื้นฐานรวม			
	4.1821	.7900	สำคัญมาก

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงแสนให้ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.1821$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.3049$) รองลงมาคือการให้บริการไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในระดับสำคัญมาก ($\bar{X} = 4.1805$) และการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในระดับ สำคัญมาก ($\bar{X} = 4.0610$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมากกับปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด, การให้บริการไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมาก, การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน สดคคล้องกับงานวิจัยของอาชีวะ วรเวชอนกุล.(2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระปฐมเจดีย์, พุทธมณฑล, และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวังสนามจันทร์ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว, ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปการที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการไปท่องเที่ยวใน จังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอ้างอิง เพื่อทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลอ้างอิงไปยังประชากร โดยการนำเสนอผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัยแตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ			
1. ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	34	29	63
2. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	35	14	49
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	13	14	27
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสน	11	14	25
5. ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณี	15	16	31
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	20	14	34
รวม	128	101	229
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 7.810*	
	Chi-Square p	= .167	

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบ นันทนาการ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.167 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบนันทนาการไม่แตกต่างกัน

**ตาราง 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย**

ความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้			
1. ด้านการจัดนิทรรศการ	16	13	29
2. ด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย	34	8	42
3. ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว	29	16	45
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการอบรมเล่าข่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เมืองเกียงเก่าเชียงแสน	48	18	66
รวม	127	55	182
Pearson Chi-Square	การทดสอบ = 6.300*		
	Chi-Square	p	= .098

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .098 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบสาระความรู้ไม่แตกต่างกัน

**ตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย**

ความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์			
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน			
1. จัดตลอดปี	121	59	180
2. เฉพาะฤดูกาลท่องเที่ยว	99	66	165
3. เฉพาะวันหยุดเทศกาล	28	29	57
4. อื่นๆ (เดือนละ 1 อาทิตย์, อาทิตย์ละครั้ง)	6	2	8
รวม	254	165	410
Pearson Chi-Square	การทดสอบ		
	= 6.946*		
Chi-Square p	= .074		

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่าระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .074 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าเพศที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่มีแตกต่างกัน

**ตาราง 21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของเพศกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย**

		t-Test of Equality of Means						
ความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน		เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว								
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย	25	4.1227	.6730	-2.096	408	.037	
		4						
	หญิง	15	4.2618	.6164				
		6						
2. ด้านความปลอดภัย	ชาย	25	4.1247	.8563	-2.315	408	.021	
		4						
	หญิง	15	4.3162	.7389				
		6						
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ชาย	25	4.1089	.7869	-2.408	408	.017	
		4						
	หญิง	15	4.3013	.7831				
		6						
ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อ รูปแบบการท่องเที่ยวโดยรวม								
	ชาย	25	4.1188	.7086	-2.533	408	.012	
		4						
	หญิง	15	4.2931	.6205				
		6						

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่ (t-Test) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .037 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมี

ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .021 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านความปลอดภัยแตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .017 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านโครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวสืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.1 เพศ ที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวสืบสานทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน ในด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นเพศชายมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสนมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นเพศหญิง ทั้งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาภรณ์ เสนสุวรรณ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบร่วมกับนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเตือน สอนเจริญ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาระบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

สมมติฐานที่ 1.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสนแตกต่างกัน

ตาราง 22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน	อายุ						รวม	
	20-29 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	50-59 ปี	60 ปีขึ้นไป			
รูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการ								
1. ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม เมืองเวียงแก่เชียงแสน	33	12	13	3	2	63		
2. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเวียงแก่เชียงแสน	30	12	5	2	0	49		
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงแก่เชียงแสน	10	7	8	2	0	27		
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียน ชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงแก่ เชียงแสน	18	4	1	2	0	25		
5. ด้านการจัดกิจกรรม ตามประเพณี	15	9	3	3	1	31		
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด	15	14	3	2	0	34		

เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

รวม	121	58	33	14	3	229
Pearson Chi-Square		การทดสอบ	= 25.099*			
	Chi-Square	p	= .198			

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .198 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธ สมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบนันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	อายุ						รวม
	20-29 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	50-59 ปี	60 ปีขึ้นไป		
รูปแบบการท่องเที่ยว แบบสาระความรู้							
1. ด้านการจัดนิทรรศการ	8	12	6	3	0	29	
2. ด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย	15	13	7	6	1	42	
3. ด้านการจัดเอกสารใบความรู้	15	15	9	5	1	45	
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้	28	19	11	8	0	66	
รวม	66	59	33	22	2	182	

Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 5.213*
	Chi-Square	p = .950

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้

มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .950 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธ สมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ตาราง 24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	อายุ						รวม
	20-29	30-39	40-49	50-59	60 ปีขึ้นไป	ปี	
	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	
ระยะเวลาที่ต้องการจัด รูปแบบการท่องเที่ยว							
1. จัดตลอดปี	95	45	25	13	2	180	
2. เฉพาะฤดูกาลท่องเที่ยว	72	49	23	18	3	165	
3. เฉพาะวันหยุดเทศกาล	17	19	16	5	0	57	
4. อื่นๆ (เดือนละ 1 อาทิตย์, อาทิตย์ ละครึ่ง)	3	3	2	0	0	8	
รวม	187	116	66	36	5	410	
Pearson Chi-Square	การทดสอบ						= 16.793*
	Chi-Square p						=.158

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการ จัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่าระยะเวลาที่ต้องการ จัดรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .158 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับ สมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

**ตาราง 25แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย**

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน		แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob.
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว							
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		ระหว่างกลุ่ม	4	3.675	.919	2.167	.072
		ภายในกลุ่ม	405	171.681	.424		
		รวม	409	175.356			
2. ด้านความปลอดภัย		ระหว่างกลุ่ม	4	7.450	1.862	2.833	.024
		ภายในกลุ่ม	405	266.215	.657		
		รวม	409	273.664			
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน		ระหว่างกลุ่ม	4	11.284	2.821	4.682	.001
		ภายในกลุ่ม	405	244.007	.602		
		รวม	409	255.291			
ความต้องการปัจจัยสนับสนุน ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว		ระหว่างกลุ่ม	4	6.996	1.749	3.878	.004
โดยรวม		ภายในกลุ่ม	405	182.661	.451		
		รวม	409	189.657			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : One-way ANOVA) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .072 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกัน มี ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย สันบสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .024 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย สันบสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้าน ความปลอดภัยแตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย สันบสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย สันบสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไป เปรียบเทียบเชิงชี้อ่อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ตาราง 26 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยการเปรียบเทียบเชิงช้อนโดย
จำแนกตามอายุ และความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง
เก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง
เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

อายุกับปัจจัยสนับสนุน	20-29	30-39	40-49	50-59	60 ปี
	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี
$\bar{X}$	4.3051	4.0158	4.1818	4.0694	4.5000
20-29 ปี	4.3051	.0794 (.000)	.0962 (.200)	.1222 (.055)	.3043 (.522)
30-39 ปี	4.0158		.1036 (.110)	.1281 (.676)	.3115 (.308)
40-49 ปี	4.1818			.1392 (.420)	.3115 (.308)
50-59 ปี	4.0694				.3205 (.180)
60 ปี ขึ้นไป	4.5000				

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์พบว่า เมื่อเปรียบเทียบอายุของผู้ตอบแบบสอบถามกับ
ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียง
เก่าเชียงแสน จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) ที่
ระดับความเชื่อมั่น 95% พบร่วม

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 20-29 ปี กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 30-39 ปี มีความ
ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย
สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ 20-29 ปี กับ
นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 40-49 ปี, 50-59 ปี และอายุ 60 ปี ขึ้นไป นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี
อายุ 30-39 ปี กับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 40-49 ปี, 50-59 ปี และ อายุ 60 ปี ขึ้นไป นักท่องเที่ยวชาว
ไทยที่มีอายุ 40-49 ปี กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ 50-59 ปี และอายุ 60 ปี ขึ้นไป และ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 50-59 ปี กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.2 อายุ ที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน ในด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว โดยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 20-29 ปี มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 30-39 ปี อายุ 40-49 ปี อายุ 50-59 ปี และ 60 ปี ขึ้นไปทั้งในด้านความปลอดภัย และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน สอนเจริญ (2548: 146) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน ด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 1.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน แตกต่างกัน

ตาราง 27 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษากับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ระดับการศึกษา				รวม	
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	รวม		
รูปแบบการท่องเที่ยว						
แบบนันทนาการ						
1. ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	22	34	7	63		
2. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	16	29	4	49		
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	12	13	2	27		
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียน ชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสน	9	14	2	26		
5. ด้านการจัดกิจกรรม ตามประเพณี	10	18	3	31		
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	11	22	1	34		
รวม	80	130	19	229		
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 3.666*				
Chi-Square	p	= .961				

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .961 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสนในรูปแบบนันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา กับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ระดับการศึกษา			
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	รวม
รูปแบบการท่องเที่ยว				
แบบสาระความรู้				
1. ด้านการจัดนิทรรศการ	9	19	1	29
2. ด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย	13	23	6	42
3. ด้านการจัดเอกสารไปความรู้	23	14	8	45
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้	29	31	6	66
รวม	74	87	21	182
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 11.760*		
	Chi-Square	p = .068		

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .068 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบสาระความรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษากับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ระดับการศึกษา			
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	รวม
ระยะเวลาที่ต้องการจัด รูปแบบการท่องเที่ยว				
1. จัดตลอดปี				
2. เฉพาะฤดูกาลท่องเที่ยว	59	104	17	180
3. เฉพาะวันหยุดเทศกาล	73	78	14	165
4. อื่น ๆ (เดือนละ 1 อาทิตย์, อาทิตย์ ละครึ่ง)	18	31	8	57
5. อื่น ๆ (เดือนละ 1 อาทิตย์, อาทิตย์ ละครึ่ง)	3	4	1	8
รวม	153	217	40	410
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 6.873*		
Chi-Square	p	= .333		

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่าระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าความน่าจะเป็น (*p*) เท่ากับ .333 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษากับความต้องการการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob.
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว						
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
	ระหว่างกลุ่ม	2	2.015	1.007	2.365	.095
	ภายในกลุ่ม	407	173.341	.426		
	รวม	409	175.356			
2. ด้านความปลอดภัย						
	ระหว่างกลุ่ม	2	.472	.236	.352	.704
	ภายในกลุ่ม	407	273.192	.671		
	รวม	409	273.664			
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
	ระหว่างกลุ่ม	2	3.151	1.576	2.543	.080
	ภายในกลุ่ม	407	252.140	.620		
	รวม	409	255.291			
ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อ รูปแบบการท่องเที่ยวโดยรวม						
	ระหว่างกลุ่ม	2	1.651	.825	1.787	.169
	ภายในกลุ่ม	407	188.006	.462		
	รวม	409	189.657			

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : One-way ANOVA) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .095 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .704 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .080 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .169 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับศิริรา สุตตะวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตาราง 31 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สถานภาพ				รวม	
	โสด	สมรส/อยู่ ด้วยกัน	หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	รวม		
รูปแบบการท่องเที่ยว						
แบบนันทนาการ						
1. ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	38	22	3	63		
2. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	35	13	1	49		
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	12	14	1	27		
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียน ชุมเมือง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	20	5	0	25		
5. ด้านการจัดกิจกรรม ตามประเพณี	19	10	2	31		
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	19	15	0	34		
รวม	143	79	7	229		
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 13.071*				
	Chi-Square	p = .220				

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .220 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบนันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สถานภาพ			
	ใสด ด้วยกัน	สมรส/อยู่ แยกกันอยู่	หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	รวม
รูปแบบการท่องเที่ยว แบบสาระความรู้				
1. ด้านการจัดนิทรรศการ				
2. ด้านการจัดวิชาการเป็นผู้บรรยาย	8	20	1	29
3. ด้านการจัดเอกสารไปความรู้	20	21	1	42
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้	20	23	2	45
รวม	37	29	0	66
Pearson Chi-Square	การทดสอบ			= 8.744*
Chi-Square	$p = .189$			

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .189 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการการ

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบสาระความรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอายุกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สถานภาพ			
	สีด ด้วยกัน	สมรส/อยู่ แยกกันอยู่	หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	รวม
ระยะเวลาที่ต้องการจัด รูปแบบการท่องเที่ยว				
1. จัดตลอดปี	106	71	3	180
2. เนพะถุดูกาลท่องเที่ยว	91	68	6	165
3. เนพะวันหยุดเทศกาล	24	31	2	57
4. อื่นๆ (เดือนละ 1 อาทิตย์, อาทิตย์ ละครึ่ง)	6	2	0	8
รวม	227	172	11	410
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	= 7.324*		
	Chi-Square p	= .292		

จากการวิเคราะห์เบริญบเที่ยบสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่าระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าความน่าจะเป็น (*p*) เท่ากับ .292 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพ ที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob.
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว						
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	.552	.276	.642	.527
	ภายในกลุ่ม	407	174.804	.429		
	รวม	409	175.356			
2. ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2	.833	.416	.621	.538
	ภายในกลุ่ม	407	272.832	.670		
	รวม	409	273.664			
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.010	.005	.008	.992
	ภายในกลุ่ม	407	255.281	.627		
	รวม	409	255.291			
ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อ รูปแบบการท่องเที่ยวโดยรวม						
	ระหว่างกลุ่ม	2	.290	.145	.312	.732
	ภายในกลุ่ม	407	189.367	.465		
	รวม	409	189.657			

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : One-way ANOVA) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .527 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้าน

ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .538 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .992 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .732 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.4 สถานภาพ ที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร สุตตะวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตาราง 35 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	อาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอก กชน	ธุรกิจ ส่วนตัว	อื่น ๆ (ค้าขาย, รับจำนำ)		
	1	2	3	4	5		
รูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการ							
1. ด้านการจัดแสดง ศิลปวัฒนธรรมเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	17	22	6	13	5	63	
2. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	16	9	15	7	2	49	
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	7	7	1	9	3	27	
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียน ชมเมือง เมืองเวียงเก่าเชียง แสน	8	6	7	3	1	25	
5. ด้านการจัดกิจกรรม ตามประเพณี	9	8	5	6	3	31	
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	4	15	6	9	0	34	
รวม	61	67	40	47	14	229	
Pearson Chi-Square	การทดสอบ Chi-Square = .063						
	$= 30.474^*$						

จากตาราง 35 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .063 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบนันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	อาชีพ						รวม	
	นักเรียน/ นักศึกษา	ราชการ / รัฐวิสาห	พนักงาน/ บริษัทเอก กชน	ธุรกิจ/ ส่วนตัว	อื่น ๆ (ค้าขาย, กิจ รับจำจง)			
รูปแบบการท่องเที่ยว แบบสาระความรู้								
1. ด้านการจัดนิทรรศการ 2. ด้านการจัดวิทยากร 3. ด้านการจัดเอกสารใบความรู้ 4. ด้านการถ่ายทอดความรู้								
รวม	35	54	24	48	21	182		
Pearson Chi-Square	การทดสอบ Chi-Square = 8.285*							
	Chi-Square p = .762							

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยว

แบบสำรวจความรู้ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .762 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบสำรวจความรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	อาชีพ						รวม
	นักเรียน	ราชการ/ รัฐวิสาห	พนักงาน	ธุรกิจ	อื่น ๆ		
	/ นักศึกษา	บริษัทเอก กิจ	ส่วนตัว กชน	(ค้าขาย, ,			
ระยะเวลาที่ต้องการจัด รูปแบบการท่องเที่ยว							
1. จัดตลอดปี	40	59	35	36	10	180	
2. เนพะถุดูกาลท่องเที่ยว	49	42	14	40	20	165	
3. เนพะวันหยุดเทศกาล	6	17	11	18	5	57	
4. อื่น ๆ (เดือนละ 1 อาทิตย์, อาทิตย์ละครั้ง)	1	2	4	1	0	8	
รวม	96	120	64	95	35	410	
Pearson Chi-Square	การทดสอบ						= 30.633*
	Chi-Square p						= .002

จากการ 37 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่าระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ตาราง 38 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของอาชีพกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	แหล่งความ ประป่วน	df	SS	MS	F	Prob.
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว						
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
	ระหว่างกลุ่ม	4	2.358	.590	1.380	.240
	ภายในกลุ่ม	405	172.998	.427		
	รวม	409	175.356			
2. ด้านความปลอดภัย						
	ระหว่างกลุ่ม	4	.942	.236	.350	.844
	ภายในกลุ่ม	405	272.722	.673		
	รวม	409	273.664			
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
	ระหว่างกลุ่ม	4	1.704	.426	.680	.606
	ภายในกลุ่ม	405	253.587	.626		
	รวม	409	255.921			
ความต้องการปัจจัยสนับสนุน ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว						
	ระหว่างกลุ่ม	4	1.165	.291	.626	.644
	ภายในกลุ่ม	405	188.492	.465		
	โดยรวม	409	189.657			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : One-way ANOVA) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .240 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมี

ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านสิงขรรค์ความสะดวกไม่แตกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .844 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .606 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .644 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.5 อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน ในด้านระยะเวลาที่ต้องการจัดรูป แบบการท่องเที่ยว โดยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีน้ำเงินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่นๆ เช่น ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับกัญญาრัตน์ เสนสุวรรณ และคณะ. ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบร่วมกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่าง มีการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายแตกต่างกันด้านเหตุผลสำคัญที่สุดในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว และด้านแหล่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 1.6 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตาราง 39 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชiangแสน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน							รวม
	ต่ำกว่า	5,000-	10,001-	15,001-	20,001-	25,001-	30,001	
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
รูปแบบการท่องเที่ยว								
แบบนันทนาการ								
1. ด้านการจัดแสดง	18	12	11	5	3	5	9	63
2. ศิลปวัฒนธรรม								
3. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง	17	15	8	4	0	0	5	49
4. ด้านการจัดแสดงการละเล่น	5	9	4	4	3	1	1	27
5. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชม เมือง	4	12	3	2	3	0	1	25
6. ด้านการจัดกิจกรรม ตามประเพณี	9	11	2	5	2	1	1	31
7. ด้านการจัดกิจกรรม ไหว้พระ 8 วัด	3	8	8	5	4	3	3	34
รวม	56	67	36	25	15	10	20	229
Pearson Chi-Square		การทดสอบ				= 38.066*		
		Chi-Square				p = .148		

จากตาราง 39 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบ การท่องเที่ยวแบบนันทนาการ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบร่วมแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .148 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐาน หลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบ นันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 40 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการ	การท่องเที่ยว	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน							รวม
		ต่ำกว่า 5,000	5,000- 10,000	10,001	15,001	20,001	25,001	30,001	
	เส้นทาง	5,000 บาท	10,000 บาท	- บาท	- บาท	- บาท	- บาท	- บาท	บาท
	เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	บาท	0 บาท	15,000 บาท	20,000 บาท	25,000 บาท	30,000 บาท	ขึ้นไป บาท	
			บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
รูปแบบการท่องเที่ยว									
แบบสำรวจความรู้									
1. ด้านการจัดนิทรรศการ	4	6	6	3	3	2	5	29	
2. ด้านการจัดวิทยากร	11	12	5	4	4	0	6	42	
3. ด้านการจัดเอกสารใบความรู้	9	14	8	5	1	3	5	45	
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้	14	22	9	6	0	6	9	66	
รวม	38	54	28	18	8	11	25	182	
Pearson Chi-Square		การทดสอบ = 16.046*							
Chi-Square	p	= .589							

จากตาราง 41 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบ การท่องเที่ยวแบบสำรวจความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบร่วมแบบการท่องเที่ยว แบบสำรวจความรู้ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .589 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐาน หลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมี

ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบ
สำรวจความรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 41 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

		รายได้เฉลี่ยต่อเดือน							
ความต้องการ	การ	ต่ำกว่า	5,000-	10,001	15,001	20,001	25,001	30,00	รวม
ท่องเที่ยวเส้นทาง		5,000	10,00	-	-	-	-	-	1
เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	บาท	0 บาท	15,000 บาท	20,000 บาท	25,000 บาท	30,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
ระยะเวลาที่ต้องการจัด									
รูปแบบการท่องเที่ยว									
1. จัดตลอดปี		40	52	31	16	9	10	22	180
2. เนพะຄูกาล		45	51	21	19	10	8	11	165
ท่องเที่ยว									
3. เนพะวันหยุด		8	14	12	7	4	2	10	57
เทศกาล									
4. อื่น ๆ (เดือนละ 1		1	4	0	1	0	0	2	8
อาทิตย์, อาทิตย์ละ									
ครั้ง)									
รวม		94	121	64	43	23	20	45	410
Pearson Chi-Square	การทดสอบ	$= 18.135^*$							
		Chi-Square p = .447							

จากตาราง 42 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม
กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนใน
ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่า
ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .447 ซึ่งมากกว่า .05
นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้

เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 42 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	แหล่งความ ประปรวน	df	SS	MS	F	Prob.
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว						
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
	ระหว่างกลุ่ม	6	2.844	.474	1.107	.357
	ภายในกลุ่ม	403	172.512	.428		
	รวม	409	175.356			
2. ด้านความปลอดภัย						
	ระหว่างกลุ่ม	6	6.543	1.091	1.645	.133
	ภายในกลุ่ม	403	267.121	.663		
	รวม	409	273.664			
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
	ระหว่างกลุ่ม	6	6.878	1.146	1.860	.087
	ภายในกลุ่ม	403	248.413	.616		
	รวม	409	255.291			
ความต้องการปัจจัยสนับสนุน ต่อรูปแบบการท่องเที่ยว						
	ระหว่างกลุ่ม	6	4.937	.823	1.795	.099
	ภายในกลุ่ม	403	184.720	.458		
	รวม	409	189.657			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : One-way ANOVA) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .357 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .133 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .087 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .099 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่า เชียงแสน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ อารีย์ วรเวชอนกุล. (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม พบว่า รายได้แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว คือ มี วัตถุประสงค์อื่นๆ และจำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมากท่องเที่ยวต่อปีไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ภูมิภาคที่อาศัย แตกต่างกัน มีความต้องการ การ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ภูมิภาคที่อาศัย แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ภูมิภาคที่อาศัย แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน

ตาราง 43 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการ	การท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ภูมิภาคที่อาศัย									
		ภาค เหนือ	ตะวัน ออก	ตะวัน ออก	ตะวัน ออก	ตะวัน ตก	ภาค กลาง	ภาค ใต้	กทม	รวม	
		อ	เฉียง ใต้	เฉียง เหนือ	(ไม่รวม กทม.)	.					
รูปแบบการท่องเที่ยว											
แบบนันทนาการ											
1. ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม	43	3	0	2	1	6	2	6	63		
2. ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง	39	2	1	1	0	1	0	5	49		
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น	20	2	0	1	0	3	0	1	27		
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง	19	0	0	1	1	4	0	0	25		
5. ด้านการจัดกิจกรรม	22	1	0	1	0	5	0	2	31		
ตามประเภท											
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหוואพะ 8 วัด	22	0	0	1	0	6	1	4	34		
รวม	165	8	1	7	2	25	3	18	229		
Pearson Chi-Square											
การทดสอบ											
Chi-Square = .825											
จากตาราง 44 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภูมิภาคที่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถามกับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการ											

จากตาราง 44 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภูมิภาคที่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถามกับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการ

ท่องเที่ยวแบบนันทนาการ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในกราฟทดสอบพบร่วมกับรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .825 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบนันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 44 แสดงผลกราฟทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการ	การท่องเที่ยว สืบสาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ภูมิภาคที่อาศัย									รวม	
		ภาค เหนือ	ตะวัน ออก	ตะวัน ออก	ตะวัน ตก	ภาค กลาง	ภาค ใต้	ภาค ใต้	ภาค เหนือ	ภาค กทม.		
		ก	เฉียง	เฉียง	(ไม่รวม กทม.)	ใต้						
รูปแบบการท่องเที่ยว												
แบบสำรวจความรู้												
1. ด้านการจัดนิทรรศการ	16	1	0	2	0	7	1	2	29			
2. ด้านการจัดวิทยากร	27	1	0	5	1	4	1	3	42			
3. ด้านการจัดเอกสารใบความรู้	26	3	2	2	1	7	2	2	45			
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้	49	3	1	3	3	2	4	1	66			
รวม	118	8	3	12	5	20	8	8	182			
Pearson Chi-Square		กราฟทดสอบ									= 22.678*	
		Chi-Square p = .361										

จากตาราง 45 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภูมิภาคที่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสำรวจความรู้ โดยใช้สถิติ Chi-Square ในกราฟทดสอบพบร่วมกับรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสำรวจความรู้ มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .361 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกันมีความ

ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในรูปแบบสาระความรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 45 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการ การท่องเที่ยวเส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ภูมิภาคที่อาศัย									รวม
	ภาค เหนือ	ภาค ตะวัน ออก	ตะวัน ออก	ภาค ตะวัน ออก	ภาค กลาง	ภาค ใต้	ภาค ใต้	ภาค เหนือ	ภาค กทม.	
			เฉียง	เฉียง	ตก	(ไม่รวม ภาค)				
		เหนือ								
ระยะเวลาที่ต้องการจัด รูปแบบการท่องเที่ยว										
1. จัดตลอดปี	129	5	1	7	1	17	6	14	180	
2. เฉพาะฤดูกาล ท่องเที่ยว	113	7	1	9	2	21	4	8	165	
3. เฉพาะวันหยุด เทศกาล	36	4	2	3	4	6	1	1	57	
4. อื่น ๆ (เดือนละ 1อาทิตย์, อาทิตย์ละ ครึ่ง)	5	0	0	0	0	0	0	3	8	
รวม	283	26	4	19	7	44	11	26	410	
Pearson Chi-Square	การทดสอบ									= 37.108*
	Chi-Square p = .016									

จากตาราง 46 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภูมิภาคที่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถามกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการทดสอบพบว่าระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .016 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนในระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 46 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของภูมิภาคที่อาศัยกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความต้องการการท่องเที่ยวเส้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน		แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob.
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยว							
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก							
	ระหว่างกลุ่ม	7	2.053	.293	.680	.689	
	ภายในกลุ่ม	402	173.303	.431			
	รวม	409	175.356				
2. ด้านความปลอดภัย							
	ระหว่างกลุ่ม	7	5.762	.823	1.235	.282	
	ภายในกลุ่ม	402	267.903	.666			
	รวม	409	273.664				
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน							
	ระหว่างกลุ่ม	7	4.731	.676	1.084	.372	
	ภายในกลุ่ม	402	250.560	.623			
	รวม	409	255.291				
ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวโดยรวม							
	ระหว่างกลุ่ม	7	3.184	.455	.981	.445	
	ภายในกลุ่ม	402	186.473	.464			
	รวม	409	189.657				

จากตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : One-way ANOVA) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า Probability (p) เท่ากับ .689 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกันมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน

ด้านความปลอดภัย มีค่า Probability (p) เท่ากับ .282 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ .372 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

ความต้องการปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนโดยรวม มีค่า Probability (p) เท่ากับ .445 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ภูมิภาคที่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 1.7 ภูมิภาคที่อาศัย ที่แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน ในด้านระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว โดยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิภาคที่อาศัยอยู่ภาคเหนือ มีความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสนมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิภาคที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ภาคใต้และกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับศศิธร สุตตะวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวใน จำเจ和地区จังหวัดเชียงราย พบร่วมกับ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 2 จูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการและแบบสาระความรู้มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง เวียงกานเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สมมติฐานที่ 2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H₁ : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงก่าเชียงแสน

ตาราง 47 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงก่า เซียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงก่า เซียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อวูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงก่าเซียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดง ศิลปะบนธรรมชาติความต้องการการ ท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง	.278*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก

2. การแสดงฟ้อนรำพื้นเมือง	.270*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
3. การแสดงดนตรีพื้นเมือง	.267*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.643*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงพิธีกรรมพื้นเมืองกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงพิธีกรรมพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .278 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงพิธีกรรมพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงฟ้อนรำพื้นเมืองกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiang 曼 ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้

สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงฟ้อนรำพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .270 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงฟ้อนรำพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงดนตรีพื้นเมืองกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงดนตรีพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .267 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงดนตรีพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวโดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยว

เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการ เจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .643 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการ จัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา ท่องเที่ยวเพื่อชมการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ การจัด แสดงพิธีกรรมพื้นเมือง การฟ้อนรำพื้นเมือง และการจัดแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวังชะล้อ ซื้อง มากขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการแนวคิดแรงจูงใจทางการ ท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวนุชย์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความ ต้องการอยากเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามายกระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เข้ามา เกี่ยวข้องเสมอ Abrham H.Maslow (อ้างในฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามายกระตุ้นจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแยม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานรากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 48 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบ นันทนาการ ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียงกับความ ต้องการการท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. การแสดงเล่าขานดำเนินเมืองเวียงเก่า	.256*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
2. การแสดงเสียง สี เสียง ชุดลีก	.241*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
3. การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง	.227*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
4. การแสดงแสง สี เสียง บนจอม่าน	.174*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.651*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 49 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของ นักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงแสง สี เสียง เล่าขานดำเนินเมืองเวียงเก่า เชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดง แสง สี เสียง เล่าขานดำเนินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .256 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมา

ท่องเที่ยวเพื่อชีวิตความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงแสง สี เสียง เล่าขานตำนานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงแสง สี เสียง ชุดเล็ก เมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงแสง สี เสียง ชุดเล็ก เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .241 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงแสง สี เสียง ชุดเล็ก เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงแสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงแสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .227 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงแสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงผล สี เสียง บนจอม่านบริเวณเมืองเวียง
เก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง
แสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์
สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000
ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า
การแสดงผล สี เสียง บนจอม่านบริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการ
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อ
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .174 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมี
ความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทย
เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงผล สี เสียง บนจอม่านบริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมาก
ขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้าน
ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
มากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบ
นันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียงเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment
correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ
ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียงเส้นทางเมืองเวียงเก่า
เชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง
เวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .651 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง และ
เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการจัด
แสดงแสง สี เสียงเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ การจัดแสดงแสง สี เสียง เล่าขานดำเนินเมืองเวียงเก่าเชียงแสน การจัดแสดงแสง สี เสียง ชุดเล็ก เมืองเวียงเก่าเชียงแสน การจัดแสดงแสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง และการจัดแสดงแสง สี เสียง บนจอม่น บริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มากขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวเชิงแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามายกระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ Abrham H.Maslow (อ้างในนลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามายกระตุ้นจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแฮม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียบง่ายด้วยการระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานรากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียบง่ายด้วยตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.3 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการ

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 49 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดง การแสดงเล่นกับความต้องการการท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. การแสดงตีกลองสะบัดซ้าย	.190*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
2. การแสดงการรำดาบ	.226*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
3. การแสดงการแสดงเล่นชนกวน	.107*	.031	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.550*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 50 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงตีกลองสะบัดชัยกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงตีกลองสะบัดชัย มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .190 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงตีกลองสะบัดชัยมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงการรำดาบกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงการรำดาบ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .226 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงการรำดาบมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงการละเล่นชนกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .031 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การแสดงการละเล่นชนกับ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .107 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อ นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแสดงการละเล่นชนกับมากขึ้น ความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบ นันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการ การ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .550 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง และเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.3 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ การแสดง ตีกลองสะบัดซ้าย การแสดงการรำดาบและ การแสดงการละเล่นชนกว่าง มากขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมุชช์yle มาจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามาระดับต้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เช่นมาเกี่ยวข้องเสมอ Abraham H. Maslow (อ้างใน ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามาระดับต้นจึงทำให้เกิดความต้องการซึ่งได้

ທຖ່ງກົງເກີຍວັນກັບຄວາມຕ້ອງກາງຂອງ ອັບຮາແຊມ ມາສໂລວ ທີ່ບຸຄຄລຈະມີຄວາມຕ້ອງກາງທີ່
ເຮັດວຽກຈາກຮະດັບພື້ນຖານມາກຳທີ່ສຸດໄປຢັງຮະດັບສູງສຸດ ໂດຍຂອບຂໍ້າຍຈະອູ່ປັນພື້ນຖານຂອງ
ສະມານຕິຈຸນຣາກຈຸນສານໜ້າໂຄດ

- บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
  - ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียกว่า ลำดับตามความสำคัญ
  - บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไป เมื่อความต้องการระดับต่อไปลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.4 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 50 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมืองกับความต้องการการท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. การนั่งเกวียนเที่ยมวัว หรือควาย	.194*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
2. การนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก	.111*	.025	สัมพันธ์ต่ำมาก
3. การนั่งเกวียนท่ามกลางเสียงเพลง	.202*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.432*	.000	สัมพันธ์ต่ำ

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 51 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันหนากการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการการนั่งเกวียนเที่ยมวัว หรือความกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การนั่งเกวียนเที่ยมวัว หรือความมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง เวียง เก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .194 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อ การนั่งเกวียนเที่ยมวัว หรือความมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการนั่งเกวียนโดยใช้รถลากกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .025 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การนั่งเกวียนโดยใช้รถลากมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียง แสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่า เชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .111 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ

เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการนั่งเกวียนโดยใช้รถลากมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ขอ ซึ่งกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ขอ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .202 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ขอ ซึ่งมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันหนาการ ด้านการจัดแสดงกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวโดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันหนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .432 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้นความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.4 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการนั่งเกวียน ชุมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือควาย กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก และกิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียงชะล้อ ซึ่งมากขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมุชช์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกราดตุนให้เกิดความต้องการอย่างเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามาระดับตุนหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายๆ ด้านเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ Abrham H.Maslow (อ้างในฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามาระดับตุนจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราเอม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานรากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียบเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.5 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปี มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว

ชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบบันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปี ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบบันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปี มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 51 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบบันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปี กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สีสันทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบบันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมตามประเด็นกับความต้องการการท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. กิจกรรมป้าเวณีป้าใหม่เมือง	.256*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
2. กิจกรรมตามกิจกรรมตลาด	.232*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
3. กิจกรรมปล่อยโคมลอยวันลอยกระทง	.293*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.587*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 52 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนับทุกการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปี กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมป้าเวณีปี่ใหม่เมืองกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมป้าเวณีปี่ใหม่เมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .256 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมกิจกรรมป้าเวณีปี่ใหม่เมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมตามก้าวสู่สากลกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสัมพันธ์อ่อนตัวง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมตามก้าวสู่สากลมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) เท่ากับ .232 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยว

ชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมกิจกรรมตามกิจกรรมมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทงกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทงมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .293 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทงมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปีกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปี มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .587 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นประจำปีมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.5 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์แบบนั่นทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณี
ประจำปี มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง
เวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว
เพื่อชมกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี ได้แก่ กิจกรรมป้าເວັນປີ່ເມື່ອ
ເມື່ອ ກິຈການຕານກ່າວຍສລາກ ແລະ ກິຈການປລ່ອຍໂຄມລອຍໃນວັນລອຍກະທົງມາກັ້ນ ຈະມີຄວາມ
ຕ້ອງກາຮາກທ່ອງເຖິງເຊີງອຸ້ນຫຼາກ ປະເທດວຽກພະນັກງານ ດ້ວຍກິຈການປລ່ອຍໂຄມລອຍໃນວັນລອຍກະທົງມາກັ້ນ
ຂຶ້ນສົດຄລ້ອງກັບແນວົດແລະ ຖຸ່ງໝູງເກີດກຳນົດກຳມື່ງແນວົດແຮງຈຸງ ໃຈທາງການທ່ອງເຖິງ ໂດຍ
ກ່ອນທີ່ຈະເກີດທາງທ່ອງເຖິງມຸນໜູ້ເຮົາມັກຈະມີແຮງຈຸງ ໃຈທີ່ໄປກະຕຸນໃຫ້ເກີດຄວາມຕ້ອງກາຮາກ
ເດີນທາງທ່ອງເຖິງຂຶ້ນແຮງຈຸງ ໃຈທາງການທ່ອງເຖິງ ອາຈຈະເກີດຂຶ້ນຈາກສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າມາ
ກະຕຸນຫຼື ເກີດຈາກພຸດທິກຣມຄວາມຕ້ອງການສ່ວນຕົວ ຫຼື ອາຈເກີດຈາກທັງ 2 ປະກາວຽມກັນ ຂຶ້ນ
ແຮງຈຸງ ໃຈທີ່ທຳໄຫ້ເກີດເດີນທາງທ່ອງເຖິງ ຈະມີແຮງຈຸງ ໃຈດ້ານໄດ້ດ້ານໜຶ່ງຫຼືອໝາຍາດ້ານ ເຂົ້າມາ
ເກີຍວ່າຂໍ້ອສເສມອ Abrham H.Maslow (ອ້າງໃນອະລອນຄວີ ພິມລສມພງສ, 2542 : 36 – 39) ດັ່ງນັ້ນ ເນື່ອມີ
ແຮງຈຸງ ໃຈເຂົ້າມາກະຕຸນຈຶ່ງທຳໄຫ້ເກີດຄວາມຕ້ອງການຂຶ້ນໄດ້

ທຸ່ງໝູງເກີຍກຳນົດຄວາມຕ້ອງການຂອງ ອັບຮາແຮມ ມາສໂລວ ທີ່ບຸຄຄລຈະມີຄວາມຕ້ອງການທີ່
ເຮັງລຳດັບຈາກຮະດັບພື້ນຖານນາກທີ່ສຸດໄປຢັ້ງຮະດັບສູງສຸດ ໂດຍຂອບຂ່າຍຈະອູ່ປັນພື້ນຖານຂອງ
ສົມມຕິສູານວາກສູານສາມໜ້ອຄົວ

1. ບຸຄຄລ ຄືອ ສິ່ງມີຊີວິດທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ
2. ຄວາມຕ້ອງການຂອງບຸຄຄລຈະຄູກເວັງລຳດັບຕາມຄວາມສຳຄັງ
3. ບຸຄຄລທີ່ຈະກ້າວໄປສູ່ຄວາມຕ້ອງກາຮະດັບຕ່ອໄປເມື່ອຄວາມຕ້ອງກາຮະດັບຕໍ່າລົງມາໄດ້ຄູກ
ຕອບສອນອຍ່າງດີແລ້ວເທົ່ານັ້ນ

สมมติฐานที่ 2.6 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมให้กับชาว 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมให้กับชาว 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมให้กับชาว 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 52 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมใหม่ใน 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมใหม่ใน 8 วัดกับความต้องการการท่องเที่ยว			ระดับความสัมพันธ์
1. กิจกรรมเดินทาง	.212*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
2. กิจกรรมเจริญสมารชิกาวา	.242*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
3. กิจกรรมการใหม่ประสาดมนต์	.286*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
4. กิจกรรมแห่งความเมตตา	.250*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
5. กิจกรรมแห่งพระสรงน้ำ – ใหม่พระ	.255*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
6. กิจกรรมทำบุญตักบาตร	.307*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.769*	.000	สัมพันธ์สูง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 53 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมใหม่ใน 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของ

นักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสหสมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมเดินทางกับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมเดินทางมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ (r) เท่ากับ .212 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยว ชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมเดินทางมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมเจริญสมាជิภานากับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมเจริญสมាជิภานามีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ (r) เท่ากับ .242 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมเจริญสมាជิภานามากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการให้พระสวามน์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมให้พระสวามน์มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .286 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรม ให้พระสวามน์มากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนก ปล่อยปลา กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนก ปล่อยปลา มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .250 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การ ปล่อยนก ปล่อยปลา มากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมแห่งพระสรงน้ำ – ไหว้พระขอพร 8 วัดกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของ

นักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐานพันธุ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมแห่งพระสงฆ์ – ไห้วพระขอพร 8 วัดมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .255 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมแห่งพระสงฆ์ – ไห้วพระขอพร 8 วัดมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐานพันธุ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า กิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .307 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์มากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมไห้วพระ 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมให้วยะ 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียง แสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .769 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ก้าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมให้วยะ 8 วัดเมืองเวียง เก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.6 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมให้วยะ 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรม ให้วยะ 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ได้แก่ กิจกรรมเดินทาง กิจกรรมเจริญสามารถ กิจกรรมการไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลา กิจกรรมแห่ง พระสงฆ์ - ไหว้พระขอพร 8 วัด และกิจกรรมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์มาก ขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้าน ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการ ท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมุชช์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความ ต้องการอยากเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามายกระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยวจะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เช่นมา เกี่ยวข้องเสมอ Abraham H. Maslow (อ้างในนลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมี แรงจูงใจเข้ามากกระตุ้นจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแยม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานว่าก้านสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.7 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 53 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ กับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระ ความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการกับความต้องการ การท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. นิทรรศการเครื่องแต่งกาย	.237*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
2. นิทรรศการโบราณวัตถุ	.227*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
3. นิทรรศการจิตกรรมภาพวาด	.247*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
4. นิทรรศการประวัติเมืองเชียงแสน	.318*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
5. นิทรรศการวิถีชีวิตริมแม่น้ำเชียงแสน	.331*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.656*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 54 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดนิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่า เชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์

เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .273 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมนิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดนิทรรศการโบราณวัตถุสมัยเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการโบราณวัตถุสมัยเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .277 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมนิทรรศการโบราณวัตถุสมัยเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดนิทรรศการจิตรกรรมภาพวาดและจิตกรรวมผาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการ

อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการจิตกรรวมภาพวาด และจิตกรรวมผ่านนั้นสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .247 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมนิทรรศการจิตกรรวมภาพวาด และจิตกรรวมผ่านนั้นสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดนิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .318 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมนิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดนิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์

สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .331 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมนิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .656 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.7 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ด้านการจัดนิทรรศการ ได้แก่ นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน นิทรรศการโบราณวัตถุเมืองเวียงเก่าเชียงแสน นิทรรศการจิตกรรวมภาพวาดและจิตกรรมฝาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน นิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน และนิทรรศการวิถีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้นจะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมนุษย์รามกจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากลิสต์แผลล้อมต่างๆ ที่เข้ามากระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เช่นมาเกี่ยวข้องเสมอ Abraham H. Maslow (อ้างในคลองศรี พิมลดสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามากระตุ้นจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแฮม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียบง่ายดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานรากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียบง่ายดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.8 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์

เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 54 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากร บรรยายกับความต้องการ การ ท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	ผลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. จัดวิทยากรบรรยาย	.248*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
2. จัดวิทยากรน้อยห้องถิน	.260*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.461*	.000	สัมพันธ์ต่ำ

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 55 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดวิทยากรบรรยายໄວ่ตามใบรายงานสถานกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดวิทยากรบรรยายໄວ่ตามใบรายงานสถานมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .248 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อต้องการความรู้จากวิทยากรมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .260 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อต้องการความรู้จากวิทยากรมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดวิทยากรน้อยท้องถิ่นกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดวิทยากรน้อยท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .260 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อต้องการความรู้จากวิทยากรมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยายกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์

เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสัมพันธ์อย่างง่าย ของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) เท่ากับ .461 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อ ต้องการความรู้จากรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยายมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.8 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย มีความสัมพันธ์กับความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูป แบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสน พぶว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อต้องการความรู้จากรูปแบบการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย ได้แก่ การจัด วิทยากรบรรยายไก่ตามโบราณสถาน และการจัดวิทยากรน้อยห้องถินมากขึ้น จะมีความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดย ก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมุนชูย์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่าง เดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามา กระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากห้อง 2 ประการรวมกัน ซึ่ง แรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เข้ามา เกี่ยวข้องเสมอ Abrham H.Maslow (อ้างในฉบับศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมี แรงจูงใจเข้ามากกระตุ้นจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแยม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานว่าก្នานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.9 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

ตาราง 55 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย กับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบสาระความรู้ ด้านการ ใบความรู้กับความต้องการ การท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปรความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. เอกสารแผ่นพับ	.287*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
2. คู่มือการท่องเที่ยว	.315*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
3. แผ่นชีดีรวม	.186*	.000	สัมพันธ์ต่ำมาก
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.600*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 56 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย กับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดเอกสารแผ่นพับกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดเอกสารแผ่นพับมีความสัมพันธ์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย

สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .287 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวและได้รับเอกสารແຜ່ນພັບຈາກສຕານທີ່ທອງເຖິງມາກື້ນ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านປົກຈັຍสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากື້ນ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดคู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านປົກຈັຍสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดคู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าເຊີຍແສນມีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงເກ່າເຊີຍແສນ ด้านປົກຈັຍสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .315 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวและได้รับคู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນจากສຕານທີ່ທອງເຖິງມາກື້ນ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ ด้านປົກຈັຍสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນมากື້ນ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดແຜ່ນຫຼືດໍອຽມສໍາຮັບນັກທອງເຖິງກັບความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນของนັກທອງເຖິງ ด้านປົກຈັຍสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดແຜ່ນຫຼືດໍອຽມສໍາຮັບນັກທອງເຖິງມีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) และยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า การจัดແຜ່ນຫຼືດໍອຽມສໍາຮັບນັກທອງເຖິງມีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ ด้านປົກຈັຍสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองເງິນເກ່າເຊີຍແສນ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

เท่ากับ .186 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวและได้รับแผ่นซีดีรวมสำหรับนักท่องเที่ยวจากสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวกับความต้องการ การท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของ นักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .600 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวและได้รับจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวจากสถานที่ท่องเที่ยวจากรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระ ความรู้ ด้านการจัดจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.9 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มี ความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียง แสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและได้รับจัด เอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวจากสถานที่ท่องเที่ยวจากรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ เอกสารแผ่นพับ คู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน และแผ่นซีดีรวมมากขึ้น จะมี ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนด้านปัจจัย

สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดย ก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมนุษย์รามก จะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามา กระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่ง แรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เข้ามา เกี่ยวข้องเสนอ Abram H.Maslow (อ้างในฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมี แรงจูงใจเข้ามากกระตุ้นจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแคม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่ เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของ สมมติฐานรากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูก ตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.10 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสร้างความรู้ ด้าน การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของ นักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสร้างความรู้ ด้านการถ่ายทอด ความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน ไม่มีความสัมพันธ์กับความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสร้างความรู้ ด้านการถ่ายทอด ความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว

ชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน

ตาราง 56 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญา ท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
กับความต้องการ การท่องเที่ยว			
1. ด้านเครื่องจักร้านแบบพื้นเมือง	.325*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
2. ด้านการทำมาหากินแบบพื้นเมือง	.303*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
3. ด้านการรักษาโรคแบบพื้นเมือง	.358*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
4. ด้านการทำเครื่องดื่มหรือพื้นเมือง	.341*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.850*	.000	สัมพันธ์สูง
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 57 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญา ท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดความรู้ด้านเครื่องจักร้านแบบพื้นเมือง กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของ

นักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การถ่ายทอดความรู้ ด้านเครื่องจักรสารแบบพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .325 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการถ่ายทอดความรู้ด้านเครื่องจักรสารแบบพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดความรู้ด้านการทำอาหารกินแบบพื้นเมืองกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การถ่ายทอดความรู้ ด้านการทำอาหารกินแบบพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .303 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการถ่ายทอดความรู้ด้านการทำอาหารกินแบบพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดความรู้ด้านการรักษาโรคแบบพื้นเมือง กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง

เดียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การถ่ายทอดความรู้ ด้านการรักษาโรคแบบพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .358 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการ ถ่ายทอดความรู้ด้านการรักษาโรคแบบพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดความรู้ด้านการทำเครื่องดื่มตราชีแบบ พื้นเมืองกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทาง เมืองเดียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การถ่ายทอดความรู้ ด้านการทำเครื่องดื่มตราชีแบบพื้นเมืองมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .341 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการ ถ่ายทอดความรู้ด้านการทำเครื่องดื่มตราชีแบบพื้นเมืองมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบ สาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเดียงเก่าเชียง แสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเดียงเก่าเชiangแสน ของ นักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product

moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเรียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) เท่ากับ .850 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเรียงเก่าเชียงแสน จากรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้ สำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.10 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเรียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเรียงเก่าเชียงแสนจากรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ เครื่องจักรسانพื้นเมือง การทำมาหากินแบบพื้นเมือง การรักษาโรคแบบพื้นเมือง และการทำเครื่องดื่มตระเบ็งพื้นเมืองมากขึ้นจะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมนุษย์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามา กระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากห้าง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านเข้ามา

เกี่ยวข้องเสมอ Abraham H. Maslow (อ้างในนลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามากระตุนจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแยม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากรดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของ สมมติฐานว่าคนสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.11 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย   ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการไม่มีความสัมพันธ์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย   ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับ ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสนของ นักท่องเที่ยวชาวไทย   ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงแก่เชียงแสน

ตาราง 57 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการกับความต้องการการ ท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม	.643*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		
2. ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง	.651*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		
3. ด้านการจัดแสดงการละเล่น	.550*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		
4. ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียน	.432*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
5. ด้านการจัดกิจกรรมตามประเพณี	.587*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		
6. ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด	.769*	.000	สัมพันธ์สูง
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.339*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 58 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมเมืองเวียงเก่าเชียงแสน กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของ นักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง

เกี่ยงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .643 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดแสดงแสง สี เสียง เมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดแสดงแสง สี เสียง เมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .651 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการจัดแสดงแสง สี เสียง เมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชiangแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดแสดงการละเล่น เมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเกี่ยงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product

moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดแสดง การละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .550 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปาน กกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชม การจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เมืองเวียงเก่าเชียง แสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของ นักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดกิจกรรมนั่ง เกวียนชุมเมือง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .432 นั้นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วม กิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตาม ประเพณีประจำปีกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สื้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สื้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า

.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปีมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .587 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปีมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมให้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดกิจกรรมให้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .769 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อร่วมกิจกรรมให้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .339 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.11 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ เมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ได้แก่ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียงเมื่องเวียงเก่าเชียงแสน ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่า เชียงแสน ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชุมเมือง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับ เมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี และด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัดมากขึ้น จะมี ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัย สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดย ก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมนุษย์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่าง เดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามา กระตุ้นหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่ง แรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เข้ามา เกี่ยวข้องเสมอ Abraham H. Maslow (อ้างในนัดลงศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมี แรงจูงใจเข้ามาระตุนจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราแยม มาสโลว์ ที่บุคคลจะมีความต้องการที่ เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของ สมมติฐานரากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะก้าวไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่อมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.12 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย   ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของ นักท่องเที่ยวชาวไทย   ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ มีความสัมพันธ์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของ นักท่องเที่ยวชาวไทย   ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 58 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการกับความต้องการการ ท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการจัดนิทรรศการ	.656*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		
2. ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย	.461*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		
3. ด้านการจัดเอกสารไว้ความรู้	.600*	.000	สัมพันธ์ปานกลาง
	*		
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้	.850*	.000	สัมพันธ์สูง
	*		
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.402*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
	*		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 59 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดนิทรรศการกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบร่วมกับค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดนิทรรศการมีความสัมพันธ์กับความต้องการการ

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .656 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมการจัดนิทรรศการมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยายกับความต้องการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยายมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .461 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อต้องการความรู้จากวิทยากรมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .600 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวและได้รับเอกสารใบความรู้จากแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกรเล่าของภูมิปัญญาท่องถินเวียงเก่าเชียงแสนกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์ อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกรเล่าของภูมิปัญญาท่องถินเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .850 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อ ชมการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกรเล่าของภูมิปัญญาท่องถินเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .402 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาว

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .402 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาว

ไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้มากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.12 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบร่วมกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ได้แก่ ด้านการจัดนิทรรศการ ด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยวและด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญา ท่องถินเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ แนวคิดแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว โดยก่อนที่จะเกิดทางท่องเที่ยวมุชช์เรามักจะมีแรงจูงใจที่ไปกระตุนให้เกิดความต้องการอย่างเดินทางท่องเที่ยวซึ่งแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามายกระตุนหรือเกิดจากพฤติกรรมความต้องการส่วนตัว หรืออาจเกิดจากทั้ง 2 ประการรวมกัน ซึ่งแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเดินทางท่องเที่ยว จะมีแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ Abrham H.Maslow (อ้างในฉลองศรี พิมล สมพงศ์, 2542 : 36 – 39) ดังนั้น เมื่อมีแรงจูงใจเข้ามายกระตุนจึงทำให้เกิดความต้องการขึ้นได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ อับราヘม มาสโลว ที่บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับสูงสุด โดยขอบข่ายจะอยู่บนพื้นฐานของ สมมติฐานรากฐานสามข้อคือ

1. บุคคล คือ สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ
2. ความต้องการของบุคคลจะถูกเรียงลำดับตามความสำคัญ
3. บุคคลที่จะกำราบไปสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้ถูกตอบสนองอย่างดีแล้วเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2.13 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_0 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

H_1 : รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ตาราง 59 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยว แบบนันทนาการและแบบสาระความรู้กับ ความต้องการการท่องเที่ยว	r	Sig (2-tailed)	แปลความหมาย ระดับความสัมพันธ์
1. แบบนันทนาการ	.339*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
2. แบบสาระความรู้	.402*	.000	สัมพันธ์ต่ำ
ความต้องการการท่องเที่ยวโดยรวม	.398*	.000	สัมพันธ์ต่ำ

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 60 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .339 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการมากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวม โดยใช้สถิติดทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบว่า โดยรวมมีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .402 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสาระความรู้มากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้าน

ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว โดยรวมใช้สถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) พบร่วมกับ Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .398 นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์มากขึ้น ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามสมมติฐานที่ 2.13 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบร่วมกับ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อชมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ได้แก่ แบบนันทนาการ และแบบสำรวจความรู้สึกมากขึ้น จะมีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วศิน ปัญญาภรณ์ (บทคัดย่อ) ศึกษางานวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ร่วมเบียงวัฒนธรรม (กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์) พบร่วมกับ ด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวมีผู้เยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีโอกาสขยายตัว เนื่องจากมีปริมาณการก้าวมาเที่ยวครั้งที่ 2 และ 3 โดยมีความสนใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ดังนั้น การจัดการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่สร้างการตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุกในรูปแบบใหม่ “แหล่งท่องเที่ยว เชื่อมโยง” ภายใต้จุดขายร่วมกันที่มีลักษณะเฉพาะทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และ กัลยา รัตน์ ศิริรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนเพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว เชิงนิเวศ

ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยโดยรวมมีความสำคัญต่อการวางแผนเพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 60 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ	สถิติที่ใช้
1.	ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อาศัยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน		
1.1	นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน		
1.1.1	รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
1.1.2	รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
1.1.3	ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
1.1.4	ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว		
		สอดคล้อง	t-Test
1.2	นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชiangแสนแตกต่างกัน		
1.2.1	รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
1.2.2	รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
1.2.3	ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
1.2.4	ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว	ไม่สอดคล้อง	One-way Anova

ตาราง 60 ต่อ

ข้อที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบ
	1.3.3 ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.3.4 ปัจจัยสนับสนุนด้วยรูปแบบการท่องเที่ยว	ไม่สอดคล้อง	Anova
1.4	นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน	One-way	
	1.2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสร้างความรู้	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.2.3 ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.2.4 ปัจจัยสนับสนุนด้วยรูปแบบการท่องเที่ยว	One-way	
1.5	นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน	ไม่สอดคล้อง	Anova
	1.2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสร้างความรู้	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.2.3 ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.2.4 ปัจจัยสนับสนุนด้วยรูปแบบการท่องเที่ยว	One-way	

ตาราง 60 ต่อ

ข้อ	สมมติฐาน	ผลการ ทดสอบ	สถิติที่ใช้
1.6	นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน		
	1.6.1 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.6.2 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.6.3 ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	สอดคล้อง	Chi-Square
	1.6.4 ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว	ไม่สอดคล้อง	One-way Anova
1.7	นักท่องเที่ยวชาวที่มีภูมิภาคที่อาศัย แตกต่างกัน มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนแตกต่างกัน		
	1.7.1 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบนันทนาการ	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.7.2 รูปแบบการท่องเที่ยวแบบสาระความรู้	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.7.3 ระยะเวลาที่ต้องการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	ไม่สอดคล้อง	Chi-Square
	1.7.4 ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว	ไม่สอดคล้อง	One-way Anova

ตาราง 60 ต่อ

ข้อ	สมมติฐาน	ผลการ ทดสอบ	สถิติที่ใช้
2	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ และแบบสำรวจความรู้มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ชาวไทย		
2.1	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรม ที่นิยมเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.2	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.3	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมือง เวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation

ตาราง 60 ต่อ

ข้อ	สมมติฐาน	ผลการ ทดสอบ	สถิติที่ใช้
2.4	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมเมือง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.5	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเด็นปะจำปี มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.6	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัดเมืองเวียงเก่าเชียงแสน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.7	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการจัดนิทรรศการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation

ตาราง 60 ต่อ

ข้อ	สมมติฐาน	ผลการ ทดสอบ	สถิติที่ใช้
2.8	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สาระความรู้ ด้านการจัดวิทยากรบรรยาย ความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	แบบ มี	สอดคล้อง Pearson Correlation
2.9	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ สาระความรู้ ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	แบบ	สอดคล้อง Pearson Correlation
2.10	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสนมีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.11	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation

ตาราง 60 ต่อ

ข้อ	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ	สถิติที่ใช้
2.12	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบ สำรวจความรู้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัย สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation
2.13	รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบ สำรวจความรู้ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับ นักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านปัจจัย สนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน	สอดคล้อง	Pearson Correlation

คำถามการวิจัยข้อที่ 3. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง
เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย
เป็นอย่างไร?

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน จังหวัด
เชียงราย ได้แก่ ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ หน่วยงาน
ราชการ สถานศึกษา/ ตัวแทนนักศึกษา

ดำเนินการจัดการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อวันที่ 5 เดือน
มีนาคม พ.ศ. 2553 ตั้งแต่เวลา 9.00 - 15.30 น. ณ เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน มีผู้เข้าร่วม
ประชุม จำนวนทั้งสิ้น 20 คน โดยการนำเสนอที่ได้จากการวิเคราะห์ในคำถามการวิจัยข้อที่ 1 และ
2 เป็นข้อมูลดำเนินการประชุม ซึ่งมีประเด็นนำเสนอเพื่อวิเคราะห์ในหัวข้อที่ 1 และ

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
2. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการ
3. ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
4. ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
5. ท่านคิดว่าความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จะสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างไร?
6. บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ละฝ่ายจะเป็นอย่างไร?
7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการประชุม พบร่วม

ประเด็นที่ 1 เป็นดังนี้

จากข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่ประชุมเห็นว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้มากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่เดินทางมาท่องเที่ยวแต่ขณะเดียวกัน กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีธุรกิจส่วนตัว สถานภาพสมรส ภูมิภาคที่อยู่ภาคกลาง หรือกลุ่มที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ก็มีความสำคัญไม่น้อยและอาจสามารถขยายเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ควรจะต้องพัฒนาทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศให้เดินทางมาเยือน เนื่องจากแหล่งประวัติศาสตร์เป็นสมบัติของประเทศไทยที่ต้องหวง护และร่วมกันรักษาไว้ร่วมกัน

ประเด็นที่ 2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการ ได้แก่

จากผลการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวังชะล้อ ซอ ซึ่งมากที่สุด รองลงมาคือ การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง และการฟ้อนรำพื้นเมือง ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่า ดนตรีพื้นเมืองทางเหนือมีความสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ ประกอบกับค่อนข้างหาฟังได้ยากในยุคนี้ ส่วนการแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง อันได้แก่การแสดงพิธีต่างๆ ของชาวบ้านตามความเชื่อต่างๆ ของคนในแต่ละพื้นที่ เช่น บายศรีสูขวัญ สีบชะตา เป็นต้น และการฟ้อนรำพื้นเมือง ยังสามารถพบเห็นอยู่ในวิถีชีวิตปัจจุบัน

ดังนั้น รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการแสดงดนตรีพื้นเมือง จากวังชะล้อ ซอ ซึ่ง ที่ประชุมเห็นว่า มีความเป็นไปได้ในการจัดสรุปแบบดังกล่าว โดยจัดการแสดงดนตรีพื้นเมือง ในงานเทศกาลต่างๆ ของอำเภอเชียงแสน

ด้านการจัดแสดง แสง เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบร่วมนักท่องเที่ยว ต้องการชมการแสดงชุด “เล่าขานตำนานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน” หากที่สุด อาจเนื่องมาจากการแสดงจากคนในท้องถิ่น โดยมีการแต่งตัว มีการจัดจากประกอบเดียนแบบวิถีชีวิตผู้คนในอดีต เพื่อแสดงให้นักท่องเที่ยวได้ชุมเมืองเชียงรายในอดีต วิเคราะห์ได้ว่าเป็นชุดการแสดงที่มีความน่าสนใจ เพราะเป็นเรื่องราวที่บอกเล่าเป็นตำนานที่ผู้คนส่วนใหญ่อาจไม่ทราบ ส่วนการแสดงรองลงมา ที่นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความน่าสนใจยิ่งกว่า “ได้แก่ การจัดการแสดง แสง เสียง “ชุดเล็ก” เมืองเวียงเก่าเชียงแสน การจัดแสดง แสง เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง และการจัดการแสดง แสง สี เสียง บนจอม่านบริเวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ดังนั้น รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดง แสง เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ที่ประชุมเห็นว่า ควรขอความร่วมมือจากโรงเรียนของอำเภอ หรือไกลล์เดียง ร่วมกันฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อทำการแสดง โดยอาจขอความอนุเคราะห์งบประมาณจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล และทำการแสดงในวันสำคัญทางประเพณีของไทย หรือเทศกาลประจำท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และสืบสานตำนานพื้นเมืองของไทยต่อไป

ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบร่วมนักท่องเที่ยว ต้องการกิจกรรมการแสดงการตีกลองสะบัดชัย ซึ่งเป็นการแสดงการตีกลองใบไหญโดยการใช้ลีลา ท่าทางต่างๆ ประกอบการตีกลอง โดยการตีกลองสะบัดชัยนั้นจะประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี ประเภท กลอง ฆ้อง ฉับ เป็นต้น รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการแสดงการรำดาบ และกิจกรรมการ

แสดงการละเล่นชนกว่า ๑๐ โดยเฉพาะลักษณะสุดท้าย นักท่องเที่ยวไม่นิยมทารุณสัตว์ แม้จะเป็นเพียงแมลงก็ตาม

ดังนั้น รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ด้านการจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ที่ประชุมเห็นว่า กิจกรรมการแสดงตีกลอง สะบัดซ้าย เป็นกิจกรรมที่มีความเร้าใจ ก่อให้เกิดความตื่นเต้น สนุกสนาน ควรจัดการแสดงให้นักท่องเที่ยวชมในวันสำคัญทางประเพณีของไทย หรือเทศกาลประจำท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม และสืบสานตำนานพื้นเมืองของไทยต่อไป

ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจ กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือความมากที่สุด อาจ เพราะมีความแปลกและน่าสนใจ ส่วนกิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง ชะล้อ ซอ ซึง และ กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก อาจมีความน่าสนใจอยกว่า

ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเชียงแสนตามประเพณีประจำปี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจมากที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมป่าเวณีปีใหม่เมือง กิจกรรมตานกวยสงกรานต์ และกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทง ทั้งสามกิจกรรม เพราะเป็นประเพณีท้องถิ่นที่มีมาแต่ข้างนาน และยังคงความเป็นประเพณีทางเหนือ

ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ ๘ วัดเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจมากที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการไหว้พระสวามน์ การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนกปล่อยปลา การจัดกิจกรรมแห่พระสรงน้ำ – ไหว้พระขอพร ๘ วัดการจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์ รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมเดินจงกรม การจัดกิจกรรมเจริญสมារิภานา

สรุปประเด็นที่ 2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ ที่ประชุมเห็นว่า ควรประชาสัมพันธ์รูปแบบกิจกรรมแต่ละด้านไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการและพัฒนาการท่องเที่ยวตามมาตรฐาน

ประเด็นที่ ๓ ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวที่正宗 เวียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย แบบนันทนาการ มากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านการจัดแสดงแสง สี เสียง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน และด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ ๘ วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ส่วนแบบ

สารความรู้ มากที่สุด ได้แก่ ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน ด้านการจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว และด้านการจัดวิทยากรเป็นผู้บรรยาย สำหรับระยะเวลาที่ต้องการให้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ ได้แก่การจัดตลอดปี หรือเฉพาะฤดูกาล

ประเด็นที่ 4 ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1. ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน เข้าใจง่าย
2. บริการด้านสุขอนามัย เช่นห้องน้ำสะอาด
3. สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวกร้างขวางทางเข้า-ออกสะดวก
4. มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว
5. บริการร้านอาหารบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว

ด้านความปลอดภัย

1. ศูนย์ประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอยู่ภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
2. มีเจ้าหน้าที่และความปลอดภัยอย่างทั่วถึง
3. มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
2. การให้บริการไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
3. การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว

สรุปประเด็นที่ 3 และ 4 ที่ประชุมเห็นว่า ควรนำเสนอประเด็นดังกล่าว

ประชาสัมพันธ์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการและพัฒนากลยุทธ์การตลาดแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวต่อไป และส่วนราชการสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงบประมาณต่างๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา หรือกำหนดนโยบายที่เหมาะสมได้มากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 5 ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเดียงเก่าเชียงแสน จะสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างไร?

และ ประเด็นที่ 6 บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ละฝ่ายจะเป็นอย่างไร?

ผู้นำชุมชน และหน่วยงานราชการ ควรต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้นำชุมชนมีบทบาทที่เข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์มากขึ้น และดำเนินการจัดเก็บบทวนการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา เช่น สถานการณ์การท่องเที่ยวและบทเรียนการจัดการการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของชุมชน ทั้งระบบบริหารจัดการ ปัญหาอุปสรรคจุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมต่อสภาพเศรษฐกิจ ศักดิ์สิทธิ์ ที่เปลี่ยนไป และควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้อง แต่ต้องไม่ทำลายเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ และหน่วยงานอปต.ควรให้ความสำคัญบรรจุเข้าแผนโครงการ ดำเนิน

ตัวแทนชุมชนท้องถิ่น ควร ต้องทำให้ชุมชนเกิดความเข้าใจและมีความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ร่วมกัน และร่วมกันถ่ายทอดและเผยแพร่ ประวัติศาสตร์/ตำนานเรื่องราว องค์ความรู้ ภูมิปัญญาของคนในชุมชน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และจุดที่น่าสนใจของชุมชน เป็นต้น ให้แก่คนรุ่นหลัง เพื่อสืบทอดวัฒนธรรม อาจมีการพัฒนาสินค้าพื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองเวียงเก่าเชียงแสน เพื่อจำหน่ายเป็นสินค้าที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการ หรือ ผู้ให้บริการ สามารถนำลักษณะกิจกรรมที่ได้ใน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ ปรับใช้เป็นกิจกรรมที่สามารถจะ ช่วยหนุนเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเดิมได้ และครุศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์แห่งอื่นๆ ในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้วย

สถานศึกษา/ ตัวแทนนักศึกษา มีบทบาทในการช่วยเหลือได้ทุกด้าน เช่น ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือการนำนักศึกษาไปทศนศึกษา หรือร่วมกันบูรณาการทำงานบูรุษศิลปะวัฒนธรรมและการอนุรักษ์อย่างเป็นรูปธรรม มหาวิทยาลัยควรเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้และจิตสำนึกที่ดีในวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักศึกษาผ่านหลักสูตรการเรียนการสอน และการให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมในภาคปฏิบัติจริง โดยการสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมลงในหลักสูตรการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม และให้สถานศึกษาในแต่ละชุมชนเป็นหน่วยงานหลักใน

การจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมให้มากขึ้น และอาจสนับสนุนให้มีผลงานหรืองานด้านการศึกษาที่เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสนับสนุนนักศึกษาเข้าร่วมกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัยด้านศิลปวัฒนธรรมด้วยทุกครั้ง โดยนำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนเป็นหลัก

สรุปประเด็นที่ 6 บทบาทของทุกฝ่ายในการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เมืองเวียงเก่า เชียงแสน ไม่ใช่หน้าที่ของคนใดคนหนึ่งแต่เป็นทุกฝ่ายร่วมกัน อาจมีการจัดเวทีทำความเข้าใจ กับชุมชน ผู้นำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ อญุตลดเวลา ที่สำคัญต้องร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิม มิให้สูญหายไปจากการแทรกแซงของวิถีชีวิตสมัยใหม่

ประเด็นที่ 7 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ที่ประชุมเห็นว่า งานวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบความต้องการ และข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ ทำให้สามารถนำข้อมูลนำมาปรับใช้และวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของอำเภอเชียงแสน และได้แนวทางรูปแบบที่เหมาะสมในความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้แนวทางความร่วมมือและความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลของการวิจัยที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการ การพัฒนา การส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทาง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน เนื่องจากทำให้ทราบถึงความคิดเห็นและความต้องการของนักท่องเที่ยว ชาวไทย ที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์แบบบันทึกการ และแบบสำรวจความรู้ ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ประชาชน ในท้องถิ่น หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการ จัดการ และพัฒนา รวมทั้งส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ในด้านแหล่งท่องเที่ยว นำไปปรับปรุง รูปแบบการให้บริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ตลอดจนยัง เป็นการประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาด้านคว้าข้อมูลเชิงวิชาการ และเป็นแนวทางในการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์สำหรับจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทยเพื่อพัฒนาให้แหล่ง ท่องเที่ยวต่างๆ มีความพร้อมและสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

5.1 บทสรุป

จากจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ 1. เพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย 2. เพื่อศึกษาลักษณะ ทางประวัติศาสตร์ “ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิภาคที่อาศัย” ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และ 3. เพื่อศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

มีวิธีดำเนินการศึกษาด้านคว้า โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จำนวน 621,549 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำ วิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนทั้งสิ้น 410 คนในเขตจังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาด้านคว้า ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้จัดสร้างขึ้นโดยแบ่งหมวดหมู่ของ แบบสอบถามตามแนวทางของความคิดในการวิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยประมาณผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ และ

ดำเนินการจัดการประชุมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย นำผลที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในการหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้ผลสรุปร่วมกันว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ควรจะต้องพัฒนาทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศให้เดินทางมาเยือนเนื่องจากแหล่งประวัติศาสตร์เป็นสมบัติของประเทศไทยที่ต้องห่วงเห็นและช่วยกันรักษาไว้ร่วมกัน ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ ควรประชาสัมพันธ์รูปแบบกิจกรรมแต่ละด้านไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการและพัฒนาการตลาดน้ำท่องเที่ยวที่ไม่หยุดนิ่ง ขอบสิ่งปลูกใหม่

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษาค้นคว้า ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ผู้จัดมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของอำเภอเชียงแสน ต่อองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังนี้

5.2.1.1 จากข้อมูลลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพโสด ช่วงอายุระหว่าง 20 – 29 ปี ภูมิภาคที่อยู่ภาคเหนือ จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อเชิญชวนและกระตุ้นให้มาท่องเที่ยวเพิ่มมากยิ่งขึ้น

5.2.1.2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สืบสานทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย สามารถปรับใช้ร่วมกันทั้งรูปแบบนันทนาการ และสาระความรู้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อความสะอาดของสถานที่

5.2.1.3 ควรมีการปรับปรุงสถานที่จอดรถให้มีความกว้างขวาง และเป็นระเบียบ เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อความสะอาดของสถานที่

5.2.1.4 ควรมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เมืองเกียงเก่าเชียงแสน ให้มากขึ้นเพื่อสร้างการรับรู้ และกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว กำาลองเชียงแสนให้มากขึ้น

5.2.1.5 ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถให้นักท่องเที่ยวใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวให้นานขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับคำ Beau เชียงแสน จังหวัดเชียงราย

5.2.1.6 ควรปรับปรุงเรื่องป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ให้มีความชัดเจน มากขึ้น เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาท่องเที่ยวสถานที่ทางประวัติศาสตร์

5.2.1.7 ผู้ประกอบการห้างภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่นควรร่วมกันในการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เมืองเกียงเก่าเชียงแสน ให้มากขึ้นเพื่อสร้างความประทับใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่คำ Beau เชียงแสน จังหวัดเชียงราย

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรศึกษาความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ที่จะได้รับหลังจากการท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในคำ Beau เชียงแสน เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

5.2.2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา และอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

5.2.2.3 ควรศึกษาการรับรู้ของนักท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในคำ Beau เชียงแสน

บริษัทฯ

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. การใช้ Spss for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: หจก.ชี เค ไฟโต้สตูดิโอ
- กัลยารัตน์ ศิริรัตน์. 2550. การวางแผนเพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. 2542. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นัตรสุดา อุ๊เง่อง. 2546. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวในสถานที่เชียงใหม่กุ่มกาม เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตรการพิมพ์
- ดวงนนี เกอมพันธ์. 2539. โครงการจัดทำแผนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณน้ำตกพาเจริญ จังหวัดตาก. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติบริเวณน้ำตกบุญธรรม กิจบุรีดาบริสุทธิ์. 2543. สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้ว
- ประสาท อิสรปรีด้า. 2538. สารตตະจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานการพิมพ์ พิชิต ฤทธิจุณ. 2544. ระเบียบการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ยุพดี เสดพรรณ. 2539. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิศิษฐ์ การพิมพ์.
- รัชดาพรรณ สรวณามาใจ. 2548. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวในสถานที่เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. จังหวัดเชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วรรณฯ วงศ์วนิช. 2546. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วันดี สีสังข์. 2549. แนวทางเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของจังหวัดกาญจนบุรี. กาญจนบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิชัย เหลี่ยมรุ่งเรืองและคณะ. 2547. เส้นทางท่องเที่ยวสถานปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์. ศศิธร สุตตะวงศ์และคณะ. 2549. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยเมื่อต่อการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย : สาขาวิชาการตลาด คณะวิชาบริหารธุรกิจบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2539. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2549. การวิจัยกรตลาด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- ศุภลักษณ์ อัคราภรณ์. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. จังหวัดขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2540. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย: รายงานฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สุชาติ แสงอรุณ. นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. รวมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบีและพันธ์พีช.
- สุคนธิ์ชาร สรุเดชพิภพ. 2549. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. จังหวัดเชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- แล้วิ เกษชานุษกร. 2545. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมการ
- แสงเดือน สอนเจริญ. 2548. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. จังหวัดเชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 6 เชียงใหม่.2542. แผนแม่บทการอนุรักษ์

และพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย.

พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ดาวคمرพิพาราฟิก

อาชีว์ วรเวชกนกุล. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาว

ไทยในจังหวัดนครปฐม. จังหวัดนครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรม.

ภาษาอังกฤษ

Maslow. 1971. A Theory of Human Motivation. G.David Hughes, Attude measurement for Marketing Strategies Glenvie, III:scott, Foresman&co.

Loudon David and Bitta Albert J. Deller. 1988. Consumer Behavior: Concepts and Applications, 3rd.ed. New York: McGraw-Hill, Inc

Schiffman Leon G.and Kanuk Leslie Lazar. Consumer Behavior, 4th.Ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., A Division of simin&Schuster.

Swarbrooke, John and Horner, Susan. 1999. Consumer Behaviour in Tourism. Oxford: Butterworth-Heinemann Great Britain.

Walters C. Glenn. 1978. Consumer Behavior: Theory and Practice, 3 rd. ed. Homewood,Illinois: Richard D.Irwin, Inc.

Yamane, Taro. 1973. "Statistic: an introductory analysis" New York: Harper&Raw.

ภาคผนวก ก

Gantt chart เปรียบเทียบกิจกรรมที่เสนอในข้อเสนอโครงการ
และกิจกรรมที่ทำจริง

Gantt chart เปรียบเทียบกิจกรรมที่เสนอในข้อเสนอโครงการ และกิจกรรมที่ทำจริง

1. วัตถุประสงค์ของชุดโครงการ

- เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคที่อยู่อาศัย ที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
- เพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย
- เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2. กิจกรรมหลักที่ทำตาม Proposal

ตามแผนงาน	ปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่*	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ผลสำเร็จ*	
กิจกรรม	ผลที่คาดว่า ^{จะได้รับ}	ผลที่ได้จริง		
1. จัดทำ แบบสอบถาม	แบบสอบถามเพื่อ ศึกษาความ ต้องการของ นักท่องเที่ยวชาว ไทยที่มีต่อรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน	แบบสอบถามเพื่อการ เก็บข้อมูลจาก นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 410 คน ที่ เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัด เชียงราย	ข้อที่ 1 และ 2	100%

	จังหวัดเชียงราย			
2.ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถาม	แบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ	แบบสอบถามได้รับการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อที่ 1 และ 2	100%
3.นำแบบสอบถามจากแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา腔เยือนเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	-ทราบข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ข้อที่ 1 และ 2	100%
4.วิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม	ผลการวิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	-ทราบลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีผลต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย -ทราบรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์สืบสาน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว	ข้อที่ 1 และ 2	100%

		ชาวไทย		
5. จัดการประชุมเพื่อ ระดมความคิดเห็น จากผู้มีส่วนได้ส่วน เสียของอำเภอเชียง แสน จังหวัด เชียงราย	แนวทางการ พัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	- ทราบข้อคิดเห็นจาก ประเต็งงานวิจัยและ ประเด็น - เกิดแนวทางการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน จังหวัด เชียงราย	ข้อที่ 3	100%

ตาราง Output

กิจกรรมในข้อเสนอโครงการ	Output	ในกรณีล่าช้า (ผลสำเร็จไม่ถึง 100%) ให้ ระบุสาเหตุและการแก้ไขที่ดำเนินการ
		ผลสำเร็จ (%)
1. ได้แบบสอบถามความต้องการ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ [*] รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียง เก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	100%	-
2. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถาม	100%	-
3. ได้นำแบบสอบถามแจกแก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาอำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย	100%	-
4. ได้ผลการวิเคราะห์ความต้องการของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัด เชียงราย	100%	-

ลงนาม .....

นางสาวศุภกิจ ลีลาวดี

(หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน)

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง “รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ชาวไทย”

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาฐานรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยจะนำผลการวิจัยที่ได้รับจากการวิจัยนี้ไปใช้แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในอำเภอเชียงแสน ผู้วิจัยจึงคร่าวข้อความร่วมมือจากท่านในการกรอกแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามดูดีนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการและแบบสำรวจความรู้เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตอนที่ 3 ความต้องการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่ได้รับผลกระทบจากการตอบแบบสอบถามแต่ประการใด

คณะผู้วิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง “รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยว ชาวไทย”

ตอนที่ 1: ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) 20-29 ปี ( ) 30-39 ปี

( ) 40-49 ปี ( ) 50-59 ปี

( ) 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปวช/ปวส/อาชีวศึกษา ( ) ปวช/ปวส/อาชีวศึกษา

( ) สูงกว่าปวช/ปวส/อาชีวศึกษา

4. สถานภาพ

( ) โสด ( ) สมรส/อยู่ด้วยกัน

( ) หย่าร้าง/แยกกันอยู่

5. อาชีพ

( ) นักเรียน/นักศึกษา ( ) ราชการ/รัฐวิสาหกิจ

( ) พนักงานบริษัทเอกชน ( ) ธุรกิจส่วนตัว

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

( ) ต่ำกว่า 5,000 บาท ( ) 5,001 – 10,000 บาท

( ) 10,001 – 15,000 บาท ( ) 15,001 – 20,000 บาท

( ) 20,001 – 25,000 บาท

( ) 25,001 – 30,000 บาท

( ) 30,001 บาท ขึ้นไป

7. ภูมิภาคที่อาศัย

( ) ภาคเหนือ

( ) ภาคตะวันออก

( ) ภาคตะวันออกเฉียงใต้

( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

( ) ภาคตะวันตก

( ) ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

( ) ภาคใต้

( ) กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2: แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียง
เก่าเชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย แบบนันทนาการและแบบสาระความรู้
คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยอย่างน้อยที่สุด
1. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ	5	4	3	2	1
1.1 การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.1.1 การแสดงพิธีกรรมพื้นเมือง					
1.1.2 การฟ้อนรำพื้นเมือง					
1.1.3 การแสดงดนตรีพื้นเมือง จากการสะล้อ ซอ ซึ่ง					
1.2 การจัดแสดง แสง เสียง เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.2.1 การแสดง แสง สี เสียง “เล่าขานตำนานเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.2.2 การจัดการแสดง แสง เสียง “ชุดเด็ก” เมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.2.3 การจัดการแสดง แสง สี เสียง การจำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมือง					
1.2.4 การจัดการแสดง แสง สี เสียง บnm่นบรวณเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.3 การจัดแสดงการละเล่น เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.3.1 กิจกรรมการแสดงการตีกลองสะบัดชัย					
1.3.2 กิจกรรมการแสดงการรำดาบ					
1.3.3 กิจกรรมการแสดง การละเล่นชนกว่าง					
1.4 การจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชมเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.4.1 กิจกรรมการนั่งเกวียนเที่ยมวัวหรือควาย					
1.4.2 กิจกรรมการนั่งเกวียนโดยใช้รถลาก					
1.4.3 กิจกรรมการนั่งเกวียนท่ามกลางเสียง สะล้อ ซอ ซึ่ง					

1. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบนันทนาการ	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด มาก	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด	น้อยมาก	ไม่มีความเห็น
5	4	3	2	1	
1.5 การจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี					
1.5.1 จัดกิจกรรมป้าเวณปีใหม่เมือง					
1.5.2 จัดกิจกรรมตามกิจกรรม					
1.5.3 จัดกิจกรรมปล่อยโคมลอยในวันลอยกระทง					
1.6 การจัดกิจกรรมให้วัพระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
1.6.1 การจัดกิจกรรมเดินทางกลม					
1.6.2 การจัดกิจกรรมเจริญสماภิภารណา					
1.6.3 การจัดกิจกรรมการไหว้พระสวามนต์					
1.6.4 การจัดกิจกรรมแห่งความเมตตา คือ การปล่อยนก ปล่อยปลา					
1.6.5 การจัดกิจกรรมแห่พระสงฆ์ – ให้วัพระขอพร 8 วัด					
1.6.6 การจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์					
2. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสารถความรู้					
2.1 การจัดนิทรรศการ					
2.1.1 นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
2.1.2 นิทรรศการโบราณวัตถุเวียงเก่าเชียงแสน					
2.1.3 นิทรรศการจิตวิรรภาวะพากวนและจิตวิรรัมฝาผนังสมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
2.1.4 นิทรรศการประวัติศาสตร์สมัยเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
2.1.5 นิทรรศการวิธีชีวิตของชาวเชียงแสนในสมัยเวียงเก่าเชียง					

แผน					
2.2 การจัดวิทยากรบรรยาย					
2.2.1 การจัดวิทยากรบรรยายให้ตามใบรายงานสถาน					
2.2.2 การจัดวิทยากรน้อยท่องถิน					

1.รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ แบบสาระ ความรู้	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยอย่างต่ำ
2.3 การจัดเอกสารใบความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว	5	4	3	2	1
2.3.1 เอกสารแผ่นพับ					
2.3.2 คู่มือการท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
2.3.3 แผ่นซีดีรอม					
2.4 การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการอบรมกลุ่มท่องถิน เมืองเวียงเก่าเชียงแสน					
2.4.1 เครื่องจักรสาราน					
2.4.2 การทำมาหากินแบบพื้นเมือง					
2.4.3 การรักษาโรคแบบพื้นเมือง					
2.4.4 การทำเครื่องดันตีรีแบบพื้นเมือง					

ตอนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่า

เชียงแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ท่านสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบใดมากที่สุด (ถ้าท่านตอบแบบสาระความรู้ให้ข้ามไปทำข้อ 3)

( ) แบบนันทนาการ

( ) แบบสาระความรู้

2. ท่านสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบนันทนาการโดยมากที่สุด

( ) ด้านการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

( ) ด้านการจัดแสดง แสง สี เสียง เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

( ) ด้านการจัดแสดงการละเล่น เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

( ) ด้านการจัดกิจกรรมนั่งเกวียนชามเมืองเวียงเก่าเชียงแสน

( ) ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับเมืองเวียงเก่าเชียงแสนตามประเพณีประจำปี

( ) ด้านการจัดกิจกรรมไหว้พระ 8 วัด เมืองเวียงเก่าเชียงแสน

3. ท่านสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์แบบสารความรู้โดยมากที่สุด

( ) ด้านการจัดนิทรรศการ

( ) ด้านการจัดวิชากรเป็นผู้บรรยาย

( ) ด้านการจัดเอกสารไปความรู้สำหรับนักท่องเที่ยว

( ) ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านการบอกเล่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นเวียงเก่าเชียงแสน

4. ระยะเวลาใดที่ท่านต้องการให้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์แบบนันทนาการและแบบสารความรู้มากที่สุด

( ) จัดตลอดปี

( ) เฉพาะฤดูกาลท่องเที่ยว

( ) เฉพาะวันหยุดเทศกาล

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านคิดว่าปัจจัยสนับสนุนต่อไปนี้มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน

ปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด มาก	มาก น้อย	กลาง กลาง	น้อย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
5.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
5.1.1 ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวชัดเจน เข้าใจง่าย					
5.1.2 มีรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว					
5.1.3 สถานที่จอดรถบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวกว้างขวาง ทางเข้า-ออก สะดวก					
5.1.4 บริการร้านจำหน่ายของที่ระลึกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว					
5.1.5 บริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำสะอาด					
5.1.6 บริการร้านอาหาร บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว					
5.2 ด้านความปลอดภัย					
5.2.1 มีสถานพยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ					
5.2.1 มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึง					
5.2.3 ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอยู่ภายใน บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว					
5.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
5.3.1 การให้บริการน้ำไฟฟ้า น้ำประปา บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว					
5.3.2 การให้บริการถังขยะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว					
5.3.3 การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว					

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

เรื่อง “ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จังหวัดเชียงราย”

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร? ต่อลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร? ต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่า เชียงแสน แบบนันทนาการ และแบบสาระความรู้ ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการ
3. ท่านคิดว่าจากผลที่ได้จากการวิจัยความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร?
4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร? ต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน
5. ท่านคิดว่าความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน จะสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างไร?
6. บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ละฝ่ายจะเป็นอย่างไร?

7. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ภาคผนวก ง

ภาพประกอบแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางเมืองเก่าเชียงแสน

เส้นทางเมืองเวียงเก่าเชียงแสน หมายถึง เส้นทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสนที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเพื่อชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในอำเภอเชียงแสน ได้แก่ วัดพระธาตุเจดีย์หลวง วัดพระบัว วัดพระธาตุผาเงา วัดเจดีย์เจ็ดยอด วัดพระเจ้าล้านทอง วัดพระธาตุจอมกิตติ วัดพระธาตุดอยปุย วัดป่าสัก พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ (หอฝัน) อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ ทะเลสาบเชียงแสน

1. วัดพระธาตุเจดีย์หลวง

2. วัดพระบัวฯ

3. วัดพระธาตุพางา

lovecondo30

4. วัดเจดีย์เจ็ดยอด

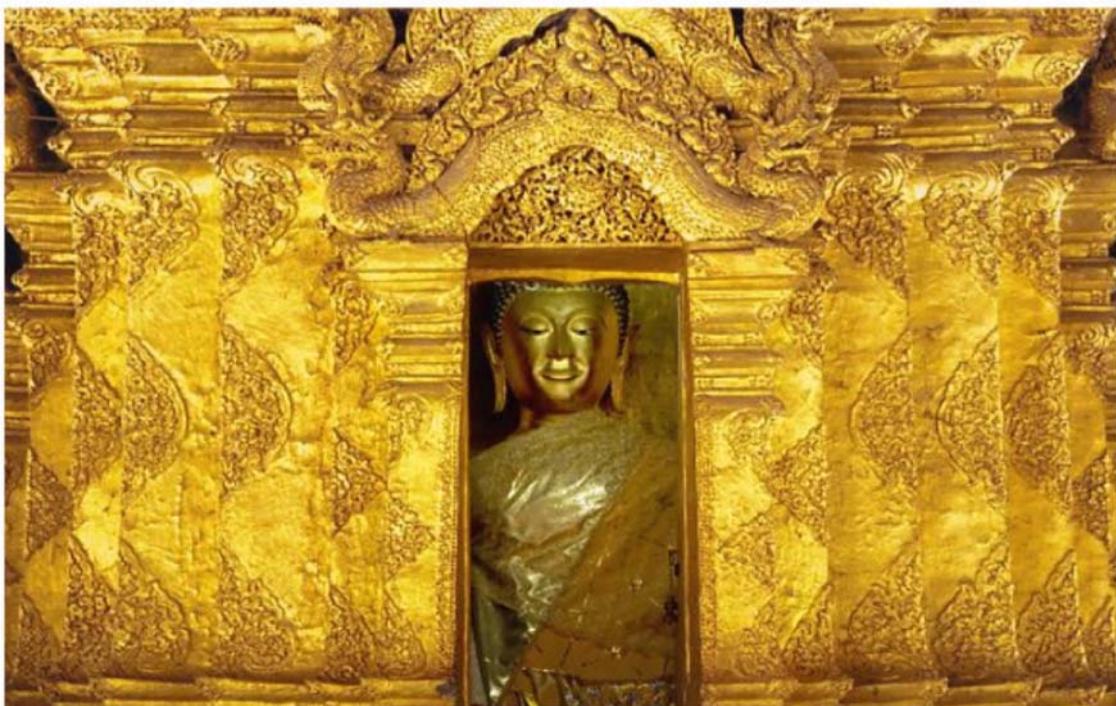

5. วัดพระเจ้าล้านทอง

6. วัดพระธาตุจอมกิตติ

7. วัดพระธาตุดอยปุ่เข้า

8. วัดป่าสัก

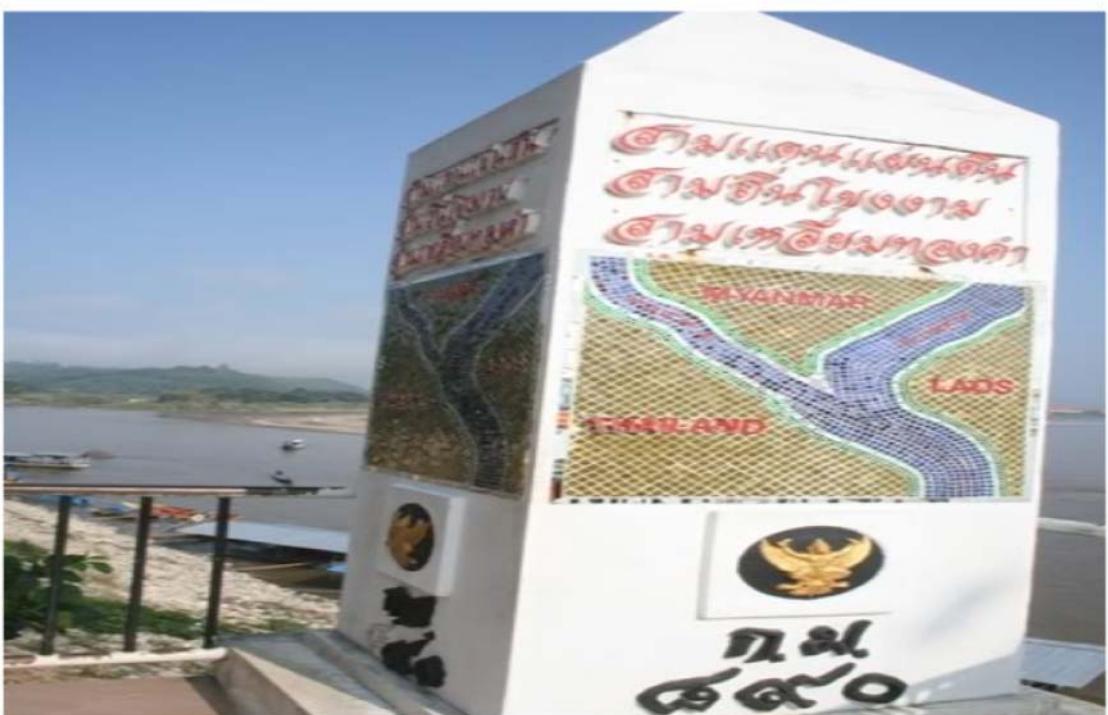
. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์(หอฝืน)

10. อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ

11. ทะเลสาบเชียงแสน

